

העולם הזה

כוכבת השנה

אליזבת טיילור

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
דובאיתו

עורך כיתוב:
סילבי זשת

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:
שיע נלור, ליצי נלורי, דוד הורוביץ, רותי ורד, אברהם סטון, יוסף אבר, הסרי, אביבה סטן, אבנר פרי, עמוס קינן, שלמה קרו.

רחוב גליקסון 8, תל אביב, טלפון 26785.
ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרט".
מוציא לאור: העולם הזה בע"מ
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139.
ההפצו: דוד סופל ובניו, תל אביב.
המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.6.27

הממשלה נותנת זכויות לערבים, והוא יאפי שר לממשלה לבוא אחרי ומרמה ולשאול בתמימות: אתם רואים? ניסונו את הכל, וזה לא עזר להביא לשלום.

דוגמה שניה לסילוף רעיונות היא התחרות המזרחית שהתפתחה בין דוברי המפלגות, ה"מכריות" על נכונותם לגלות את מקוריהם מן שלהן.

זהו שנים טען העולם הזה כי בארץ קיים משטר מפלגתי המפקיע למען מפלגותיו את ההון הציבורי הזורם לארץ. והכחנו כי בעזרת הון זה משעבדות המפלגות את ה"אזרח במישרין או בעקיפין, ועורנו לגבש דעתקה התובעת שינוי מהותי במשטר זה.

רוב המפלגות הקיימות והחדשות ניסו לנצל דעתקה זו. כיך העלתה במערכת הבחירות הרישה להפסיק את הקצבות המ"ב בית היהודית המאוחדת למפלגות, והחל ויכוח שלם על כך.

אך ויכוח זה הוא צדדי, ולמעשה חסר תוכן של ממש. כי הפקעה כספי הציבור והעברתם לידי המפלגות היא תהליך הרבה יותר מסיבוכי מכפי שנראה לרוב המתחכמים השפחיים. שהרי הקצבות הישירות אינן אלא סיפה בים. אם תיפסקנה, לא יחול שום שינוי במצב — אותה סיפה פשוט תעבור בדרך אחרת.

אם יגול המפלגות את מקורותיהן שלהן למבקר המדינה או לציבור — יתגלה כי המקורות כשרים למדהרין. כי גם הבלש הפיקח ביותר יתקשה להוכיח כיצד מגיע דולאר מסויים מידי התורם היהודי בדורקולין ליוזי האיש המדביק את המודעה של מפא"י (או של כל מפלגה אחרת) בחובות פתח תקוה.

יתכן כי דולאר זה עבר דרך מפעל קונס"ט טרוקטיבי, או דרך קיבוץ, או דרך תלמיד תורה. אולי היה פעם רשיון ייבוא, או הק"צ צבה לשיכון, או אפילו פרמיה לייצוא. באלף דרכים מתגלגל ההון במערכות המשק ה"ישראלי" — וכל הדרכים מובילות אל ה"מפלגות. אין טעם לטתום דרך מסוימת — יש לחסל את עצם הזרימה.

אולם כל להפוך את כל העניין לקארן טורה, ולפרט אותה לסימנות חסרות-תוכן, ואכן חזוק הגורל הוא, כי גם סימנות אלה הופקעו על-ידי המפלגות למטרותיהן — כשם שהופקע הכסף אשר עליו הן מדברות.

אורי אבנרי

מכתבים

מבצע שתרדנות
יהודי ברית המועצות הם העתודה החיי. דה המסוגלת לשנות את המצב בישראל. כאמרו של העורך, "מבצע רש"י" (העולם הזה 1149) הצביע על הסכנה הראשית לגר: הלחצנות הבלתי-סמפטית של אחיה בני-ישראל בארצות הברית, בהשארת הישרי בה שמשלת ישראל. קשה לעקר משהו מסוכן יותר מנסיון להכתיב לניקומה מה עלויות בארצו הוא. גם האמריקאים הבינו זאת, וינשטרו עומדים בצצות-מימן וטילים לטוח ביננו. על מה מסמכת ממשלת ישראל במסעה האנטי-כריש'ובי? ד"ר א. גרינשפון, תל אביב

קנות על המנהיגים היהודיים בארצות הברית. מה מתאים יותר לעסקן יהודי נלתי משללכת להשתלד אצל הפרייז? הם ירד שחשו כי בארצו של כרוש'וב העמידו את הפרייז צים אל הקיר לפני דור שלם.

אישים בכריות
יעל דיין הוכיחה את עצמה בתשי"ט. ה"שאלה הגדולה היא — מה תעשה היא ובני דורה בתש"כ? לדעתי היה זה מוקדם מדי לבחור ביעל ובבני דורה כבאנשי השנה תשי"ט.

ראובן גפני, פתח-תקוה

... דחילקום כברה. עכשווין רק חסבא דיין חסר על השער והסריה מלאה.

א. שמיר, תל אביב

פארל בעאם אלא מהראווי, איש השנה של המרחב, הופר להיות אצלכם מוקיון ותליון. האם האיש שבהר באלס-הראווי אינו במקרה

פרוינאצרי במאבק שבמרחב?
אליהו כדורי, רמת-גן

אם כבר מדברים על השנה החדשה — הרשו לי לברך אתכם בשנה מעניינת ואמיצה לא פחות מתשי"ט.

י. שאלתיאל, רמת-גן

שנה טובה ומבורכת. שנה ללא רתע. ד. אליעזר, חיפה

מוסרת מכאן ומכאן
מספר עתונים הודיעו לאחרונה כי "מספר אנטי-ישראלי, המסית נגד המדינה, נפסל על ידי משרד החינוך". היה לוי הכבוד לחבר מסר, "מסית" זה. היה זה כפר ליטוב שערתי כדי לסייע לתלמידים הערבים הי מתכוננים לבחינות הבגרות הממשלתיות בכתיבת הארץ. הכינוי "מסית" בא לו לכפר בגלל עובדות ודעות מסויינות, שכתנאה לא מות, לעמו למישהו. אה- דות מהו:
• איני מכיר ב"זכותם של היהודים החילוניים לעלות ל"ארץ",
• כספר מופיע כפר קאסם על המפות. מודפסת בו מפת החלוקה של ארץ ישראל בהמלצת ה"אוי".

אם ספר כזה הינו אנטי-ישראלי, נראה כי לדעת המוסלים ספר פרו-ישראלי הוא הספר הדוגל בהכנת 12 מיליון יהודים לארץ, על חשבון רחיקת הערבים, השמדתם או גם זה וגם זה.

אולם כספר קבעתי עובדות נוכפות. כתבתי כי הערבים הברווים היוו גורם אנטי-ישראלי בגלל התפתחותם על ישובים יהודיים. צינתנו גם כי כתוצאה מהתקפות אלה נמנעו פתוחו המריר של עמק הירדן. בגלל עובדות אלה ואחרות הואשמתי על-ידי מכרי הערי ביים ככונד פרו-יהודי.

איני מכיר בזכותם ההיסטורית של היהודים לעלות ארצה. באופן דומה חייבים גם הנוצ"רים והמוסלמים, שגם להם קרושה ארץ יש-ראל, להייהנות מזכות כזו. איני מכיר גם בטעמים האנושים המתייבים את עליות ה"יהודים. לאחז מה שעוללו לערבים לא מניעה להם זכות זו.

מאידך היהודים הדתיים הגרועים לארץ יש-ראל בגלל סיבות שונות. עובדה היא כי אחון היהודים הדתיים בין היהודים הוא אפס".

כוחם לפרסום השם כפר קאסם במפת, דעתי היא שמסוכן לשכות מוגדלה זו. אולם איני מחייב כל צורה של שנאה. על כן מתקתי את השם במהדורה השנייה של ה"ספר".

באשר לפרסום מפת החלוקה — בכך איני מכיר בזכות השלטונות לבצע יהודי השטחים שמוחו לנבולות החלוקה. בהסכם שביתת הנשק עם ירדן, לפיו נסחר המושלש לישראל, נמסר כי צבא ישראל לא יכנס לשטח וכי שומרים ערביים ישמרו על הסדר במקום. איני אשם בכך כי אה תנאי אלה לא קויים. לא בדאי להתעבב על פסילת הכפר על-ידי משרד החינוך. עובדה היא כי אחון המצולחים בבחינות הבגרות מקרב התלמידים הערבים עלה מאו פרוסום הספר מ-60% ל-80%. מנוחנת גם העובדה כי פקידו ה"יניור נילו את התכתה בכפר, שנתיים לאחר שיצא לאור והסכימו לשרת את התלמידים הערביים. כמשרד שנתיים אלה נשפכו נהרות של תה וקפה לנגרונותיהם.

הייתי מאד מעוניין לפרסם את המונתי, אך מאחר ופרצופי עקום, הנני מעדיף לפר"ם עלומו של ירדני, אבנו נעפר, יפה התואר ונער החלומות של הנערות כנצרת. אליאס מועמר, נצרת

חיך החתיכות
מאמרכם, מיפנש המיסיון היהודי" (הערי 55 הזה 1149) היה מאלף מאד. החסרתם אולם פרט אחר חשוב: מה מניע נון בו ישיים לשכב תחת כינוי הניתוחים ולעבור ניתוח-אל-ליכר אססט"י אפילו שהיו מחויי כות אלו 100 חתיכות כמו אלה שבתמונה, לא הייתי עושה זאת עורפסם.

גיורא זה, רמת-גן

מעיתם: הכותרת לפרוטאג'יה על היפאני שהתך את עצמו היתה צריכה להיות — "החתיכים והחיות".

א. אלעד, חיפה

כתנתי היפס את שתי התמונות הספורטות של נריהצדק החדש. קשה היה למצוא כל שינוי מהותי אצלו. אי מה — חוץ מה"הברל הקטן איז שום היפאני והפרופסור היהודי?"

יואב שירד, חיפה

עוד הבדל קטן, הקורא שרדי: החתי"ט, בה הוטיגי פרוי פתור קוצנוני שם עברי נוסף — אבי רהם (ראה תמונה).

רק כך: תש"ך
יחק אבינוי ה"סועל לתש"ב" (העולם הזה 1148) ממנא את הגנתו בנימוקים שם אינם לענין: א) הוא מסתמר על מספריו עמודים ודפים בתנ"ך ובתלמוד ואילו בעלי תש"ך מסתמכים על נוהג הולך וגובר במספרי שנים לכתוב תר"ו, תר"ח, תר"ץ וכדומה (ב) הוא היה רוצה מאוד שכל בית ישראל יבטאו תש"ך ועל כן נאה לו שהכתוב יבטיח טייע ככך. אב"ם מה לעשות אם הכול כמטאסי דווקא תש"ך על דרך תנ"ך, ובכלל מי יערוב לנו שהכתוב תש"כ חייב את הקורא לכסא תש"ט כפי

התימת קוצנוני
ביום ההלוייה של אריה שנקר, ראיתי את השומר 12834 דוחף אשה אחת, שעתה בצל. כיום שלא היתה עדיין התקפות של הקפה. הוא התעקש דווקא להעביר אותה לשמש. כשהיא סיבבה, הוא צעק עליה: "הלאי שתמלי במקום". כיצד יש להסביר התנהגות זו?

אריה דנון, תל אביב

מישאלתו הסודרה של מר אבינרי?
הנוהג לכתוב שנים בסמויות קיים (בציור) של הנוהג המוסלמי על-ידי י"י אבינרי) כבר לפחות אלף שנה (נמצא בתעודה לפני אלף שנה ד' תש"ד) בשנים האחרונות, בתר"ץ ובייחוד בתר"ץ. כבש נוהג זה למעשה את כל העתונות והספרות.

לדעת אבינרי כל מי שנהג כך, מועה טעות "מזרח" וכורך בכך כמובן: משוררים, מלומדים, חכמים ומדענים למאות כנון י"י ליק, פרופ' אפשטיין, פרופ' קלוזנר, המלבי"ם, סמוולנסקי, ו"ג, אברהם מאפו ועוד רבים. אי-אפשר שבעל "היכל רש"י" לא יידע על כך, ועל כן התעלמותו מעובדה זו נוגדת על ההיגיון המדעי.

פגשתיו היום בשלושה סופרים ושאלתי: לדעתכם על תש"כ — תש"ד? יהושע סן פוי: תש"ד — נהו השכל הישר-דג' סרו: תש"ד — כמו פס"ם — מה השאלה? אברהם ברודס: תש"ד — פשוט יפה יותר.

את נימוגי התפורטים לתש"ד מיסמטי כבר בעתונות שונים ובהם ל"שוננו לעם" בינתיים נתקבל תש"ך על דעת "ככל" לרבות "על המשמר". העתון: שמחת ראשון את ש"ריו להגנת תש"כ.

ובכו, תש"ד — ורק כך!
ראובן סיחור, ירושלים

הלומות הס.ס.
כשאין מול, או שום דבר לא עוזר — פיקשתי השבוע בשני מנדטים פחות — מפא"י, ומישהו אחר וכה בפרם השבועי. אין דבר. אני מקווה שהטוטו שלי יזכה בפרם הגדול.

לדעתי כדאי היה שתפרסמו את כל שמור תיהם של אלה שהניעו למסמוע הארצי. יעקב ברוכאב, רחובות

הטוטו לא מוכרח לשקף דווקא את הממוצע הארצי האמיתי. כל מפלגה יכולה למלא 200 פסכים ובצורה כזו להגדיל את הממוצע שלה. אני בטוח שמישהו בציונים הכלליים עשה בשבוע שעבר משהו דומה. אחרת איך אפשר לפרש את התוצאה: 18 מנדטים לצ"כ, בתלומותיהם הורודים ביותר של הס.ס. הם משתוקקים להחזים מעמד, עלייה כביור אחד או שניים זה הישג עצום עבורם.

עודד ריונר, נתניה

גורלה מונרו ועוד
מה, רותי וורד באמת חושבת שכולנו אידיוטים?

לפני כמה שבועות פירסמה נערת שבו עם נוף תמונה, אבל עם פנים מוסתרים. (העולם הזה 1142) אחר-כך פירסמה ראש בלי גוף ואם רה שזהו זה (העולם הזה 1146). אז ארץ אנתנו יודעים שהי גוף-בל-יראש שיד לראש-בל-ירגוף? מהר רותי תפרסם לנו את הגוף של מאריקליו מונרו ועל הפנים של נערה מאיר ותספר לנו שזה שיד יתר. חיים גרי, נהריה

אין צורך להסתיי, את מאריקליו מאיר, תמונתה של נערת שבוו אסתר טובי, בצדוף ראש וגוף (ראה תמונה).

זיזה לא הכויבה
בהרתם את הממונה היות מוצלחת ליום הכיפור העב, עלינו לטובה (הערי 55 הזה 1149). אם זיזה שפיר הוותה בושובה, מי אני, הקטנו באלופי ישראל, שאחשוב על זלילה ביום הקדוש הזה? ישראל זמיר, חיפה

מה זה, נמסרו כבר כל תמונות-העירום של זיזה שהלשבתם אותה בכתנת-לילה כזו?

אריה ג. יהודה, תל אביב

אם השתכנעת מכתבתכם על זיזה שפיר, ייתכן שזיזהו בהרה בעבודה מאומצת, ליטוב דמו והשתלפות רצינית במקום החצמלם של תמונות-העירום — אי מניין הסידרה של התמונות, החציעורמות, המופיעות בליליון? זיזה אפשטיין, עפולה

מתפלג עליה, על זיזה — עם פרצוף כזה צריכים עוד ללמוד משהו? אורי שיחור, נתניה

12834 16305

ביום שני, 8.0.59, בשעה שש בבוקר, עברתי במעבר-הציה ליד קולנוע ארטון. אתי יחד עבר ערבי שמיהר לעבודתו. הוא לא עבר במעבר המסומן ונעצר מיד על-ידי שומר מספירו 16305. מה שראיתי אחר-כך הזכיר לי סרט אמריקאי. השומר התייחס אל העברין כאילו לפחות רצה את אימו. הוא ציווה עליו כבדוטלאליות לעמוד דום ולשתוק בעת שהוא רשם לו את הדו"ח. אותו זמן עברו שאחרים, והורדים, שלא מעבר — וה"שומר הוא שם אליהם ככלל לב. שאלתי אותו מדוע הוא מתנהג כך כלפי ערבים, דווקא והוא אמר לי שאין זה מענייני ולא להעתיב בעיניי המשתרר.

נשאלת השאלה האם יש לו לשומר הוראה הפלכות בין אורה לאורה, או שמא עשה מה שעשה ביחסו הפרסית בלבד? אורי ברנשטיין, חיפה

ביום ההלוייה של אריה שנקר, ראיתי את השומר 12834 דוחף אשה אחת, שעתה בצל. כיום שלא היתה עדיין התקפות של הקפה. הוא התעקש דווקא להעביר אותה לשמש. כשהיא סיבבה, הוא צעק עליה: "הלאי שתמלי במקום". כיצד יש להסביר התנהגות זו?

אריה דנון, תל אביב

הטונו ועליו

ה הספורט הלאומי של העונה. הכל יושבים ומנחשים: מה יהיה הרכב הכנסת הרביעית? מי יצא בבחירות — ובכמה? מנחשים חסידי המפלגות, ואותם שהחליטו לא להצביע כלל. מנחשים הסבורים כי הכנסת היא מוסד חשוב, וגם אותם המאמינים כי אין היא אלא מכונה יקרה להרמת ידיים ולהשמעת דבריהבל.

הם עושים זאת בבית, בחברה, בויכוחים סוערים, וגם בטופס הטעות של העולם הזה. אולם לעתים קרובות מדי אין הם יודעים איך לגשת לענין.

כי נחוש הרכב הכנסת הבאה אינו ענין לסנטימנטים. גם חשוב כמו דוגל המנחש עצמו. לא אין כאן מקום לניחושים פראיים ולי הבעת תקוות.

בישראל, תוצאות הבחירות קבועות בידה רבה מראש. ומי שרוצה לנחש את הרכב הכנסת, חייב לעשות זאת באופן מקצועי.

הבה ונעשה נסיון. **פני שמחילים, יש להיזכר בכמה וכמה מספרים חשובים. בלעדיהם אין לזון.**

בבחירות לכנסת הרביעית יהיו כמיליון ו-200 אלף בעלי זכות בחירה, שזכותם לבחור ב-120 חבריכנסת. משמע כי על כל ח"כ יש כ-10 אלפים בוחרים שמוצגים אליהם. השאלה הראשונה שיש לשאול היא, איפא: כמה מהם יצביעו באמת?

לפי כל הסימנים, מספר הנמנעים העיקרי רוננים, שונאי כל הרשימות ואף סתם אדישים, יהיה גדול למדי. אפשר להניח כי כ-20 אחוז מכל בעלי זכות הבחירה לא יטריחו את עצמם אל הקלפיות.

משמע: לכל ח"כ יהיו רק 8000 מצביעים. ממספר זה יש לנכות את הקולות הפסולים של בורים, ואת הקולות שיינתנו לאותן הרשימות הרבות אשר לא יעברו את אחוזי החסימה (כ-10 אלף קול) ועל כן יאבדו.

מותר על כן לנחש ברגע זה כי יהיו דרושים כ-7500 קול לבחירת ח"כ אחד. אחרי קביעת מודד זה, אפשר לגשת למלאכה.

כך יודעים כי התחרות העיקרית

בבחירות אלה תהיה בין חרות ומפא"י. לכן שוגים מנחשים רבים משגה חמור: הם מותחים את מלאכת-הניחוש בקביעת מספר הח"כים המגיע, לדעתם, לשתי מפלגות אלה. אולם זהו ניחוש בחלל ריק. אין לו על מה לסמוך. כי כל מקום הניתן לחרות, יש לקחתו ממפלגה אחרת. הדרך הנכונה היא ההפוכה: לקבוע תחילה את מספר הצירים של המפלגות האחרות, שלגביהן יש נתונים ברורים יותר. לפי שיטה זו, תקבל חרות בסוף את המספר שישאר פנוי.

הרשימות הקלות ביותר לניחוש הן אותן שכבר השתתפו השנה בבחירות להסתדרות, כי התוצאות שם נותנות מושג כלשהו על מצבן. כך, למשל, ברור לגמרי כי מק"י צצאת בירידה, הן ברחוב העברי והן ברחוב הערבי. ערבים רבים שונאים אותה בגלל התקפותיה הפרועות על גמאל עבד אל-נאצר בראשית ימי הסיכסוך בינו לבין קאסם. ברחוב העברי ירדו מנייתיה בגלל פרשת התנגדותה ועוד.

כיוון יש למק"י ששה ח"כים. אפשר להניח כי בכנסת הבאה יצטמצם מספר זה בשניים. בחוץ יישארו אמיל חביבי ואסתר וילנסקה. ואפילו שת"כ הרביעי, משה סנה, נתון בספק קל.

ננחש: מק"י, 4 מני רמים.

חרי מק"י בא תורה של מפ"ם. גם זו מלאכה קלה, יחסית. כי מפ"ם קיבלה בבחירות להסתדרות כמעט 67 אלף קולות. אין סיבה להניח כי מי שהצביע בעד מפ"ם בהסתדרות לא יצביע בעדה גם לכנסת. לפי המודד שקבענו, די בקולות

אלה לבדם כדי לבחור בתשעה ח"כים — מספר השחה לכוחה של מפ"ם בכנסת הנוכחית.

אולם מפ"ם יכולה לקחת כי תזכה לקולות ערביים, וגם למספר מצומצם של קולות עבריים מחוץ להסתדרות, שיתנו לה לפחות ח"כ אחד נוסף. במקרה של מזל רב מאד, תוך חישובי עודפים, עשויה מפ"ם אפילו לזכות בח"כ ה-11, אם כי הסיכוי קלוש.

ננחש: מפ"ם, 10 מני רמים.

שה יותר לנחש את סיכויי אחדות העבודה. מפלגה זו זכתה בהסתדרות ל-82 אלף קולות, השחים לפי אותו מודד, 11 מקומות בכנסת. השאלה היא אם אחדות-העבודה תחזיק

ממשית, מאחר שהותיים נמנעו בה מהצבעה יותר מחסידי סיעות אחרות. חוץ מזה הם מרוכזים בחלקם בגושים מסוימים, כמו בני-ברק והמשקים הוותיקים, שקשה להקיפם בקלפי זו.

ככל זאת, נראה כי תנועת-האיכוסיה הכללית היא במידת-מה לרעת הותיים, כי עיקר חסידיהם מרוכזים בשכבות-הגיל ה"עליונות. אין ערובה כי הותיים זכו בדור הצעיר לתגבורת מספקת כדי לפצותם על אבדן החסידים הוקנים שהלכו בארבע שנים אלה לעולמם.

אם כן, מותר לנחש כי המחנה הדתי כולו יפסיד מנדט אחד בכנסת, וכי מנדט זה ירד ממספר הח"כים של המפלגה הותית הלאומית (אם כי דבר זה רחוק מלהיות בטוח). **ננחש: חזית דתית תורתית, 6 מנדטים; מפלגה דתית**

מספר הצירים	מספר המנדטים	המפלגה
40	38	א - מפא"י
11	10	ב - דתיים לאומיים
6	6	ג - חזית דתית תורתית
15	20	ח - תנועת החרות
9	10	ז - מפ"ם
5	6	ט - פרוגרסיבים
13	10	צ - ציונים כלליים
6	4	ק - המפלגה הקומוניסטית
10	11	ת - אחדות-העבודה
5	3	כל הרשימות הערשנות
-	2	כל שאר הרשימות
120	120	בסך-הכל

לאומית, 10 מנדטים.

מה יהיה גורדם של הקויולינגים הערביים של מפא"י? בכנסת הנוכחית יש להם חמשה מנדטים. האם יוכלו לשמור על כך?

לכאורה, נדמה שכן. ירידת מק"י ברחוב הערבי מאבטחת את אגפם השמאלי, ואי הופעת המחנה הלאומי בבחירות מאבטחת את האגף הימני. האגף הלאומי אמנם יקרא לערבים להימנע מהצבעה, אך בתנאי הפרור והשוחד, השוררים באזורי המישל הצבאי, קשה להניח כי יקריאה זו תצליל מאד.

אולם הפעם אין מתחרות על קולות הערבים רק שלוש רשימות, אלא שש. פרט זה יחולל שינוי ניכר במצב.

הרשימה הערבית של אחדות-העבודה היא קוריוז. אין לה סיכוי לעבור את אחוז החסימה. כל קול שיינתן לה, יהיה אבוד מראש.

מדוע החליטה אחדות העבודה להגיש בכל זאת רשימה ערבית נפרדת? ברור כי הקולות שילכו לרשימה זו אבודים לאחדות-העבודה העברית. בחשבון המסובך של העודפים, אולי היו כמה אלפי קולות אלה יכולים אפילו להוסיף לסיעת אחדות-העבודה ח"כ יקר נוסף. אך המפלגה הקריבה סיכוי זה על מנחב הרשימה העצמאית.

מדוע? מפני שיגאל אלון לא רצה מועמד

ערבי ברשימתו. אולי חשש שמא תקלוק נוכחותו של מועמד ערבי את הווהר היאקטיביסטי הלאומי של רשימתו בעיני הבוחר העירוני העברי. לאללה פתרונים.

שתי רשימות הקויולינגים-לשעבר, שנוקרו עלידי מפא"י והמורדים בה עתה, גם להן אין סיכוי לעבור את אחוז-החסימה. אולם יש להן כוח רב לפגוע ברשימות הצמודות למפא"י — וזו כנראה, כחנת מייסדיהן. אם הקולות הערביים הכפופים למפא"י יתפצלו לחמש רשימות, מחת להתחלק בין שלוש, עשויות לפחות שלוש מהן להיכשל בכלל. במקרה הקיצוני, יכול להיחצר מצב ששום רשימה ערבית לא תעבור את אחוז החסימה. אם נימנע מניחוש קיצוני זה, איננו יכולים בכל זאת שלא להוריד לפחות שני ח"כים ממחנה הסוכנים הערביים של מפא"י.

ננחש: כל הרשימות הערביות, 3 מנדטים.

תה הגיעה שעתה של שאלת קשה: מה יהיה כוחן של תשע הרשימות העבריות החדשות, המופיעות זו הפעם הראשונה?

אין ספק שלרובן הגדול אין כל סיכוי לעבור את אחוז-החסימה. רשימות כמו הבונד, הכוח השלישי ועוד, היו זכאיות להיכנס למירוץ על מנת להפגין את קיומן, אך אין הן יכולות לקחת ברצינות לצבור 10 אלפים קולות. נשארו, איפוא, רק הרשימות העדתיות.

יהיה זה מעשה נחפו לנחש את כוחן החסי של רשימות עתיות אלה. בקלפי הנסיונית בלשו בעיקר רשימתו של דויד בן-הרוש ורשימת המפלגה הלאומית הספרדית. אחריהן הופיעו, באיאלה מקומות, רשימת התימנים והאיחוד הלאומי הספרדי.

אין ספק שיש בארץ בוחרים בעלי נאמנות עתית חזקה, וגם בעבר שלחו אלה ח"כים עתים בודדים לכנסת, אולם הפעם מתחרות בניניהן כמה וכמה רשימות, אשר אף אחת מהן אינה יכולה להיות בטוחה שתעבור את אחוז החסימה.

אפשר להניח כי למרות מכשולים טבעיים אלה, שמקורם בשאיפת-הקאריירה האישית של רוב המנהיגים העדתיים וחוסר-היכולת המינימלית להתאחד לכוח רציני, יכניסו רשימות אלה שניים או שלושה ח"כים לכנסת.

יתכן כי בעל הסיכוי הרב ביותר הוא דויד בן-הרוש, שימשוך קולות של בוחרים בני כל העדות, שאין להם בעד מה ומי להצביע, ושישמחו לתת את קולם כדי להוציא אדם מבית-הסוהר ותוך כדי כך לתת סטירת-לחי למפא"י.

ננחש: כל הפיעות העדתיות, 2 מנדטים.

המפלגה הפרוגרסיבית קיבלה קרוב ל-28 אלף קולות בהסתדרות, המבטיחים לה כמעט ארבעה מקומות בכנסת. בבחירות האחרונות לכנסת זכו ל-17 אלף קולות בל-תי הסתדרותיים. יתכן שהפעם מספר זה יעלה במקצת, כי בוחרים אינטלקטואלים מסויימים, המואסים במפלגות, סבורים כי הפרוגרסיבים טובים מן האחרים.

כל זה מספיק כדי להבטיח לפרוגרסיבים לפחות ח"כ אחד נוסף על המשת הח"כים שלהם בכנסת הנוכחית.

ננחש: הפרוגרסיבים, 6 מנדטים.

שארן לנו 68 מקומות ריקים. אותם עלינו לחלק בין שלוש המפלגות ש-נותנו — מפא"י, הצ"כ וחרות — שיש להן בכנסת הנוכחית ביחד 68 מקומות.

הקלפי הנסיונית של העולם הזה אינה נותנת מקום להשערה כי מפא"י תרד באופן ניכר. מפא"י חלשה בערים הגדולות, ביחוד בתל-אביב, ירושלים ורמת-גן — אך זה היה המצב גם בבחירות הקודמות. לעומת זאת חזקה מפא"י באזורי הפיתוח ובאזורי המימ (התסד בעמוד 14)

(כל הזכויות שמורות)

גורם בינלאומי חדש יורגש במרחב: סין העממית. כצעד ראשון יתבססו הסינים בעיראק, עם הבטיחו לעצמם במשך השנה האחרונה דריסת רגל איתנה. מלבד שידוריה בשפה הערבית לעיראק וקיום יחסים תרבותיים וסחריים, ממלאת סין העממית תפקיד חשוב בהנהגת המפלגה הקומוניסטית העיראקית, שאינה תמיד זהה עם הקו הסובייטי. כאשר התכוננו הקומוניסטים לפני ארבעה חודשים לתפוס את השלטון בעיראק, תמכה סין בקו האקטיביסטי, בעוד שמוסקבה יעצה למתינות.

המאורעות בעיראק יתפתחו בקצב גובר והולך. התליות, שבוצעו בפקודת עבד אל-כרים קאסם, איחדו נגדו את הלאומנים ואת הימין, והנהיגו מתמחה ניכרת בקרב הצבא. האיש העולה, אשר כדאי לשים עליו עין: המושל הצבאי הכללי עבדי, שריכז למעשה בידי את השלטון אחרי ההתנקשות בקאסם. עבדי ידוע כבעל שאיפות עצמאיות חזקות.

מפא"י תחקה את סיממיה הבחירות של הרפובליקאים באמריקה. ערב הבחירות תחלק לפעילה תג מיוחד, אותו יענדו על דש חולצתם, ועליו יסמנה צורה וקולעת, במתכונת "איי לייק אייק" האמריקאית. הסיממיה המפא"ית: "אמור כן לזקן".

ד"ר נחום גולדמן יעזור לפרוגרסיבים במסע הבחירות שלהם בין יוצא ארצות הברית. בסוף אוקטובר יבוא גולדמן לארץ, יודיע על החשש הפיזיים האישיים ליוצא ארצות הברית, יופיע כאוהד המפלגה הפרוגרסיבית.

מרכז מפא"י יפטר את כל ראשי פניו ברמלה, מיד אחרי הבחירות. אחרי שבשבוע שעבר הופיע עם שר המסחר והתעשייה פנחס ספיר כדי לנאום באסיפת בחירות וגילה באולם 20 נוכחים, הוא עזב את המקום, שיכנע את ידידו לרוץ שיוניים בהרכב הנהגת הסיני.

אבא הלל סילבר ישתתף בשבוע האחרון של מערכת הבחירות לטובת הצ"כ, אם לא ייכשלו מאמציו מנהיגי הצ"כ

העם

ושבת את שבות גולדסטון

לפחות אדם אחד בישראל כילה את יום הכיפורים במחשבה לא רק על חטאיו, אלא גם על תוצאותיהם. תוצאות אלה נגעו ב"מקרה באחת הכעיות היסודיות של המדינה: באילו תנאים מותר למדינת ישראל לטוב לקבל עולה יהודי?

פרידריך גרינלה, שחזר בשבוע שעבר לאנגליה, אחרי שגורש למעשה מן הארץ, לא עורר ביהוה. זה לא רצה להיות עולה. אולם פיליפ אלן גולדסטון (30), גם הוא יהודי אנגלי שהסתכן עם עם החוק, נאחז בעוגן ההצלה של חוק השבות. כדי למנוע את גירושו, הודיע שהוא רוצה להיות עולה, לקבל אזרחות ישראלית, ליהנות מהגנת חוק השבות המעניק זכות זו לכל יהודי.

אבא לא השאיר כסף. לכאורה הכל פשוט וחלק. כי חוק השבות, אחת החוקים הקצרים והיסודיים ביותר של המדינה, קבע ברורות כי כל יהודי זכאי לעלות ארצה. עקרון הפוך מזה הנהוג במדינות אחרות, שם לא יבוא איש אל המדינה, אלא אם כן עמד בתנאים מסויימים, השונים בכל ארץ. בישראל זכאי כל יהודי לעלות ולהפוך אוטומטי לאזרח, אלא אם כן הוא:

- פעל או פועל נגד העם היהודי,

כעבור כשנה הוגש נגדו כתביאישום כדי בר שימוש לרעה בכספי הנושים. חברו הי טוב, בנימין סוחר, חתם על ערבות בסך 500 לירות. אך במקום להכות למשפט, פנה גולדסטון, בעל ההופעה הנאה, לשגרירות ישראל, ביקש אשרה לביקור בארץ. הוא הגיע לישראל ב"25 בספטמבר, וכעבור ימים מספר הגיש בקשה לקבלת אשרה-עולה.

ניתוח המעייניעוור לידירה. לרוץ מזלו קרו עוד שני מאורעות רבי משמעות לגביו, בדיוק בימים בהם הגיע לישראל: ה"בחירות באנגליה, ופרשת גרינלהל בישראל. בעוד הוא ציפה לאישור בקשתו, גילוהו עיתונאי החוק ששהו בארץ לרגל פרשת גרינלהל, סיפרו לו כי שרה-פניס עומד ל"בטל את אשרה-הביקור שלו. גם בקשתו, שנתקבלה עלידי מזכירת שרה-פניס בירו"שלים, הוחזרה לו בדואר כעבור יומיים, בטענה שלא הוגשה בחוק.

דובר משרד-הפנים אף הודיע באותו יום בקול ישראל כי שרה-פניס ביטל את אשרתו, שוקל אם להוציא נגדו צו גירוש. אחד מי קציני המשטרה, שעסקה כבר בחיפושים קדחתניים אחריו למקרה ששרה-פניס אמנם יחליט לגרש, אף הציע לעורך-דינו של גולדסטון, אמיתי דיבון, "תציע ללקוח שלך שיטע בחורה לאנגליה, ויחזור כשה מצב יהיה קצת יותר שקט".

במקום לעשות כצעת המשטרה, הגיש עורך-הדין צו-על-תנאי נגד שרה-פניס וה"מפקח הכללי של המשטרה, שיבואו וינמקו מדוע לא הינתן לגולדסטון תעודת-עולה ו"מדוע לא יימנעו מלעצרו. בית-הדין הורה ב"צו-ביניים שגולדסטון יפקיד עשרת אלפים לירות, כערבות שתייצב במשטרה במקרה שחזר על תנאי לא ייעשה. על הערבות חתמו גולדסטון וגיסו, קצין גבוה.

גולדסטון עצמו נמלט ממלון נורדאו ב"רמת-גן, עבר לגור בדירת אחותו, אשת ה"קצין ברמת-גן. את שעותיו הפנויות כילה בבדיקת השחיה בתל-אביב, בחברתה של ידידתו שבאה אהו מאנגליה, מרגרט בראון, יפהפיה בת 21. אולם גם שנינוג זה לא האריך ימים. מרגרט, הנשואה לסוחר מי בירמינגהאם, חלחה, הוכנסה לניתוח המעי העיזר לבית-החולים. גולדסטון נשאר בודד. "איני יכול לתרוץ את סיבת עזיב את אנגליה", אמר בשבוע גולדסטון הדור-הלבוש באנגלית לכתב העולם הזה, "אולם דבר אחד אני יכול להבטיח. אעבוד כאן בכל עבודה, לא אפול למעמסה על אף אחד. ובאשר ל"חובותי — אשלם את כולם. עד הפני ה"אחרון, ברגע שאתחיל לעבוד!"

דעות

צורר בבטן

משה דיין ידוע כאדם גלוי-לב, האומר לא פעם את אשר הוא חושב. השבוע חזר דיין על נוהג בלתי-פוליטי זה — והכניס את עצמו לבוך.

הדבר קרה כאשר נאם דיין בבית-משפט ליד ירושלים, אדם, שדוברי דיין עמד ב"תוך קבוצה שצבעה "גבין לשלטון", הפריע לו בשיטתיות. דיין נקט בטכסיס מתוכנן, הז' מין אותו להשמיע את דבריו מעל זוכן הנואמים.

ואו, כאשר היה האיש בדרכו למיקרופון, הפליט דיין את המלים הגלויות: "אילו היית ערבי, הייתי תוקע לך צרור כדורים בבטן. אבל מכיוון שהנך יהודי, קח את המיקרופון!"

אבל לא ערבי ישראלי. חיש מהר הגיע הפסוק לעיתונים, פורסם בקול העם, ובחלקו גם בחרות. כאשר טילפן כתב-החדות הממושק והצעיר (23) שלמה נקדימון אל דיין במרכז מפא"י, כדי לחדא את הדיעה, התפתח דו-שיח מאלף, שנרשם בו במקום עלידי נקדימון:

הכתב: האם אמרת את הפסוק שיוחס לך? דיין: כמעט כך אמרתי. אמרתי: "יש זכות לכל יהודי בארץ להביע את דעתו. לא הייתי גותן לערבי לשלול את זכויותינו בארץ — לפתום לנו את הפה. לערבים שהרצתנו לז' כויותינו וחסנו בצרור בבטן — אבל ליהודים שמפרעים וסותמים את הפה אני מציע את המיקרופון. מה עוד שאותו יהודי הוא נציג מפלגה מכובדת, שעומדת במקום השני ב"מינה". זה מה שאמרתי, וזה מה שהייתי עושה. אצל הערבים הייתי נוהג כך.

הכתב: האם כותר לתקוע לערבי צרור בבטן? דיין: לקהל היה ברור שהמדובר לא בער"בים ישראלים, ולא היו ערבים בקהל. הכתב: האם לערבי לא-ישראלי כן מותר לתקוע צרור בבטן? על כך לא השיב האיש, המתענד להיות שר בממשלה הבאה.

עולה גולדסטון* וידידתו בראון

לחטאים יש תוצאות

להביאו לארץ. במקרה וייכשלו, יובא לארץ במקומו המנהיג הציוני החתיק עמנואל ניומן.

מזכיר חרות אברהם דרורי יציג בעוד שבועיים 500 פני קסים של חברי מפא"י שעברו לחרות, יציע למערכות העתונים לצמצם. מסע קסים, ח"כ מפא"י הנמוש, יורח לאוהדיו להצביע בעד חרות בבחירות למועצות המקומיות. לצורך זה פגש קסים עם ח"כ חרות יוחנן באדר.

ראש העיר הבא של אילת לא יהיה יוסף לוי, איש "ארץ קי", המועמד הראשון ברשימת מפא"י באילת, אלא אשר הולניק, מספר 2 ברשימת המועמדים. קיים הסכם סודי במפא"י, לפיו ימונה הולניק, שהוא חתנו של שר העבודה מרדכי נמיר, כראש העיר. העמדתו של יוסף לוי במקום הראשון באה בשל הפופולריות הגדולה שלו, בניגוד לזו של הולניק.

צפה לגילויים נוספים על מעשי שחיתות ומירמה ברשת הטלפונים פארטיות. הגילוי הבא: תפיסתם של מספר אנשים שחיברו לרשת הטלפונים קוים פרטיים ללא רשות. יעשו מאמצים לטיטוס פרשה זו, נוכח זהותם של מבצעי, שעסקו בעבר באותה פעולה בסרות מנגון ממלכתי מסויים.

יתכן ויוקם בקרוב בית-ספר ארצי לדרמה, שיהיה משוי תף לשלושת התיאטרונים הגדולים. מאחר וקיומו של בית-ספר כזה ליד כל תיאטרון בנפרד לא ניתן לביצוע מבחינה כלכלית, יוחסם התיאטרון הקאמרי, הבימה והאהל פניה משותפת לממשלה שתקום אחרי הבחירות, לשם כינון בית-ספר ממלכתי לדרמה.

צפה השבוע להתנגשות גלויה בין מפ"ם לממשל הצבאי. מפ"ם, העורכת ביום שישי הקרוב בבית הבימה בתל-אביב את עצרת השלום והבטחון, שתהיה עצרת הבחירות המרכזית של מפ"ם במערכת-בחירות זו, תביא לעצרת משלחת של מאות ערבים מישבים הנמצאים תחת הממשל הצבאי, בהם נכנס העוצר לתקפו בשעות הערב. מרכז מפ"ם קיבל החלטה לפיה יפרו משלחות אלה את העוצר, במידה ולא יקבלו רשיון להשתתף בעצרת ולחזור אחרי תחילתו. מפ"ם החליטה לא להטלים עם החלטה שגילית של המושל הצבאי ולהקציב כספים לתשלום הקנסות שיוטלו על מפירי העוצר.

רוח רעה הילכה אימים בישראל - הרוח הרעה של

הכפירות

דורש-פיחות הורוביץ
מה הוגד לנגיד?

הורוביץ תומך כבר שנים אחדות בהצעה להכריז על פיחות ערך הלירה, מאמין כי בדרך זו יצליח להעלות את היצוא הישראלי על הפסים הנכונים. זה היה גם מקור הסכסוך שלו עם פנחס ספיר לפני שנה, כשספיר התנגד להצעות החדשות של הורוביץ לבלית המינפליציה. ליוג'ין בלאק יש סיבות טובות לדרוש את הפיחות. הוא מסתכל על ישראל דרך מישקפת עולמית של בנק, שההון הרשום שלו בלבד מגיע ל-21 ביליון דולאר. הוא רואה את כל העולם כמסגרת כלכלית אחת. תפקידו לכוון את כל המדינות. לכן הוא רוצה לכפות על המדינות להפסיק לייצא מצרכים שאינם טבעיים להן, והן עושות זאת על ידי מתן פרמיות גבוהות ליצוא טפילי. לכן, אם תכריז הממשלה כדרישתו על פיחות ערך הכסף תוך ביטול שיטת-הפרמיות, היא שוב לא תוכל לקיים רשת ענקית של יצוא טפילי, שכדי לקיימו תיאלץ - במקרה של פיחות - לשלם ליצואניה סכומי-ענק גדולים יותר מאשר עכשיו. התוצאה: הממשלה תיאלץ להפסיק את היצוא הטפילי. רק היצוא הכדאי-באמת לישראל יתעודד. זהו יצוא טבעי. בלאק מתנגד לכל יצוא אחר.

בלאק יש אפשרות נוחה להשפיע על הממשלה להפחית את ערך הלירה. אם תסרב הממשלה, יסרב הוא להלוות למדינה כספים, מלאי הדולארים בקופת-האוצר יקטן, ממשלה, המבססת את תכנון פעילותה הכלכלית בשנים הקרובות על הלאויותיו של המאמין-הנודד, אינה יכולה לסרב לו.

★ ★ ★

עכבר וחתול דמויני

יש לא הטיר השבוע ספק שהממשלה תכריז על פיחות ערך הלירה, תשנה את השער הבילתי-ממשי הנוכחי של הדולאר (1.800 לירות). את האיש הפשוט, בעל החשבון הקטן בבנק, תפסה בהלה אחת: להיפטר מן הכסף, נשים ניסו לשכנע את בעליהן לקנות עכשיו מקררים בהודמנות, אחרות השפיעו עליהם לרכוש מכונית. סוחרים בשוק החלו להעלות את מחירי הברזל, העץ, הנייר. המשק עמד בסכנת-שיתוק.

כולם רוצים להיפטר משטרי-הכסף. השאלה היתה רק כיצד לעשות זאת. חלק מן הקהל ניסה לרכוש נירות ערך צמודי-דולאר, האמין כי הממשלה תפנה אותם לפי השער החדש. "כדאי לי לקנות עכשיו נירות ערך לפי שער של דולאר-1.800 לירות", הסביר סוחר-יינות ידוע, "בעוד כמה חודשים תשלם לי הממשלה עבורם 2.500 לירות, או אולי יותר מזה."

היתה זו הגישה הכללית של כל אותם, שחיפשו דרכים להיפטר מן הכסף. היא לא היתה בטוחה. הם חולמים להציע את צמודי הדולאר תיכף אחרי הפיחות, בשער החדש, להרויח כסף רב. לא היה כל בטחון כי גישה זאת תצליח. הם לא לוקחים בחשבון את האפשרות, שלא יימצאו קונים רבים להיצע הגדול והיקר של האגרות. במקרה זה יהיו המחירים הגבוהים דומים לעכבר הבורח מפני חתול דמויני. אף אחד לא ירוץ אחריהם לקנות את נירות-הערך.

היחידים שגילו השבוע תבונה היו מקבלי הפיצויים הישנים, שלא העבירו את הכסף לארץ. הם פחדו כי יפסידו כסף רב בפיחות, העדיפו לתכות ולראות מת תהיה החלטת הממשלה אחרי הבחירות.

אולם למי שהיה כסף בארץ לא היה ספק כי כדאי להחליף את הכסף בנכסים אחרים. כולם היו בטוחים שערכם של הנכסים יהיה רב יותר אחרי הפיחות. מחיר המגורים, הבתים, המקררים, המכוניות, העץ, עמד בסימן עליה. בעלי-העסקים הגיבו בעליה חדה של הזהב.

למרבית הפליאה לא עלה כמעט מחיר הדולאר בשוק השחור. הסיבה: הקהל האמין כי יוכל להשיג את הדולארים בקלות יחסית בנכסים, במחיר קבוע. הוא לא התלהב לקנות אותם במחיר גבוה. העובדה החשובה של השבוע היתה כי החשש מהפיחות גרם לגל של קונים, שהסתערו על החנויות, היו מוכנים לקנות את הסחורות במחיר קצת גבוה מן הרגיל. אולם הסוחרים לא מיהרו למכור את תוצרתם. הם העדיפו להחזיק מחסנים מלאי-סחורה, לחכות. החוזר האלמוני של פקדי-האוצר איים השבוע לשתק את כל הפעילות המשקית של ישראל.

רוח רעה מהלכת מזה כמה חודשים אימים בישראל: הרוח הרעה של הפיחות.

למעשה החלה רוח זו כבר לפני כמה שבועות לעצור את גלגלי הכלכלה. אפילו בשוק השחור היה קשה להשיג הל"ח (ברבית עד 36 אחוז לשנה). מי שהיה לו כסף, התייעץ עם כל ידידיו כיצד להיפטר ממנו, להשקיעו בנכסים כרי-קיימא. מי שהיה לו מה למכור, המתין עד לבוא היום. איש לא רצה להחזיק בידי לירה ישראלית. החודש הפך הסיוט הנושן לבהלה מיידית. גרמה לכך הודעה קטנה בת 184 מילים של מנהל משרד-האוצר וסגנו, בה הודיעו ליצרנים שקיבלו הלאות ממשלתיות מקרן קול"י, שיהיה עליהם, במקרה של פיחות הלירה, להחזיר לממשלה את הערך האמיתי.

כשחזרו שר-האוצר לוי אשכול ונגיד בנק ישראל דויד ("דוליק") הורוביץ מאמריקה, חשן עליהם עולמם. לשוא טענו פקידים כי ההודעה היתה שיגרתית. הציבור הבין - בצדק - כי למעשה אישרו הפקידים שמיד אחרי הבחירות עומד להתבצע הפיחות, למרות כל ההכחות הרשמיות.

★ ★ ★

אין קשר להחלפת השמרות

מוזר היה כי הציבור, שאימת הפיחות נפלה עליו, לא הבין בדרך כלל במה המדובר. הוא חשב על הפקעה, מסוג זה שבוצעה לפני שמונה שנים על-ידי הממשלה, כאשר החליפה את שטרות-הכסף, ניכחה 10% מכל סכום שהוחלף (מלבד הקטנים ביותר).

אך הפיחות שהפעם דובר עליו, היה משהו שונה לגמרי. לאורח הפשוט לא היה כל מגע עמו. פיחות זה לא יגע גם בהחלפת שטרות-כסף, שהחלפתם הקרובה באה רק ב"מקרה בסמוך למועד המשווע של ביצוע הפיחות. כי פיחות זה אינו אלא הודעה פשוטה של משרד-האוצר הישראלי, שהחל מהיום ערך הדולאר לא יהיה 1.800 ל"י, אלא סכום

למעשה לא יחולל הפיחות מהפכה כה עמוקה כפי שיכול היה להידמות, כי למעשה כבר קיים בישראל פיחות מוססה מזה שנים רבות. הוא מבוצע באמצעות ריבוי שער-המטבע הגלויים והמוסחים - המאפשר לממשלה לשלם מחיר נמוך לאורח המקבל דולארים כפיצוי מגרמניה, ולדרוש משכנו מחיר הרבה יותר גבוה בעד אותו הדולאר, שהיא נותנת לו אותו כדמי-ניסיעה לחוץ-לארץ. בעד הפחיתות-זוהי שלמלת הממשלה לפרדסן 2.150 לירות על כל דולאר. משי מלאכותי, לעומת זה, עולה לממשלה סכומים יקרים יותר. היא נותנת ליצואן, על כל דולאר-יצוא שלו, 6.300 לירות (העולם הזה 1132).

★ ★ ★

שער לציוקים - וזמפילים

בדיחה ידועה, המהלכת בין היצואנים, מספרת כי בוקר אחד התקשר יצואן ידוע עם שר-האוצר, שאל אותו: "אשתי נוסעת לחוץ-לארץ. מה השער הרשמי לפיו היא יכולה להחליף את הדולארים שלה?" כי מרבית היצואנים סכחו כבר מה השער הרשמי של ממשלת-ישראל. מדוע בכל זאת מעדיפה הממשלה להכריז על הפיחות? לפחות שר מפא"י אחד מתנגד לפיחות ערך הכסף. הוא לא עושה זאת מדאגה לירידת רמת-החיים של שכירי ישראל. נימוקיו של פנחס ספיר, שר המסחר והתעשייה, הם אחרים. הוא מעדיף את השיטה הקיימת, הנותנת לו כוח רב לקבוע שער-מטבע נפרדים לכל סוג של יצואנים, לתת לכל אחד מהם פרמיה שונה על הדולארים שהוא מכניס לקופת-האוצר. ספיר משוכנע כי השיטה הקיימת טובה מפיחות שער-המטבע, שיחייב אותו לתת לכל היצואנים - הרציניים וה"טפילים" - את אותו השער.

★ ★ ★

האמריקאי הנודד

אולם החלטת הממשלה הישראלית אינה נקבעת אך ורק לפי החלטתו של השר הממושקף מכפר-סבא. היא תלויה קודם כל באיש הקובע מתן הלאות בינלאומיות לכל המדינות בעולם: יוג'ין בלאק. לים של דאג המרשלד במספר הסיטות בעולם. המרשלד סס בעניינים מדיניים, בלאק נותן הלאות. הבנק העולמי הוא ממלא תפקיד חשוב בפיתוח ארצות נחלות, אם הוא מוענין לדאוג לכך. חתימתו על צייקים נחשבת לחתימה טובה. הוא גם האיש שלא רוצה להתחשב בדעתם של בוחרי-מפא"י. לא איכפת לו מה הם יאמרו, אם רמת-חיים תרד בגלל פיחות ערך הכסף. כי יוג'ין בלאק דורש מן הממשלה להכריז על פיחות הלירה, עומד בענין זה בקשר קבוע עם נגיד בנק ישראל, דויד הורוביץ.

גבוה יותר (למשל: 2.500 ל"י, סכום הקרוב לערך הדולאר בשוק השחור).

אילו היה קיים בארץ שוק חופשי למטבע זה, לא היתה הודעה כזאת בעלת ערך. כי מחיר הדולאר היה נקבע מעצמו, על פי חוק ההיצע והביקוש, כפי שהוא נקבע כעת בשוק השחור. אולם בישראל קיים פיקוח על המטבע הזה, ואין אדם יכול להחליפו אלא באמצעות הממשלה. נוסף על חוק זה קיים מצב עובדתי, שהוא חשוב עוד יותר: רוב-רובו של המטבע הזה בא לישראל עבור מילא דרך קופת ה"ממשלה, מאחר שהוא מתקבל בצורת מענקים, מלחים, שילוחים, מנביות ועוד.

לכן פירוש הפיחות למעשה: הממשלה תמכור את הדולאר במחיר גבוה יותר בלירות ישראליות. ולהיפך: סחורה המיוצרת בארץ, ושהוצאותיה שולמו בלירות ישראליות, תוכל להימכר בחוץ-לארץ בפיחות דולארים מאשר קודם. הפיחות יהיה איפא צעד כלכלי תיאורטי, שלא יגע בשטרות הכסף שבידי האזרח. אם בכל זאת פרצה השבוע בהלה במשק, שהגיעה גם לאזרחים פשוטים, הרי היתה לכך סיבה סבירה: הפיחות ישפיע בקקיפין על כל אורה. ההשפעות העיקריות של פיחות ערך הלירה:

● כל סחורה המיובאת מחוץ-לארץ, מחירה בישראל יעלה, מאחר שהיבואן יצטרך לשלם לממשלה יותר לירות על כל דולאר ששילם בעד הסחורה. התיקרות זו תביא מעגלים-מעגלים, כי בסיבוב השני תתיקר גם סחורה המיוצרת בארץ בידי פועלים, שההתיקרות הראשונה העלתה את משכורתיהם בהתאם למדד יוקר המחיה. משמע, שכל מי שיש בידיו כסף ישראלי בזמנו, יוכל

על עם הסנאטור האמריקאי קולי, שהציע לפני שלוש שנים להפריש רבע ממחיר עודפי המזון האמריקאיים לשם מתן הלאות למפעלים בהם מושקע כסף אמריקאי, או מפעלי-חקלאות המסתמשים במכונות אמריקאיות.

מדע

פרס כבוד

הגבר הקשיש, לבוש החליפה המהווה, גימגום בעברית רצוצה: "אולי יש פה רדיו לתקווה" עקרת הבית, שעמדה בפתח הדירה, הביטה בו בחשש. מיכאל דנש (50) ד"ר להנדסה חשמלית, הנושא בכיסו, בין היתר, מכתב הוקרה אישי הכתוב בידי פרופיסור אלברט איינשטיין, גראה כנוד חסר-רבות, העלול בכל רגע לעולל משהו בלתי-צפוי. ואכן דנש, שזכה לפני שנה בפרס רוסי שילד על הצטיינות בעבודת מחקר בלתי-רגילה, הינו כיום נודד חסר-רבות החושש כי המוסד הטכנולוגי העליון בישראל, הסכניון העברי בחיפה, יצליח להגשים את אימונו: לבלוא אותו בבית מחסה לחוליררות.

משכורת לאריה-הצחקה. לפני שנתיים היה יחסו של הסכניון לדנש אחר. פרופיסור פרנץ אולנדורף, דיקן הפקולטה להנדסה חשמלית בסכניון, ניסה להגשים או מבצע חסר תקדים בישראל: בניית חלמטר למדידת מתח חשמלי גבוה ביותר, חלמטר שי יבוא לשימוש, מאוחר יותר, בכורים הי אסומיים של ישראל.

שני המהנדסים שהקדישו למשימה זו מספר חדשים מלאי-מעש, לא הפיקו כל תוצאה מעבודתם. דנש, שהגיע אז לישראל משווייץ, התקבל על-ידי אולנדורף בזרועות פתוחות. הוא התבקש על-ידי הפרופיסור המיוזש לסייע לטכניון בבניית המתקן.

דנש הסכים. בלי לקבוע כל תנאי לגבי משכורת או מעמד החל דנש בעבודתו בראשון לנבמבר 1955. "אחרי שיצליחו הניסויים הראשונים נקבע לך רגעה", הבטיחו לו אז האחראים על המעבדה. אולנדורף עצמו הבטיח לסדר לדנש 550 ל"י לשני חודשי הניסיון. "זאת תהיה משכורתך אם לא תצליח", הסביר לדנש. על הצלחה לא חשב עדיין איש.

דנש הצליח. חודשיים לאחר שהתקבל לעבודה היה החלמטר מוכן. **שם חסר ברשימה.** גם או לא היה מוכן איש להרחיב את הדיבור על תנאי עבודתו של דנש. הוסכם לתת לו סכום של 240 ל"י לחודש באופן זמני, תוך הבטחה שסכום זה יושלם באורח ריטרואקטיבי, מיד לאחר שיוכח בדרגה.

בדיוק שנה לאחר שהחל בעבודתו קיבל דנש את הדרגה הנכספת: עמית מחקר. אולם משכורתו הוצמדה לזו של מרצה ראשי — 530 ל"י בחודש. הנהלת הסכניון הבטיחה לפרוע לדנש את סכום הפרש, כ-3000 ל"י, תוך זמן קצר. ההבטחה לא קוימה. גרוץ מזה: חצי שנה לאחר שנקבעה דרגתו לא שלמה לו הגזברות אפילו פרוטה אחת של משכורת. הסיבה: שמו של דנש לא נכלל, משום-מה, ברשימת מקבלי המשכורות.

הכבוד לחוד והכסף לחוד. מיכאל דנש היה גזע ברעב בשקט לולא באה לעזרתו משפחת רוטשילד. ב-31 לינואר 1957 נכנס דנש למשרדו של פרופיסור אולנדורף, כשבדיו עבודת מחקר על טייפ רקורדרים. אולנדורף הודה לו בחביבות על עבודתו, אמר לו כי עליו לנסוע לירושלים. דנש הממושע מילא אחר ההוראות, התייצב כמה ימים לאחר מכן במלון הנשיא בבירה. שם נערכה מסיבה גאה, אנשים נכבדים לחצו את ידו של דנש ובערב חזר דנש, שלא ידע אז אפילו מילה אחת עברית, לחיפה, כשבדיו מעטפה חתומה.

בחיפה, ליד קיוסק למכר גזון, בדרך אותו מכר בהתלהבות. לשאלתו של דנש הסביר לו המכר כי הוא, דנש, זכה אותו בוקר בפרס כספי גדול על עבודתו למען הסכניון העברי בחיפה. הסכום: 2500 ל"י. בבוקר המחרת מיהר דנש למכירת ה"טכניון. הוא קיחה כי בסכום הפרס, וביתרת הכסף שחייב לו הסכניון, יוכל להביא את אשתו ושני ילדיו ארצה. לרכוש דירה לעצמו. אולם בסכניון חשבו אחרת. הכבוד שייך אמנם לך, אמרו לו באדיבות, "אולם הכסף שייך לנו". החלטת הנהלת הסכניון: סכום הפרס יכסה את הפרשי המשכורות שחייב הסכניון לדנש.

הכושני יכול לזכות. דנש מחה. אם הפרס ישמש לי כמשכורת, הזכיר לאנשי הסכניון, "הרי שאתם חייבים לשלם ממנו מס הכנסה". התשובה היתה חד-משמעית. "לא. קיבלת את הפרס כדי לחסוך לנו מס-הכנסה".

לא היתה זו ההפתעה היחידה. בנובמבר 1958, שלוש שנים בדיוק לאחר שהחל בעבודתו שויכתה את הסכניון בפרס. קיבל דנש מכתב פיטורין. איש המדע שעשה את שלו יכול היה ללכת.

דנש נקט בצעדים משפטיים. לאחר משא-המשך (בעמוד 8)

היה גם אתה בין המשתתפים במיפעל חסר-התקדים של העולם הזה.

טוטו בחירות

עליך רק לנחש כמה צירים תקבל כל מפלגה בכנסת הבאה. אם ניחשת נכון, תוכל לזכות בסך של

1000 ל"י לפחות

ואלה תקנות התחרות:

- ישתתפו בתחרות כל הניחויים שיתקבלו במשרד התחרות עד יום 2.11.58 ועד ככלל, ניחויים שנידעו לאחר מועד זה לא ישתתפו בתחרות ויוחזרו לבעליהם מבלי להיפתח.
- יזכה בפרס הנדל המשתתף שינחש נכונה את המספר המדויק של הצירים של כל המפלגות. אם יהיו יותר מניחויים נכונים אחד, יחולק הפרס במידה שווה בין שולחיהם.
- אם לא יתקבל ניחוש מלא נכון, יזכה בפרס בעל הניחוש הקרוב ביותר — כלומר: זה שניחש נכונה את מספר הצירים של מספר המפלגות הנדל ביותר. אם יהיו פתחים אחרים באלה, יחולק הפרס ביניהם באופן שווה.

- טוטו בחירות הוא נוף עצמאי, שבראשו עומדת ועדת נאמנים — רואה-חשבון מוסמך, עורך-דיו ונציג העולם הזה. כל סופסי הניחויים יישלחו לתיבת דואר מיוחדת, אשר מפתחה מוסמך יודי רואה-החשבון, בפקוח ועדת הנאמנים. ה"ספסים יופקדו בכספה מיוחדת בבנק, עד לסיום התחרות.
- מדי שבוע ייערך סיכום הניחויים שנתקבלו באותו שבוע, וייקבע מספר הצירים הממוצע אשר זכתה בו כל אחת משלוש המפלגות שצערו אותו שבוע בראש הפנחש אשר ניחשו קלע בדיוק לטמוצע זה — או התקרב אליו ביותר — יקבל פרס של 50 ל"י, אם יגיעו ניחויים אחרים כאלה, יוגרל הפרס ביניהם. קבלת פרס זה לא תספול את מקבלו מקבלת הפרס הנדל.

אל תתמהמה!

50 ל"י יוענקו לאחד ממשתתפי השבוע!

הזוכה בפרס של השבוע שעבר היא יהודית כהן, אהל-משה, בית אופלטקא, ירושלים. לפי חישוביו של מר יעקב היגר, רואה-חשבון מוסמך ונאמן "טוטו בחירות", הראה הממוצע השבועי של הניחויים כי שלוש המפלגות הצועדות בראש הן: מפא"י — 37 צירים; ציונים-כלליים — 17 צירים; חרות — 16 צירים. ניחושה של יהודית כהן לא קלע בדיוק לניחוש הממוצע של השבוע. ניחוש דומה שלמה ניחשו עוד שני משתתפים, ובין השלושה נערכה הגרלה, שזיכתה את יהודית כהן בפרס השבועי בסך חמישים ל"י. ניחושה: מפא"י — 37 צירים; ציונים כלליים — 17 צירים; חרות — 14 צירים.

זאת עליך לעשות:

- במעטפה אחת להנהלת התחרות. לטופס הימני צרף 500 פרוטה, לטופס השני צרף מעטפה מבוזלת הנושאת את כתובתך. הנהלת הטוטו תטביע את חותמתה על הטופס השמאלי וי תחזירו לך.
- אתה רשאי לשלוח יותר מניחוש אחד — בתנאי שכל ניחוש יהיה כתוב עליגבי טופס השתתפות מתוך "העולם הזה".

- נחש כמה צירים תקבל כל מפלגה בכחיי רות לכנסת הבאה, ורשום זאת בטופס ההשי תתפות בכתיב ברור, ללא מחיקות. צרף 500 פרוטה (אך לא כבולים) לפקודת העולם הזה בע"מ ושלח אותו במעטפה סגורה ל"טוטו בחירות, ת. ד. 3306, תל-אביב."
- אם ברצונך לקבל אישור על קבלת ניחושך, מלא את שני הטפסים בצורה זהה ושלח אותם

גזור כאן ושלח עוד היום!

טב 5

טב 5

טוטו בחירות של העולם הזה ת. ד. 3306, ת"א

שם השולח

שם השולח

כתובתו

כתובתו

הריני מצרף בזה מעטפה מבוזלת, נושאת כתובתי, ומבקש להחזיר לי טופס זה, שהוא העתק מדויק מטופס הניחויים שלי. הנוכה ייקבע ע"י ועדת-הנאמנים, וקביעתה לא תינתן לעירעור.

הריני מצרף 500 פרוטה תמורת הזכות להשתתף בטוטו בחירות. הזוכה ייקבע ע"י ועדת-הנאמנים, לפי תנאי הטוטו. החלטת הוועדה אינה ניתנת לעירעור. והרי ניחושי למספר צירי המפלגות:

מספר הצירים	המפלגה
מספר הצירים IV בכנסת ה-III	א - מפא"י
40	ב - דתיים-לאומיים
11	ג - חזית דתית תורתית
6	ד - תנועת החרות
15	ה - מפ"ם
9	ו - פרוגרסיבים
5	ז - ציונים כלליים
13	ח - המפלגה הקומוניסטית
6	ט - אחרות-העבודה
10	י - כל הרשימות הערביות
5	יא - כל שאר הרשימות
120	בסך-הכל

מספר הצירים	המפלגה
מספר הצירים IV בכנסת ה-III	א - מפא"י
40	ב - דתיים-לאומיים
11	ג - חזית דתית תורתית
6	ד - תנועת החרות
15	ה - מפ"ם
9	ו - פרוגרסיבים
5	ז - ציונים כלליים
13	ח - המפלגה הקומוניסטית
6	ט - אחדות-העבודה
10	י - כל הרשימות הערביות
5	יא - כל שאר הרשימות
120	בסך-הכל

הכרמלית עולה - האם גם מפא"י?

הקלפי עוברת ברכבת חיפה

אחת: "כבר הגיע הזמן לפרק את כל המפלגות ולהקים שתי מפלגות חזקות, ואם לא — אזי דיקטטורה של מפלגה אחת, כי המספר הגדול של המפלגות זוהי המחלה שלנו. אני בלתי-מפלגתי!" האיש הצביע א' — דבר המוכיח, אולי, כי התעמולה הנוכחית של מפא"י לשינוי שיטת-הבחירות יכולה שלא ביועצין לפלס את הדרך לנטיית פאשיסטיות. פתרון שונה מצא יהודי חרדי, שהצביע גד והוסיף הערה: "ארץ-ישראל לעם ישראל, על פי תורת ישראל, על פי אלוקי ישראל".

אך הגדיל מכולם לעשות צעיר שרוק פתק לבן, עם חץ שהסב את תשומת-לב החוליה להערה שגרשמה על גב הפתק: "כל המפלגות הן יצורי השטן, / חוץ מאחת אני שונא את כולן. / הן מקור הרשע, / הן סיבת הפשע. / ועל החתום: האיש הקטן." האיש הקטן שכח לציין מי המפלגה היחידה שאינה שונאה עליו.

★ ★ ★

מפא"י - חרות 34 : 28

קלפי הנסיונית השלישית של השבוע, מסי 24, הוצבה במחתרת: בתחתית של תלאביב, שאינה נוספת. המקום: המגורה שמתחת לכיכר המושבות. השעה 1.15 אחרי-צהריים ביום החמשי, ה'8 באוקטובר. השעה נבחרה מפני שבה עובר במגורה קהל מגוון מאד, היוצא מן העבודה להפסקת-הצהריים. היה זה קהל עירוני רגיל, עם נטיה קלה לצד בני דרום העיר והשכונות. בסך הכל חולקו במקום 250 פתקים, מתוכם הוטלו לקלפי 114, (45.5 אחוז). הסיבה לאחוז נמוך זה: רוב הקהל מיהר מאד, כדי לאכול ארוחה בהפסקת-הצהריים. ששה איש טרחו להיעצר כדי לזרוק לקלפי פתק ריק, הפגנה טובה של הימנעות עקרונית. 108 הקולות הנתורים התחלקו כלהלן:

- א - מפא"י - 37 קולות (34 אחוז)
- ח - חרות - 30 קולות (28 אחוז)
- מ - מפ"ם - 10 קולות (9,3 אחוז)
- ת - אחדות-העבודה - 8 קולות (7,4 אחוז)
- צ - הציונים הכלליים - 6 קולות (5,5 אחוז)
- ב - דתיים לאומיים - 3 קולות (2,8 אחוז)
- פ - פרוגרסיבים - 3 קולות (2,8 אחוז)
- ק - מק"י - 3 קולות (2,8 אחוז)
- גד - דתיים תורתיים - 2 קולות (1,8 אחוז)
- סש - מפלגה ספרדית לאומית - 2 קולות (1,8 אחוז)
- יב - ליכוד יוצאי צפון-אפריקה - 1 קול (0,9 אחוז)
- לש - תימנים - 1 קול (0,9 אחוז)
- לר - נפגעי הנאצים - 1 קול (0,9 אחוז)
- רי - עליה חדשה - 1 קול (0,9 אחוז).

בקלפי זו לא טרח איש מן הממהרים לרשום הערה על הפתק, אולם גם בלי זה נותנת ההצבעה תמונה ברורה של המצב בדרום העיר. חרות קרובה שוב למפא"י, כמו בכל שאר הקלפיות בתלאביב עד כה, ואילו הצ"כ אינם מגיעים אפילו לרבע הקולות של חרות. גם הפרוגרסיבים חלשים הפעם, אולי בגלל הקירבה לשכונות. מעניין שגם בקלפי זו צועדת מפ"ם חצי צעד לפני אחדות-העבודה, בהפרש שני קולות. הרשימות החדשות קיבלו שוב ביחד למעלה מחמשה אחר זים, אך בגלל פיצול הקולות עברה רק רשימה אחת את אחוד-החסימה. מעניין כי לפחות חמש רשימות מצאו אוהדים בקלפי זו, דבר המעיד כי חלק ניכר מן הרשימות החדשות ימשכו קולות, אף כי רק מעטות מהן יעברו את אחוד-החסימה.

שהצ"כ והפרוגרסיבים יחד קיבלו כמעט אותו האחוז כמו בפעם הקודמת. יתכן שהחלוקה השונה של הקולות ביניהם בשתי הפעמים מעידה על הבדל הנטיה של האזרחים על החר להעומת חבריהם בהדר. אחדות-העבודה ומפ"ם שוב נשארו כמעט צמודים, אך הפעם נראה יתרון מפ"ם.

★ ★ ★

מקור הרשע / סיבת הפשע

בדרך להיפה וחזרה ערכה החוליה שוב שתי הצבעות ברכבת, לצורך השוואה עם הקלפי הקודמת ברכבת תל-אביב-חיפה (מסי 4 ר'5), מלפני חודש. שתי הצבעות אלה אוחזו בקלפי מסי 23.

הרכבת לחיפה יצאה מתלאביב בשעה 8.24 בבוקר ביום הרביעי, היתה ישירה והובילה קהל מגוון שלא ניתן לסייג מיוחד. הרכבת חזרה יצאה מחיפה ב-15.20 אחרי-צהריים. בסך הכל חולקו בשתי הרכבות 260 פתקים, מהם הוטלו לקלפי 173 פתקים (66.5 אחוז) מתוכם 35 פתקים לבנים של נמנעים עקרוניים (13,5 אחוז). יתר 138 הקולות התחלקו בין הרשימות כלהלן:

- א - מפא"י - 60 קולות (43 אחוז)
- ח - חרות - 21 קולות (15,2 אחוז)
- פ - פרוגרסיבים - 14 קולות (10,2 אחוז)
- צ - ציונים כלליים - 12 קולות (8,7 אחוז)
- ת - אחדות-העבודה - 8 קולות (5,8 אחוז)
- מ - מפ"ם - 7 קולות (5 אחוז)
- ב - דתיים לאומיים - 3 קולות (2,2 אחוז)
- גד - דתיים תורתיים - 3 קולות (2,2 אחוז)
- ק - מק"י - 3 קולות (2,2 אחוז)
- לש - תימנים - 2 קולות (1,5 אחוז)
- רנ - הבונד - 1 קול (0,7 אחוז)
- סר - האיחוד הלאומי הספרדי - 1 קול (0,7 אחוז)

- רא - קידמה ופיתוח - 1 קול (0,7 אחוז)
- מש - הכוח השלישי - 1 קול (0,7 אחוז).

מפא"י זכתה הפעם בכמה אחוזים יותר מאשר בפעם הקודמת, ואילו חרות ירדה בכמה אחוזים. אחדות-העבודה ירדה במקצת. הפרוגרסיבים עלו גם כאן במידה ניכרת, עלו על הצ"כ — דבר המעיד אולי על נטיה ארצית לתת אימון ברשימה קטנה יותר, הנראית פחות פגומה מאשר מפלגות אחרות.

התוצאה העיקרית של קלפי זו היא עליית הרשימות הקטנות, שקיבלו יחד כמעט 5 אחוזים, אף שרק אחת מהן עברה את אחוז החסימה. הדבר מוכיח כי הפיצול ביניהן הוא בעוכריהן. מסקנה שניה: הקולות שלהן הם על חשבון חרות.

גם הפעם היו כמה הערות מעניינות, שנרשמו על הפתקים.

השבוע היתה ההתעניינות של כל הארץ מופנית למפעל חדש: הכרמלית של חיפה. מפעל זה עורר התפעלות רבה בעיר הכרמל. הוא קשור בשמו של אבא חושי, ראש-העיר המפא"י. אפשר היה לצפות כי פתיחתו, דקא ערב הבחירות, תגרום לשינוי גדול, או לפחות ניכר, לטובת מפא"י, וביחוד בין נוסעי הכרמלית עצמם. האם זה קרה? חולית-הקלפי של העולם הזה ניסתה לברר זאת, הציבה את הקלפי הנסיונית מסי 22 בפתח התחנה הסופית שעל החר, בגן-האם (מאחר שנסתבר לה שמפאת מהירות הנסיעה אין אפשרות לקיים את הקלפי בתוך הקרונות בשעת הנסיעה). הנסיון נערך ביום השני של פעולת הכרמלית, ביום הרביעי, ה'7 באוקטובר, בשעה 1 אחרי-צהריים והלאה.

התוצאות היו מאכזבות למפא"י. כוחה של המפלגה לא עלה בקלפי זו לעומת הקלפי הקודמת שנערכה בחיפה (מסי 6, במרכז החר הכרמל). כמו שבקלפי של תעובת תלאביב

יוסי' ידיו מצביע בחיפה

לא עלה אחוז הצ"כ, כן לא ניכר שינוי מובהק בכרמלית לטובת מפא"י. נראה כי מפעלי-זוהר אינם משפיעים במידה ניכרת על הבחור.

★ ★ ★

2 אחוזים נוספים למפא"י

בקלפי ה"כרמלית" חולקו 250 פתקים, והוטלו לקלפי 110, שהם 44 אחוז. אחוז נמוך-יחסית זה מוסבר על ידי העובדה כי רוב הנוסעים יצאו מן התחנה רק על מנת להיכנס בחזרה בכניסה שממול ולדעת שוב העירה. הם נסעו לצורך חזית הנסיעה בלבד. מבין 110 הפתקים, היו 7 ריקים של נמנעים עקרוניים. שאר 103 הפתקים התחלקו כלהלן:

- א - מפא"י - 36 קולות (37 אחוז)
- ח - חרות - 28 קולות (29 אחוז)
- מ - מפ"ם - 9 קולות (9,3 אחוז)
- פ - פרוגרסיבים - 7 קולות (7,2 אחוז)
- צ - ציונים כלליים - 7 קולות (7,2 אחוז)
- ת - אחדות-העבודה - 7 קולות (7,2 אחוז)
- ב - דתיים לאומיים - 5 קולות (5,2 אחוז)
- גד - חזית דתית תורתית - 2 קולות (2 אחוז)
- רנ - הבונד - 2 (2 אחוז).

בין הנוסעים רבו הפעם אנשי חיפה התחתית, שנסעו לצורך התענוג שבדבר, הקטינו את אחוז האוכלוסיה השקטה של החר, אולי הוסיפו קולות לחרות. בכל זאת קיבלו הפרוגרסיבים למעלה משבעה אחוזים, דבר המעיד על השפעת יושבי-החר ממוצא גרמני.

לעומת הקלפי הנסיונית בהדר-הכרמל לפני חודש, עלתה מפא"י בשני אחוזים. חרות עלתה בתשעה אחוזים. הצ"כ ירדו כמעט לחצי כוחם, לטובת הפרוגרסיבים; אך מענין

מצביע בפתח הכרמלית

צא ולמד!

● מי מעוניין למנוע עלייתם של הציונים הכלליים?

מפא"י, מפ"ם ו"אחדות העבודה".

● מדוע?

מפני שעליית כוחם של הציונים הכלליים תשולל מהן את האפשרות לכונן מחדש ממשלה סוציאליסטית.

● מי מסייע בידי השמאר לבצע תכנית זו?

"תנועת החירות".

● למה?

מפני שאין לה כל סיכוי להגיע לשלטון. לכן כל קול ל"חירות" מאריך את שלטון מפא"י.

● רפיכך

המצביע בעד "חירות" מצביע, בעקיפין, בעד הקמתה מחדש של הממשלה הסוציאליסטית; המצביע בעד הציונים הכלליים ומחזק את כוחם — מונע הקמת ממשלה סוציאליסטית.

מפקנתך ההגיונית

הסתדרות הציונים הכלליים

מפלגת המרכז

שלושה ימים

מהשפלה לירושלים

נמשכה הדרך בימי מלכת שבא 90 דקות מתל-אביב לירושלים כיום - במכוניות החדשות והמרווחות של "אגד"

נהיר יותר - נוח יותר - בטוח יותר

פרסום נאדל

(המשך מעמוד 6)

ומתן מייגע, בו הסכים הטכניון בשלב מסויים לשלם לדגש 4000 ל"י החליט יושב ראש מועצת המנהלים של הטכניון, רב אליף יעקוב דורי, כי הטכניון לא ישלם אפילו פרטה אחת לאיש המדע המגורש. רק אחרי שיזכה בבית-משפט אשלם לו" הכריז.

ביוני 1959 ישב בית המשפט המחוזי לדון בתביעתו של דגש, פקד להחרים את ספרי החשבונות של הטכניון. למחרת הבטיח פרופסור אולנורף לדגש כי הוא פועל לחיסול הפרשה, וביקשו לסור אליו.

למחרת נכנס דגש לחדר המרצים בטכניון. "לא רק שלא הקבל את כספי", אמר לו אולנורף, "אלא שאני גם לא אתן לך את רשמית העבודות שלך". דגש התרחם, סטר על לחיו של הדיקן.

המשטרה שהוועקה למקום טיפלה במצב ביעילות. כשמצאה כי דגש, המתגורר עדיין בבית מלון, מחוסר כתובת קבועה, עצרה אותו מיד. רק בערכות ידידיו שוחרר דגש לאחר שלושה ימים. דגש, שהצטרף על התקפה, שלח מכתב התנצלות לאולנורף, ביקש את סליחתו. הוא לא זכה לתשובה. בינתיים נודע לו כי הנהלת הטכניון עומדת לנצל את מעשה התקיפה, תבקש את כליאתו של דגש למבחן פסיכיאטרי.

בינתיים סובב דגש בבתיים, מציע את ידיעותיו, שזכו להוקרה בינלאומית, לתקן מכשירי רדיו. השבוע סיכם דגש את המצב בעצבו: "אם אשלח למבחן פסיכיאטרי יתברר מיד כי אני שפוי, אולם הנהלת הטכניון תזכה ברוח זמן נוסף. הם יודעים כי לא אוכל לאתוז הרבה זמן מעמד. הסוף יהיה שאשבר — והם יזכו בכסף ובשם הטוב."

מפלגות

ההגול הישראלי

היתוש המפלגתי עקץ ערב הבחירות כמו עט את כל הצעירים הזוהרים של ישראל. לא רק עסקי-המפלגות הוותיקים, כמו יגאל אלון, נזעקו לפעילות מחודשת. גם צעירים שהתרכזו עד כה בשטחי-פעילות אחרים, מיררו לחסל עסקיהם, להיכנס למעגל-המשחק. רק צעיר אחד נעדר ממעגל זה. הוא יותר פיקח מכולם, אמרו עסקנים קשישים על יגאל (מתחרו עם ישראל) דין, הצבר בן 44. יודעים כי דין מצוייד באמביציה אישית שאינה נופלת מזו של דין ופרס, העריצו את המתנתו הנבונה לרגע המתאים.

עמדה מבוצרת. אולם סבלנותו של דין לא היתה רק תוצאה של פקחות. היא נבעה גם מעובדה אובייקטיבית: הוא היה יכול להשקות לעצמו לחכות. צעירי-הזוהר האחרים חששו כי זמנם עובר, כי ברק הצי-לחתיים הצבאית והאחרות ידה במתרה, והם יישכחו מלב ההמון. לכן מיהרו לנצל את זוהרם כל עוד הוא קיים, נכנסו לעס-קנות יומיומית ואיבדו את עיקר זוהרם.

דין לא חשש מפני שיכחה ציבורית. שלא כצעירים אחרים, היה לו מקצוע אמין, תי, שנתן לו מרחב-פעולה רב, פירוטמת חיובית מתמדת ותשומת-לב ציבורית מס-פקת. בעמדה מבוצרת זו, היה לו זמן. דמר תו של הרמטכ"ל-המדען, הלוחם-ההוגה, זכ תה הערכה כללית מתמדת. הוא היה יכול לחכות, עד שיבוא יום ויוכל לקבוע בעצמו את תנאי שירותו הציבורי.

פה ושם החלו מדברים בחוגי מפא"י על "ההגול הישראלי" — האיש המקובל על כולם, הממתין בצד עד לבוא היום. המדברים גם נירחו מה היום המתאים ביותר לדין. אם ירד דין בגוריון מן הבמה הפוליטית ותתחיל התגוששות כללית בין זקנים לצעירי, בין קבוצות-לחץ כלכליות ופוליטיות, תעלה מתוך העם הדרישה לאיש חזק, המסור גל להפעיל מרות ולאחד את כל החוגים.

דין יהיה או מועמד אידיאלי. שונאי מפא"י יזכרו כי התפטר מתפקיד הרמטכ"ל בגלל חילוקי-דעות עם בג'גוריון — פרט שידון עצמו דגל לגלותו, לפני חודשיים, בי ראיון עם איש הבוקר הצי"כ, ואילו אנשי מפא"י יזכרו כי תמד בקו המפלגה בכל ענין חשוב, לא הסתיר מעולם את הזדהותו הי מוחלטת עם צמרת המדינה. ואיש לא יוכל לפקפק כי דין — אדם השונא ביקורת והי מצטיין בבטחון עצמי רב — לא יהסס בי שעת הצורך לנכח התנגדות ביד חזקה.

יש ידיו ויש דיון. השבוע הפסיק דהי גול הישראלי את שתיקתו, פלש לתוך הוירה הפוליטית. מדוע עשה זאת? הנהגושה הי סביר ביותר: אחרי ששאר צעירי-הזוהר נכנסו לפעילות מפלגתית והחלו גוהגים כמו שריס-בורך, רצה דין להוכיח את קיומו. כנאה לרמטכ"ל-לשעבר, תיכנן את פלי-

שתו באופן מדעי. היעד נבחר בקפדנות, הי ביצוע היה נקי ואלגנטי. הוא נועד להבליט את ההבדל בינו לבין שאר צעירי-הזוהר, לקבוע לעצמו רמה גבוהה מזו של דין, אבן ופרס, להשאיר את עצמו חופשי מחוץ למערך המפלגתי הנוקשה.

דין כינס 44 מדענים מפורסמים בישראל, שיכנע אותם לחמוך בגלוי בשינוי שיטת הבחירות. אחרי מלאכה סבלנית ושיטתית, קובצו יחד שמותייהם של המדענים עמוס דה-שליט, אפרים קצ'לסקי ויוחנן רטנר, כר לם חביבי השלטון. לכך נוספו שמותייהם של הרמטכ"לים לשעבר יעקב דורי ומרדכי מקי לף. אולם דין הקפיד להוסיף גם כמה שמות בלתי-מפא"יים בהחלט, כגון עורך-הבוקר-לשעבר יעקב גרומן ואיש הבוקר גבריאל (שלושה בסירה אחת) צפרוני.

תחילה כונסה מסיבת-עתונאים. אחר-כך פירסם דין בעיתונות מודעות גדולות. מנוסחות היטב, בחתימת ה-44. הן חזרו על הי גימוקים הרגילים (והמפוקפקים) "למען שינוי שיטת-הבחירות, לא נשכחו להזכיר כי "במצב בה הבטחוני, הכלכלי והחברתי, של המדינה כיום יש הכרח למנוע זעזועי שלטון..."

44 שנים, 44 חתימות. לא היה זה מקרה כי דה-גול הישראלי בחר כדגל בדיוק את הסיסמה שהתנועה גם על ראשו ש-דה-גול הצרפתי: שינוי סדרי השלטון, על-מנת להבטיח לראש-משלת-המחר חופש מן התלות במפלגות. בזאת פילס לא רק את הדרך לדיקסטורה דמוקרטית שתוכל לקום בבוא היום, ושמועמדה הראשון עשוי להיות יגאל דין. הוא גם הסתייג בעדינות מן הי מערך המפלגתי הקיים, התקיף "את המשטר" השנוא על הציבור. ונוסף על הכל לא הת-חיבב לשום פעולה פוליטית ממושכת.

רק חידה אחת נשארה ללא פתרון: מי שילם בעד המודעות, שכל אחת מהן עלתה כ-500 לירות? השיב דין עצמו, לכתב הי עולם הזה: "אני לא חייב למסור דו"ח על מקורותיניו הכספיים" אולם היה ברור ש-כסף זה יכול היה לבוא רק משתי המפל-גות התומכות בשינוי שיטת-הבחירות. מבין שתיים אלה, יצאה אחת מן החשבון. קבע יוסף טרלין בשם הצי"כ: "לא ידוע לי כי היתה פניה אלינו בענין זה. לא תמכנו בכספנו בגוף החדש".

כך נשאר פתרון סביר: 44 אנשי-הרוח של הצבר בן 44 פנו רק למפא"י. קיבלו משם את המימון הדרוש לפעולתם, המשתלבת במקרה עם סיסמת-הבחירות העיקרית של מפא"י ברגע המכריע של מערכת הבחירות. מדוע החליט דין לפתוח במסעו הבלתי-מפלגתי דקא ברגע זה? השיב על כך דין, תוך הכחשת כל קשר עם מפא"י: לפני הב-חירות רגשים האורחים במיוחד לעניני הי מדינה, יוכלו ללחוץ על מפלגותיהם לתמוך בשיטת הבחירות האזוריות.

תוך כדי כך נאלצו האורחים לשים לב גם לעובדה כי יגאל דין הוא כוח פוליטי, שיש לקחת אותו בכל חשבון רציני לעתיד.

עתונות

המכירה הגדולה

השמועות נפוצו במהירות הבוק. במרכזי המפלגות דיברו העסקנים על המכירה הג-דולה. כולם ידעו כי המחיר הוא שני שני יון לירות. הם ניסו לנחש מי יוכל לגייס את הסכום כדי לקנות את המציאה. עד ש-גילה השבועון פנים אל פנים את הידיעה, פירסם כי "עתון בלתי-חלוי עומד למכירה". הרמז היה שקוף, הכהנה ברורה: הארץ.

היו סיבות טובות לחשוב כי ח"כ גרשום שוקן רוצה למכור את עיתונו. לפני כמה שבועות נפטר אביו של שוקן, השאיר לי בניו ירושה של מיליונים באמריקה ובי גרמניה. אפשר היה להניח כי שוקן יהיה עסוק מדי לספל בעיתונו בארץ. "עד כמה אולם הידיעה לא היתה מזוייקת. עד כמה שאני יודע כעורך הארץ אין בכתותי למכור את העיתון", ליגלג שוקן, שלא ידע אפילו על הידיעה שהתפרסמה בפנים אל פנים.

אסיפות

הצגה שניה

הרקדנית המכסיקאית ניגון סבילה כופפה ברכיה קדימה, שלחה קריצה פרובוקטיבית (המשך בעמוד 12)

• הוכחה ניצחת למהות השיטה, ניתנה השבוע בבריטניה, כאשר השמרנים, שירדו בלמעלה מאחוז במספר הקולות שקיבלו, זכו בלמעלה מ-100 מקומות נוספים בפרלמנט. * ביניהם: אלוף גזעון שוקן, שהתפטר בשבוע שעבר מתפקידו כראש אכ"א.

• על הרכב גזודי המילואים.

גיורת על

היום רוצים אותן עם גינגים על הפנים ועם כשרון של מוקיוניות, כמו שירלי מקליין. היום רוצים שתהיינה מכוערות ופושטיות, כמו קארולין גונס. היום רוצים שתהיינה משכילות ושכל הזמן תהיינה בתהליך של השתלמות, כמו לי רמיק או הופ לאנג. היום רוצים שהן תהיינה זרות, שתבואנה משוודיה כמו מאי בריט או מישראל כמו חיה הררית ואילנה קופר. בכלל מתיחסים אל זה היום, שם בהוליווד, כאילו הקולנוע הוא אמנות, וכאילו המין הוא רק המצאה אירופית, וכאילו לא איכפת לו לצופה מרשימת הגירושים והנישואים, מהמוצא השבועי של השערוריות הפומביות ומהמלבושים התחתונים בהם שוככים לישון. אם זה היום ככה, נורא לחשוב למה הם עלולים להגיע שם מחר. פשוט לוקחים את הקולנוע והפוסכים אותו מבידור המוני, שזה לכל נפש. לנושא ליוכחים ליחיד סגולה.

ולכל אלה שגדלו לאור הזרקורים, שאהבו בקצב המסורטות, ששמנו ורוזו בהתאם לרוחב המסך — אין עוד מקום. לכל היותר מלחמשים בהם כאביו תפאורה, כאמי צעי למשון את בני הדור שלעולם לא ישלימו עוד שריהן היורט או אפילו מריילן מונרו סיימו את תפקידן, כיון שהשלמה כזאת תהיה כסיום התפקיד גם עבורן.

זוהי כדיוק התקופה של חילופי המשמרות. דור הולך ודור בא. והקולנוע ההוליוודי מטפח עתה את בני הדור הרביעי ורוצח ברוקס את בני הדור השלישי, מבלי להתחשב בהבדלי גיל ומין. רק אותה אי אפשר לחסל. דקירות סכין ארוכות, בדמות סרטים ארוכים ומשמעמים ללא ניצוץ של כשרון, כמו עץ החיים, שערוריות אהבים בינלאומית פעם בשלוש שנים, אותה חרגונית ביופי חסרת תקדים, והנה, הנה נדמה שזה הסוף. אבל היא עוד חיה, והיא חיה ומלבבת, עד כי נדמה שבכוא יום הדין לבני הדור הרביעי והם יפנו את מקומם לבאים אחריהם, היא תישאר כזאת, מלבבת, יפה — ומטומטמת.

★ ★ ★

מוסד בלתי-מוסרי

ווקא בשנה שבה היה נדמה כי הנה הקיץ הקץ בשירת ברבור טראגית, פרץ כוכבה קדימה אל השורה הראשונה. מייק טוד מת בתאונה אוירת והשאיר לה את כל האפשרויות לסגת בכבוד: ירושה בת מיליונים, חברת סרטים, שלושה ילדים בבית, עמדה של אשת חברה מכובדת, והכרת של האשה היפה ביותר בעולם. מה יכולה אשה לדרוש יותר מזה?

ואז קורה הכל בבת אחת בקצב מסחרר, כאילו לפי תסריט של מחבר גאונני, שאינו מתחשב בשום חוק ובשום תקדים, מחפש רק את האמצעים כיצד להגיע אל המיתרים שבנפש הצופה, ולפרוט עליהם אחד אחד ולהטעירו. תחילה היתה זו האלמנות הנוראה, הסיפורים על המכה המזועזעת, המהממת, שהונחתה על ראשה בשיא רגעי האושר. כולם ציפו את דמעתם אל כוס יגונה וענו אמן אחרי הרכלאים: "היא לעולם לא תתאושש". עוד לא נדמו הדי המיתר המינורי העדין וכבר נפרט מיתר הבס הגס בקצה השני — שערוריה.

עוד לא חלפו ימי האבל וההיפסיה המהוממת, בעלת שיער הפחם והעיניים הסגולות המזמינות לטבוע בהן, כבר יוצאת לבלות בחברת האיש ששימש נושא לכמה כתבות הערצה בקונפידננשל, וחתם את שמו באותיות גדולות

ואדמות במרתפו של מועדון התיאטרון. לא, לא יתכן, אמרו האנשים, המנחלת הזאת. לוקחת איש שחיי המשפחה שלו הם סמל לכל שבועון משפחתי, בעל טוב ואב מסור, ועושה ממנו כלכלב מחור.

עוד צלילי שני המיתרים האלה מתערבבים זה בזה, וכבר חלפה האצבע על שורה נוספת של מיתרים בתנופת יד אחת. ביום אחד הפכה אליזבט אליוזט אליוזט עליה את כל מיצות דת משה וישראל, וביום אחר הפכה הגברת טוד לגברת פישר, שלוש שעות בלבד אחרי שזה החזיר לדבי ריינולדס הקטנה את שם נעוריה. הטקס עורר התפעלות. הנהג לא יכול היה להחנות את המכונית מרוב צופים. ליו היתה מדהימה ביופיה. שמלת הנישואין הירוקה שלה היתה יצירת פאר, והצופים ניסו לתלוש ממנה חלקים למזכרת. בידה האחת היא החזיקה סינור תפילות בתרגום אנגלי וזר חבצלות לבנות, ובידה השנייה שחלבים ירוקים. אדי חבש כיפה. הרב אמר ברכה. ליל הנישואין.

והאנשים אמרו: "היא האשה הראשונה שהצליחה להפוך את מוסד הנישואין למשהו בלתי-מוסרי".

★ ★ ★

הגוף והנפש

יום שכחו כבר הכל. שכחו שחברת הסיגרינות צ'יסטרפילד חולה לממן את הופעות הטלביזיה שלה. שכחו שבעלי בתי-הקולנוע לא רצו להציג את סרטיה. שכחו שאיש לא רצה לקנות עוד את תקליטיה. שכחו שב' אולפני מסרו קיבלו מכתבי בזו בכל יום, יותר מכל מכ' תבי הערצה שקיבלה באיזה יום שהוא. היא עשתה את מקום תחת השמש עם מונטגומרי קליפט, שהיה הקיד הטוב והיחיד שהיה לה אי-פעם, הכניסה כנות וכשרון במשחקיה. הסרט הצליח. ליו כבשה לעצמה מחדש את תהילת הכוכבות.

כי היה בה משהו שאיש לא יכול היה לותר עליו. נשים העריצו אותה. מעולם לא ניסו לחקות אותה או ליצור אופנת אליזבט טיילור. זה היה פשוט חסרת-תקוה. היא היתה

אליזבט טיילור גא הגיורת

כה יפה שרק העריצו אותה. הגברים, שמצאו להם בינתיים תחליפים מיניים ומושכים יותר, ידעו כל הזמן שהיו מוכנים לותר על כל התחליפים עבורה. איש לא הצליח להגדיר תופעה זו יותר מליו עצמה, שטענה בשלבים הראשונים של התפתחותה, "יש לי גוף של אשה ונפש של ילדה", או "גברים החלו לשים עלי עין מן היום בו צמחו שדי".

יהיה זה כלימוד ספר בראשית לתלמיד ישיבה לספר את תולדותיה של אליזבט רחל. קורות חייה של בת סוחר חפצי האמנות ושחקנית התיאטרון האנגלית, שמעולם לא חסר לה דבר, ושכל הישג היגש לה על מגש של זהב, מהים את האלף-בית של כל מי שצוער אל עולם הקולנוע מהצר הקדמי של המסך. במשך 15 השנה שחלפו, מאז הופיעה לראשונה בגיל 12 בלאסי שובי הביתה, ידעו צופי הקולנוע על כל תנודה מתנודות ליבת הפתוח לאהבה תמיד, ומכל מעשה שעשתה. הם בילו את לילותיהם בחור המיטות שלה, נסעו עמה בכל מסעותיה על פני כדור-הארץ, השתתפו בהתפרצויות הזעם הילדותיות שלה במועדוני הלילה, ובפי לירטים הקטנים שפלרטטה בשנות נשואיה המאושרות.

הם ידעו שהיא שונאת תה וסלטים, ואוהבת סטייק, קאזואר ושפפניה. הם ידעו שהיא אוהבת לישון לפחות מחצית היממה, ובשעות שהיא ערה היא עושה לפחות שתי אמבטיות ליום, רצוי במייקזף, שלא לדבר על מקלחת מדי כמה שעות. הם ידעו שבבית היא הולכת יחפה, למרות שבמלתחתה יש תמיד כמאה זוגות נעליים, כמספר הזה של כפפות, אך רק שבע פרות חרפן. הם ידעו שהיא מפונקת, משתעממת מהר ומתעצבנת לאט.

הם ידעו שגבהה הוא מטר ששים וחמש ומשקלה בדרך כלל 53 קילוגרם, שאת שלושת ילדיה ילדה בנימוחים קיסריים, אך לא איכפת לה ללדת עוד שלושה. שיש לה מכונית רולס-רויס עם באר למשקאות וכלבה קטנה ששניה תרזה, שבדירתה היא מחזיקה לפחות שלושה מכשירי טל-ביוזה, מהם אחד באמבטיה, ושהיא מאחרת לבא לפגישות, כולל איחור של 18 דקות לטקס חתונתה עם אדי. היא שכחנית ובאלגנטיסטית שאינה אוהבת סדר, ושהיא מקבלת קרוב למיליון דולר עבור השתתפות בסרט.

לעזאזאל, מה עוד יכול אדי פישר לרצות לדעת עליה שאין כל שאר הצופים יודעים, שכה מיהר לשאתה?!

★ ★ ★

אנדרטה לתקופה

מראיג ביותר כבר זה, שליו איננה נעדרת כשרון משחקי. מלבד סרטי לאסי וסרטי האבא הטוב עם ספנסר טרייסי, היא עשתה לפחות שני סרטים מצוינים. האחד מהם הוא מקום תחת השמש, שם התחרתה, לא בלי הצלחה, בשחקנים כמונטגומרי קליפט ושלי וינטרס. איפה הם היום, שני אלה? האחד נעלם לגמרי והשנייה משחקת תפקיד אשה זקנה ושמנה ביומנה של אנה פראנק. השני הוא חתול על גג פח לוהט, עם פול נימון וברל איבס.

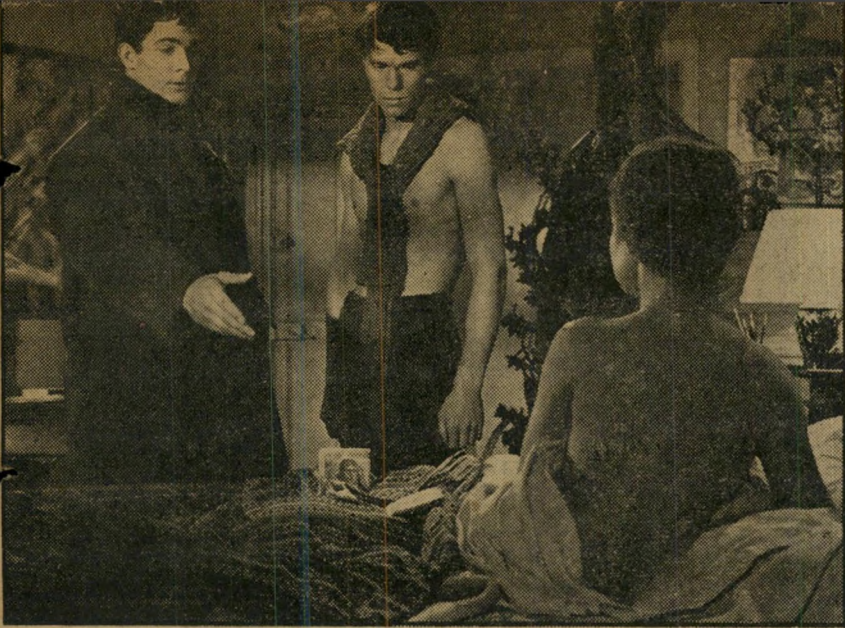
נכון. כל מה שאמרים עליה הוא נכון. אבל תראי. ילדיכם לא ישמעו עוד לא על ברל איבס ולא על פול נימון. אבל את אליזבט טיילור הם עוד יכירו היטב. היא תישאר אולי האנדרטה האחרונה לתקופה שבה שחקני קולנוע היו יפים, לא חכמים, ועשו הרבה ילדים, לא חשוב למי.

אסי' 4 הוא אדי פישר, שחקן קולנועי. הונג יוצא ממש" רד רופא שקבע את הריגה של ליו.

אסי' 3 הוא מייק טוד, איש עסקי ה' שעשועים הנודע שניספה בתאונה. הונג נראה בחברת ילדס, ושני ילדיה של ליו.

אסי' 2 הוא מייקל ויילדינג, בעלה השני של אליזבט טיילור, אחרי ניקי הילטון, שהיה בעלה הראשון, ואחרי שלושה אחרים שהיו מאורשים לה ולא הצליחו להגיע לחופה. הונג נראה כאן בחברת ילדס, הראשון משני הילדים שילדה לו.

2. בני טובים - לאן? (צדפת)

1. הגשר על נהר קוואי (ארצות-הברית)

תשי"ט * הסרט הטוב

הקולנוע נשאר אמצעי הבידור העממי בישראל. אולם היה זה אמצעי יקר. זוג שיצא לבלות ערב בהצגת קולנוע בעיר היה חייב להוציא לפחות חמש ל"י לערב כזה. אם באופן ממוצע ראה הישראלי כששה סרטים בחודש, הרי למשפחה הממוצעת בישראל היוותה ההוצאה על בילוי זה כ-5%—10% מהתקציב. היה זה אחוז ניכר למדי. הצופה הישראלי היה מוכן לשלם בכסף טוב, אולם הוא תבע תמורה מתאימה — סרטים טובים.

אם בתשי"ט הוצגו בישראל קרוב ל-250 סרטים חדשים, וכ-50 מהם יכולים להיות מוגדרים כפה מלא כסרטים טובים, ו-25 כסובים מאוד, הרי היחס הוא חיובי ביותר. על בד הקולנוע הישראלי בתשי"ט לא היה עוד מקום לסרטידמעות איטלקיים, למלודרמות הוליוודיות מחוסרות טעם נוטח פייטון פלייס, או לסבלאות הסכרין הצבעוניות מתוצרת אוסטריה וגרמניה. לא רק שכמותן של אלה פחתה, אלא שבמידה שיש הוצגו הן נחלו בדרך כלל כשלון קופתי.

★ ★ ★
הפחד, האושר והפקודה דהרוג
הסרטים הטובים ביותר של תשי"ט
העסקו רובם ככולם בנושא אחד. הם

שחקנית השנה
 מילי פרקינס
 יומנה של אנה פראנק

שחקן השנה
 אלק גינס
 הגשר על נהר קוואי

אם היה מושהו רוצה להגדיר במשפט אחד, את מהותו של קהל צופי-הקולנוע הישראליים בשנת תשי"ט, די היה לו לציין: "בישראל הוצג סרטו של ז'אק טאטי, זה הדוד שלי, בקולנוע הגדול ביותר במדינה במשך שלושה שבועות רצופים."

לזה הדוד שלי לא היה סיכוי למשוך קהל בקולנוע תל-אביב אפילו במשך שבוע אחד. הוא היה סרט מצוי, סרט אחנגארדי אמיתי שניצל את המדיום הקולנועי עד תום. ללא מילים כמעט וללא עלילה דרמטית, ניתח יוצרו, ז'אק טאטי, ששיחק בו גם את התפקיד הראשי את עולמו של האדם בתקופה הימודנית, תקופת המכניזציה המוחלטת. התריע על הסכנה שבאובדן התכונות והרגשות האנושיים בסבך של מכונות, אוטומטים ומוצרי-מותרות.

הצלחתו היחסית של סרט זה לא היתה מקרה. בתשי"ט התגלה בכיור תהליך ש-החל עוד שנתיים-שלוש קודם לכן בקהל צופי הקולנוע הישראלי. היה זה תהליך שחייב את בעלי בתי-הקולנוע בארץ להתחרות ביניהם בהצגת סרטים טובים יותר. כי מלודרמות זולות וסרטי בידור ושעשועים ריקנים, שבעבר היו את מרבית סרטי הקופה בארץ, לא משכו עוד את הצופה. היו לסרטים מדרגה שניה גם מבחינה קופתית.

דמ הרע תשי"ט * הסרט

2. הערומים והמתים (ארצות הברית)

1. מרג'ורי מורנינגסטאר (ארצות הברית)

4. החוק (צרפטליה)

3. הדון השקט (ברית-המועצות)

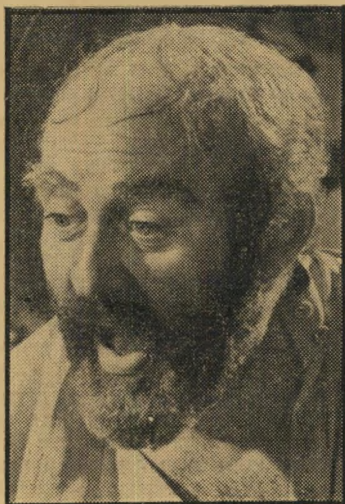
תשי"ט * הסרט הטוב תש"ט

שורת מלודרמות אמריקאיות שניסו להתקרב לריאליזם כמו השחלב השחור, עם אנטוני קוין וסופיה לורן, שסיפר על אהבתו של אלמן לאלמנת-גנגסטר וכמו קסמי קיין, עם שירלי בות וקול הזעם עם יול ברינר וג'ון חודורט, והתול על גג פח לוחם עם אליזבט טיילור ופול גיומן, עסקו אף הם בלבסטיהם של בני הדור. בחיי פושיהם אחרי האושר בין מצוקה כלכלית, משפחות הרוסות, וניחרוטיהם של בני הדור.

סרטים יותר מעמיקים ויותר מיוחדים בימינו היו החוק הוא חוק של כריסטיאן ז'אק עם פרננדו וטורו, שהיה סאטירה על גבולות וחוקים אבסורדיים, שכרוך הי הצלחה של אלכסנדר מקנדיק האמריקאי, שהיה ניתוח מזהיר של עולם עתונות הרפש האמריקאית, על פני פאריס של קלוד אוטן לוארא הצרפתי, שהיה ניתוח אופייני אנושי של בני-אדם תחת משטר כיבוש, הלידה שיוזכר לעד מתוצרת בריטניה, שאם כי נועד להנציח בצורה דוקומנטרית למחצה את טביעתה של אנית הענק טיטאניק, היה ניתוח של התנהגות אנשים בשעת סכנה. המפתח של סיר קרול ריד, עם סופיה לורן וויליאם הולדן, שסיפר על נחטי ספינות הצלה במלחמת העולם השנייה, עסק

שחקנית-משנה השנה
מרגרט לייטון
קול הזעם

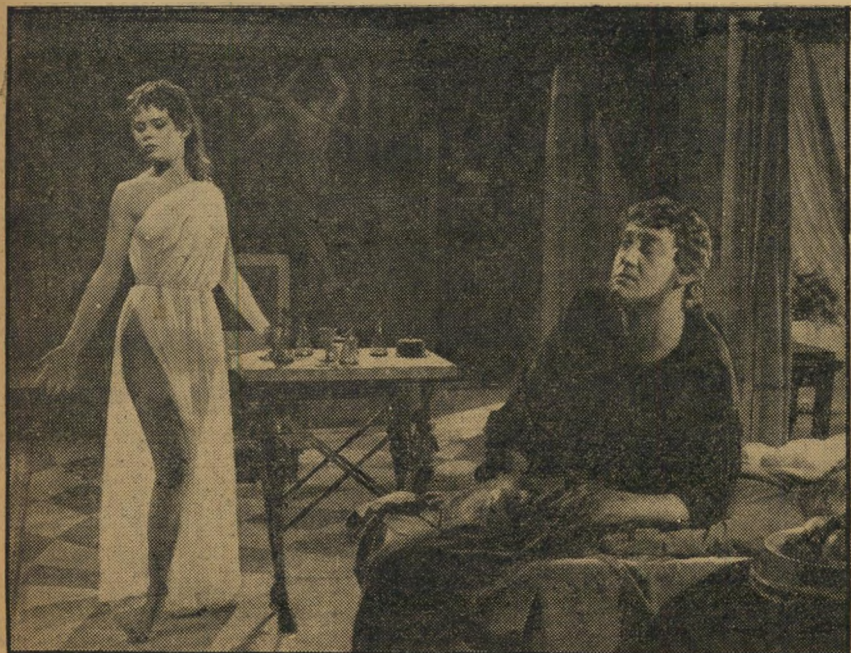

שחקן-משנה השנה
לי ג'יי. קוב
האחים קרמזוב

לא טיפלו בסיפורים היסטוריים או בעלילות גבורה, הם לא הציגו דמויות הירויות וסיפורי הצלחה מסחררים, הם לא עסקו ב'רומנטיקה' של מלונגרים, או בלבסטיהם של מלכים ונסיכים מהמאה הקודמת. היו אלה ברובם סרטים שבמרכוזם עמד גורם אחד — האדם של המחצית השנייה של המאה ה-20 העשרים. האדם הקטן, המתוסבך, שאינו מסוגל תמיד להבין את מה שמתחולל בקרבו, שאינו מוצא תמיד את מקומו בחברה הדרת במהירות קדימה, שגורלו מושפע על ידי אלפי גורמים שאין לו שליטה עליהם. האדם הקטן על סבלותיו, אכזבותיו, נצחוניו ותקותיו.

כל אחד משפע היוצרים הטובים, ניגש לנושא מנקודת-ראות אחרת, או ניסה לנתח שטח אחר ממכלול האפשרויות. אם ז'אק טאטי טיפל בסכנת המיכניזציה, ניסה ויטוריו דה-סיקה בגנות רומא, לתאר את בעית מצוקת הדור, האפיינית לאדם הקטן בכל מדינה ומדינה, אם אנדרי קיאס ניתח בצורה מזהירה שתי תכונות אנושיות כמו הקנאה בסרטו עין תחת עין, ותפקידו של היופי החיצוני בגורל האדם בשתי פנים למראה, הטיף הסרט שולחנות נפרד דים להתקרבות הדדית בין בני אדם לשם מציאת האושר הנכסף.

דרע תשי"ט * הסרט הרע

4. תעלולי נירון (צרפטליה)

3. הזבוב (ארצות הברית)

בניתוח בעית הפחד, ואילו פקודה להרוג הבריטי, שהוצג עם פסק הדין של נדוני כפריקאס, עסק במלחמתו של אדם עם מצפנו בשעת הקרב. סרט מלחמתי אנושי נוסף היה **ביב האכדון** מתוצרת פולין, שבמרכזו עמד מאבק החיים של קבוצת לוחמים פולנים בתנאים שנראו חסרי תקווה כבר מן הרגע הראשון.

בעלים צעירים והכטלנים, היו שני סרטים איטלקיים טובים שטיילו בנושא הנישואין. זה **קרה לאור היום** מתוצרת שווייץ, שעסק במצוד אחר רוצח ילדות, היה ללא ספק סרט הפשע הטוב ביותר של השנה, ואילו **הנאהבים** של לואי מאל, היה סרט האהבה הנודע והמשועשע ביותר שהוצג בשנים האחרונות.

★ ★ ★
האדם - כמות שהוא

ב ין סרטים אלה התבלטו במיוחד שלושה סרטים צרפתיים, בעלי מלטה משותפת אחד. שלושתם היו שייכים לזרם רעיוני חדש בקולנוע הצרפתי שכונה בשם "הגל החדש", ושלושתם עסקו בבעיית המעמדים. קה ומעיקה יותר ויותר בכל רחבי העולם — המשבר הרוחני והמוסרי של בני-הדור יום של הדור, תחילה היה זה לואי מאל, ויצר הנאהבים, שהעלה נושא זה בסרטו **במערכת לגרוב**. עלה עליו קלוד שב"רול בהדרדורניס, שתיאר תמונה מדכאת של דור הולל וחסר אידיאלים, המוליך את עצמו אל פי תהום, ובסיום השנה ניתח את הבעיה ביסודיות והציגה בכל חריפותה, מרסל קרנה **בבני טובים לאן?** — סרט שהוא תעודה פילמאית וחברתית מוצק, זועת, ואשר בעבור השלמות שבביצועו הוא נכלל גם בין ארבעת סרטי השנה.

שניים אחרים מבין ארבעת אלה היו יצירות אמיות מובהקות. **הגשר על הנהר קוואי** של דוד לין, שזכה גם במספר ה"מבקרים הגדול ביותר בישראל, להצלחה ולפרסים בכל רחבי העולם, והיה ראוי ללא ספק לכל אלה. הסיפור השיגורתי לכאורה אודות קבוצת השבויים הבריטיים במחנה היפאני, הנה שיר-הלה לרוח האדם ולרעיון החופש. נוסף זאת הגיעו יוצרי הגשר לי כמה שיאים חדשים בן אמצעי ביטוי קול-נועי, שיהו עם המשחק המשובח, הביאו את הסרט לשיאה הראשון של סרטי השנה. יצירה אפית מוקדמת פחות מושלמת, אך מיוחדת בת במינה אף היא, באה מברית-המועצות. היה זה **הדרון השקט**, סרטו של הבמאי הרוסי סארגייוב, לפי יצירתו האפית של מיכאיל שולוחוב, סרט שלמרות שנועד לתאר את המהפכה הרוסית כפי שהשתקפה בקרב קווצי הדרון, היה יצירה שפאורה והייתה ללה לא מנהיגים, לא תהליכים ולא תנאים חברתיים, אלא את האדם כמות שהוא.

הביעני בין סרטי השנה היה **ההוקן**, סרטו של ז'ול דסין, לפי ספרו של רוברט ואיאן, שהיה אף הוא ניתוח אופי אנושי מעמיק, ויחד עם זאת גם סרט האוירה היטוב של השנה.

★ ★ ★
הכבוד והקדיה

בילדבר סרטים אלה בלטו השנה מספר סרטים בשטחים אחרים. **הזר**, שהיה בין ארבעת סרטי הקופה של השנה, היה סרט המתח הטוב ביותר של השנה, במימו של מייקל אנדרסון. אותו במאי הגיש גם את סרט הראתה הטוב ביותר של השנה, בצורת אלבום תמונות קולנועיות והרבות, בהפקתו של מייק טוד — **80 יום מבויב** **לעולם**. יצירת-מופת נוספת היתה **מונפר** **ס** **19** בבימו של ז'אק בקר על שנות חייו האחרונות של הצייר היהודי-צרפתי אמדיאו מודיליאני.

בין היצירות הספרותיות שהועלו השנה על בד הקולנוע בלטו בעיקר **אות'לה** ב" אינטרפרטציה רוסית נכונה, שלא נאמרה חן בעיני הקהל, **האחים קרמזוב** של דוס'טויבסקי, באינטרפרטציה אמריקאית קצת קלילה מדי, ו**מפיסה** לסיפור הפשע של מאה, לפי הרומן הפסיכולוגי של מאיר לוי. שתיים מיצירות הקולנוע בשטח זה היו גם בעלות נושאים יהודיים. **יעקובובסקי** וה**קולונל** לפי מחזה מאת פרנץ ארפל, ב" השתפתו של דני קיי, נחל את אחת היצירות הגדולות של השנה בין סרטי היקופה, ואילו **יומנה של אנה פראנק**, כפי ששוב על-ידי ג'ורג' ג'יימס קולנוע ונשאר בגדר יצירה מועצת, נכשל לחלוטין מבחינת מספר המבקרים, הוצג בפני אולי מות ריקים.

שני סוגי סרטים נוספים איפיינו את שנת תשי"ט. השנה הוצג שפע של סרטים דוקרי מוסריים שגבוריהם היו חיות חבר. **פלאי היקום** היפני, **אין מקום חילות בר** הגרמני ו**אלופי היער** הבלגי, היו המשוך בחיים שבהם. נוסף לאלה הועלתה על הבד סדרה שלמה של יצירות מופת ישנות, ש" שני סוגי סרטים נוספים איפיינו את שנת תשי"ט.

הוכיחו כי בכוחן למשוך קהל גם כיום. **הדוקטור הגדול** של צ'ארלי צ'אפלין, **האילנויה הגדולה וארוכה הדרך** לחרות של ז'אן רנואר, היו הבולטים ומושכי הקהל שביניהם.

★ ★ ★
זכוב זקנות ערומות

ב ין הסרטים הרעים של תשי"ט, לא היתה גם תופעה אחת כה מרגיזה ומעוררת לחלה, כמו שובם של סרטי הנוציה ההוליוודיים אל הבד. יצירות אלה, שהת"י ימרו להיות סיפורי מדע דמיוני, לא היו אלא סיפורי אינטליגנטיים שהוצגו בצורה חסרת-עטם. אופייני להם היה הסרט **הז'וב**, שסיפר על מדען אטום קנדי, שתוך כדי נסיונותיו להפץ לובקוב, סרטים מעין זה לא זכו ואינם זוכים להצלחה קופתית בישראל, כמו שזכו לה בארצות-הברית, אולם עצם העובדה שבתיקולנוע, כמו קולנוע ת"י אביב, הציגו אותם יותר משבוע אחד, מר"יחה כי נמצאו להם צופים.

סרט גורא אחר שהתגלגל בדרך מיסטרית לבד היה **יפהפיות הלילה**, סרט צרפתי מטופש ולגארי שכלל אורכו התפשטו ללא הרף נשים זקנות ומכוערות, ושהוצג ב" משך שבועות מספר, עד שהמועצה לביקורת סרטים תפסה את הנעשה והורידה אותו. אולם אלה היו תופעות בודדות. הסרטים הרעים בתשי"ט לא היו מרובים, ואם היו בכלל, היו אלה בעיקר כשלונות אמנותיים. הנכשלת העיקרית היתה שוב הוליבוד. היא נכשלה בהפקת יצירתו של הרמן חק, **מורי צרי מורנינגסטאר**, שהפכה בביוס כושל ובצאת שחקנים בלתי-מתאיים מניתוח דמותם של יהודי ארצות-הברית למלודרמה זולה ושיגורית. הוליבוד נכשלה בהפקת **הערומים והמתים** לגורמן מילה, ספר המלחמה הצפיפטי מהטובים ביותר שנכ"תבו אי-פעם, שהפך לסרט קרב בלי מוסר השכל ובלי מוסר בכלל. היא נכשלה השנה בנסיון ליצור יצירה אפית דוגמת **הז'ק עט הרוח**, בסרט **עץ החיים**. והיא נכשלה גם בנסיון לתרגם את שפתו הספרותית של ארנסט המינגווי לשפת הקולנוע. **הז'קן והים** עם סופרס טרייטי, למרות שמלכת-חילה לא היו לו סיכויי הצלחה, היה כשלון בין סרטי שאר הארצות היו רק שניים מאכזבים במדיה בלתי רגילה. **התעמולי צירוף**, קופודוקציה צרפאית-קליית ישנה עם שחקנים כמו ויטוריו ודסיקה וברגיטיס ברדרו, היתה מסכת שיעמום וטימטום, ואי-זו **הזמרת הים**, סרטו של רנה קלמן עם סילבנה מאנגנו ואנטוני פרקינס, על מתי"ש בים לבנים באינדונזיה, היה סרט-ראוה טפשי. את הסרט הישראלי היחיד שנוצר השנה, **עמוד האש** של לארי פריש, קשה להכ"י לוא בקטגוריה של סרטים רעים. ספק, אם הוא נכלל בכלל במונח סרט. אולם על עצם הנסיון והיזמה של בכרך, כי רק באמצעות כשלונות מעין אלה תיתכן אי-פעם הצלחה.

הם לא מילאו תמיד את תפקידם בדייקנות. לפעמים לא ידעה המקהלה את תפקידה, כ" אילו לא הספיקו החזרות. הכרזיה גולדה: "לולא מפלגת-פועלי ארץ-ישראל (מחיאית כפיים סוערות) לא היינו מגיעים לכיום (שקט)".

★ ★ ★
שחקרשנה עיקש וגאות

ב ין כי השחקנים שנראו השנה על הבד הישראלי האפיל **אלק גינס** ב" מבצעו הדרמטי המיוחד בבימו בשנר על ה" נהר קואי, על כל השאר. עוד יותר מזאת משחקו של גינס בתפקיד הקצין הבריטי העיקש, הגאותן והטיפש במקצת, שאינו נכ"ני למרותו של מפקד מחנה השבויים היפאני, היה שיא המבצעים של שחקן מוכשר זה בעבר. מלבדו בלטו השנה בין השחקנים הגברים: **אמנוני קרוין** כהשחקן בהשחקן, **אורסון וולס** ושני הצעירים **ברדפורד דיילמן** ו**רוין סמוקולד** בכפיה. **ג'ראר פולפאר** בגילום דמותו של מודיליאני ב" **מונפר** 19, **בורובל** הצרפתי בשתי פנים למראה ועל פני פארסי, ו**קאנטי פלאס** המקסיקאי ב" **80 יום מבויב** לעולם.

בין הנשים הצפינו השנה במשחק חורג מגדר הגיל **סופיה לורן**, בהשתלחה ה" שנה לראשונה כשחקנית דרמטית בהמתחה ובחשולב השחור: **ז'אן מורן**, התגלית ה" צרפתית החדשה שהופיעה בהנאהבים, ב" מעלת לגרודו ובנשים זאבות; ו**שירלי מאקלין** בהופעתה המיוחדת במערבון הנושך. אולם ההפתעות הגדולות באמת היו ב" משחקן של שתי שחקניות חדשות — פסקל פטי בבני טובים לאן? ומילי פרקינס ב" יומנה של אנה פראנק. אישיותה הקולנועית של מילי היא שזיכתה אותה בתואר שחקנית השנה.

מרגרט לייבון, שחקנית התיאטרון ה" אנגליה, שהופיעה בתפקיד האם השכורה ה" המתוכננת בקול השטן היתה שחקנית-המ"נה של השנה ואילו ל" **ג'י. קוב**, ש" שיחק את תפקיד האב בהאחים קרמזוב, קנה לו את תואר שחקן-המשנה של השנה.

לרגלי המדרגות

רביס מבין הנוטעים בכרמלית לא ידעו להשתמש במדרגות אלה, ואפילו חששו מפניהן.

כמדינה

(המשך מעמוד 8)

אל הקהל, נופפה את שמלחה הקצרה. ה" קהל התאסף מול מודעת-הענק של הרקודנית, שטרסה הרקודנית ממכטיקו הוצג בקולנוע גלדרון בגבעת-עליה. היתה זו תפאורה טובה לכוכבת שהוצגה לפני הקהל בתוך האולם.

מלחה על-ידי מקהלת-גברים צעירים, מוח" אי-כפיים מקצועיים, עלתה על הבמה שרת החרוץ גולדה מאיר, ששררה לפני זמן קצר ממכטיקו. אחרי שסיירה בשנה האחרונה ב" ארצות רבות באמריקה, באה גולדה אל ה" גבעת הדרומית בפה, להתחרות ברקודנית במסכת האהדת הקהל.

על כמה מקושטת בסגנון בחירות רגיל, עם אותיות לבנות ובר אדום, ישבו, מלבד מאיר, עוד עשרים עסקנים מודקמים. כל אחד דאג לשלוח יד, לעזור לה לעמיד את ה" רמקול.

במעברים חיכו הגברים הצעירים שהובאו במיוחד מסתגרת-הרזי, ליד בתיים. הם הם" תירו את הבמה. אולם הדבר לא היה חשוב. להם היה תפקיד אחר, חשוב יותר: למחוא כפיים, ליצור רעש טבעי.

הם לא מילאו תמיד את תפקידם בדייקנות. לפעמים לא ידעה המקהלה את תפקידה, כ" אילו לא הספיקו החזרות. הכרזיה גולדה: "לולא מפלגת-פועלי ארץ-ישראל (מחיאית כפיים סוערות) לא היינו מגיעים לכיום (שקט)".

הכשלון היה גדול. אחד העסקנים עצא הדומנות לקחת את שרביט-המנצח על ה" מקהלה. הוא גער בה: "חברים! אהנו מבך שים להפסיק את הרעש!"

גולדה יכלה להמשיך, לא אחת-המבידה לח" הדומנות לקחת את הרחבת בחוץ. היא קיבלה זר בתשובה בערב יום הכיפורים, להודות כי מפא"י בנתה שיכונים. לחרות היא לא קראה לחזור בתשובה. הסיבה: קשה לה (לגולדה).

אחרי הבחירות. גולדה סיימה את נאומה בשעה מוקדמת, יצאה מלחה במק"י הלת-הגברים אל הרחבת בחוץ. היא קיבלה זר פרחים. עסקן ותק הגיש לה אותו כש" הוא חיוך ורועד מהתרששות. רגע קודם עוד נאלץ להיאבק עם חבריו, שניסו להוציא מ" ידיו את הזר.

גולדה המשיכה, בליחי הגברים האלימים, אל מועדון המפלגה בגבעת-עליה. אחריה הודנבה מכונת אמריקאית רחבת-כפיים, ש" עליה התיישבו פרחי-השכונה. נהג כלכל לא היה איכפת. הוא רק אמר להם כל הזמן: "חברה, דחילק, כל זה לא עסקי, למה אתם עושים לי צרות?"

כשהגיעה גולדה אל מועדון המפלגה, היה האולם גדוש. כולם מתאו כפיים, אפילו אג" שי חרות. גולדה ערכה הצגה שניה, קצרה יותר. המצית געום של שרת-החוקן, העס" קה בבעיות הסואן וחופש השייט: "אחרי הבחירות, נרחיב את המועדון".

חיפה

צעצוע עירוני

הנה, הביטי גברת. את רק שמה רגל, וזה כבר הולך לבד. לא צריך ללכת, אפשר לח" טון את הדרך. מה זאת אומרת, לבד?

מתכנתת חברת אורחים בדייקנות של אסטרגאי את שלבי הדרירה והעליה במדרגות הנועות באיסיות. רביס מבין הנוטעים בכרמלית לא ידעו להשתמש במדרגות אלה, ואפילו חששו מפניהן.

לבד, לבד. צריך רק לעלות על זה ולע" מוז. אפשר גם להחזיק במעקה. לא מוכר" חים. בבקשה לעלות.

אוי, עזוב אותי, אני מקבלת סחרחורת מדברים כאלה, וחוזי מזה לא אעלה בזה בגלל הילד הקטן. בשבילו זה מסוכן.

דו-שיח מעין זה, ועשרות ומאות דומים לו, התנהלו השבוע בין האנשים שבאו ל" נסות את כלית-התחבורה החדש של חיפה: הכרמלית. במקרה זה ניסה שוטרי-התנועה שלמה פיקר לשכנע אשה צעירה כבת 30, גבוהה ונחמדה, שהחזיקה ילד קטן בזרועותיה, לעלות במדרגות הנועות שבפנת היצי" אה מן הכרמלית. ליד ג'האם שעל הכרמל.

האשה, שנראתה כיוצאת אירופה, בה רכ" בות תחתיות ומדרגות נעות שוב אינן מה" חת סנסציה. טרבה בתוקף לעלות. "ראית" כבר דברים גדולים ויפים מאלה, אמרה ל" שוטר, שהיה לקצין-הסברה, "אבל אף פעם לא הייתי בין הראשונים שניסו את המתק" ניסו אותה אשה, שהתביישה לעלות במד" רגות הרגילות, שנתצבו לצד הנועות, המתינה במשך כמה דקות, עלתה במדרגות הנועות, אחרי שראתה מספר אנשים שעלו בשלום לפניה.

מכך יותר משוטרי-התנועה היה הפסק משה וילהלם. וילהלם, העובד כשומר בגן האגם, הצטוו להשגיח גם על הנעשה ליד היציאה מן הכרמלית. אולם הקול האבהי לא יכול היה לחתר על התענוג לרדת לתוך המנהרה, להודיך את הפחונים, להוליך את המהססים. "כאן מתגלה האינטליגנציה האי-מיתית של האנשים. ואני מוכרח להגיד שי" כאלה שמבחוץ נראים יפה מאד, אבל לפי התפיסה שלהם מתאים להם לחיות לפני כמה מאות שנים", רטן חוקן.

עיר גדולה, זאת. כמעט כל נוסעיה היו הכרמלית בנמים הראשונים להפעלתה. היו אנשים שנסעו לצורך התענוג בלבד. מעטים נסעו לרגל עסקיהם. מעטים עוד יותר עשו את החשבון אם כדאי היה בכלל להת" אמן כדי לקחת את הרכ החדש. לאלה ש" שמחו כי לדים גם חשבון של רווח הפסד, הזכירו את הדבר נהגי אגד, שניצבו בפתח היציאה מן התחנות, ספרו כל נוסע שנכנס ויצא מהן, לצורך סטאטיסטיקה תעמולתית.

תירוניה של הכרמלית גלויים לעין. במ" קום נסיעה של כחצי שעה מן העיר התי" תית למרכז הכרמל, עושה הכרמלית דרך זו בשש דקות. פועלים המובדים בעירי התחתית יוכלו לשוב לבתיהם לעונות צהריים. כבר מל, בו מתגוררים היום 22 אלף תושבים, ישתלבו מוגברת (אבות העיר מדברים כבר היום על אוכלוסייה של 200 אלף נפש כבר מל בלבד). העיר תחסוך ככל: בחלקי חילוף למכונות, בהוצאות על סילת כבישים נו" ספים, אפילו בניית תחנות.

היוזמים של הכרמלית ראו על החיסכון הרב. לעומת זאת לא אמרו מילה על ההוצאות והרנטביליות של העסק החדש. ובצדק: תח" שייב מדויק גילה כי בעיר של 170 אלף נפש אין רנטביליות למפעל כמו הכרמלית. ה" הכנסות הגדולות של הימים הראשונים ירוו מאד, כאשר תשכך ההתלהבות הראשונית. תישאר אמנם הנוחיות המרובה ל"50 אלף תושבי האזור, אולם נוחיות זו תבוא בד" בכד עם המחשבה שהפעלת הכלי הנוצץ וה" מרהיב תפוע ללא ספק למשך שנים רבות במפעלי הפיתוח האחרים שתוכננו עבור חיפה. כי 11 מיליון הלירות, בתוספת ה" העולם הזה 1150

„מה עם הילד?“ שאלה נוסעת צעירה, שנסתה להסתיר את פחדה. לעזרתה קפצו מיד שני גברים, שהעלוה על המדרגות.

„לא יכולה!“ אמרה רבקה פולק (70), כשהיא מובלת עליידי הפקחים: „יש לי רגל חלשה וראיתי שצריך לעמוד קודם על רגל אחת.“

„זה יותר מדי!“ קוראת ערביה מהכפר עיבלין. את כל השלבים עברה — „זה כמו ברכבת“ אבל המדרגות? „זה מפחיד.“

המחיר והפרי. היה ברור כי הפעם לא יהיה המאבק אישי כי אם מפלגתי. מא' חורי פירסט התיצבו אוהדי הציונים הכל-ליים והדתיים. יעקובי (המכונה „הצודק“) לא נכנע. המחירים עלו ועלו. כאשר הגיעו ל-180 לירות, השתררה דממה. יעקובי הוכיח רז כוזבה. הוא פינה מיד את המכה צבי זמיר, קטף את פירות המפסיר.

הינוך

בעין יפה

ספר היובל של עירית רמת'גן הופץ בוד מנו בדרך מקורית. כל קבלן שביקש לקבל רשיון לבניין במחלקת ההנדסה של העירייה, חייב היה לרכוש לפחות טופס אחד של ה-ספר, השבוע, פחות מחודש לפני הבחירות, החליטה מחלקת התינוך של עירית רמת'גן לסייע בהפצתו של ספר אחר. הספר: בכח המעשה. ספרו האוטוביוגרפי של ראש העיר היוצא, אברהם קריניצי, שעמד להיות מחוץ לקמתנת העירייה לתלמידי בית-הספר ה-יטודי ברמת'גן.

אולם בניגוד לקבלני רמת'גן, היה למורי עירייהגנים בוס תקיף יותר. רוב המורים בבתי-הספר היסודיים של רמת'גן סרבו לח' לק את הספר, שראה אור בהוצאת מסדה. האות הראשון למרד ניתן בבית-ספר יהלום הגדול בבתי-הספר ברמת'גן. חבילות הספרים שהגיעו לחדרי-המורים לא נפתחו. „אי-נו רוצים להיות משרתיו של קריניצי“, טע'נו המורים.

קריניצי עצמו, שנשאל על-ידי כתב העולם הזה, מה הניע את מחלקת התינוך של עירית רמת'גן לחלק את הספר ערב הבחירות, רות, השיב כי הספר שחולק היה רק חלק מבכח המעשה, החלק שנגע לרמת'גן. „חוץ מזה“, טען ראש-העירייה הקשיש, „עד כמה שידוע לי, התקבל הספר בעין יפה על-ידי כולם.“

חזכיר

מי לחץ?

ועדת חקירה מיוחדת תחקור מי אחראי לחץ שהופעל על אנשיו של ח"כ מפא"י בכנסת השלישית, הדרווי מסעד קסיס, שיבטלו את החתימותיהם על הרשימה הנפ'דת שהגיש קסיס. לאחר שהעולם הזה (1148) פירסם כי רבים מ-750 החותמים על רשימת קסיס הוחתמו על חוור מודפס ב' סטנסיל, בו הם מבקשים לבטל את חתימתיהם, הורה יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית, השופט העליון יואל זוסמן, למ'נות ועדת חקירה שתחקור במפרשה... **יעקב ציר,** לשעבר שגריר ישראל בצרפת, מונה השבוע כמנהל משרד-החוץ. כפי ש'בישרה תצפית העולם הזה (1146), צור תפס במשרד-החוץ את מקומו של וולטר איתן, שמונה במקומו של צור כשגריר ישראל בצרפת... **אלז גרל,** שנעצרה לפני למע'לה משלושה חודשים על הוצאת כספים בטענות שוא (העולם הזה 1136), הגיש ה'שבוע בקשה מיוחדת להתיר לו להצביע בבחירות לכנסת הרביעית בכלא רמלה.

* ב'ין הפרקים: אויבינו לגנאי ואני לשבח; חרשתי, זרעתי, קצרתי, בלי עננה חסודה,

חחה החקלאית, שהוקמה על-ידי משקייעיהון צרפתיים, פנה ילין-מור אל שרות-התעסוקה וביקש פועלים לעבודות קטין-הכותנה. שרות התעסוקה לא מצא את הפועלים הדרושים. לפי החוק היה ילין-מור חופשי לקבל ל'עבודה פועלים בכל מקום שימצא.

הוא לא היסס. כמי שבקי בחקלאות, ידע כי בנגב קיימת בצורת, הבדואים יסימיו לעבוד אצלו. הוא קיבלם לעבודה, היה מרר'צה. מה שנראה נכון לילין-מור, לא מצא חן בעיני פקידו שרות-התעסוקה.

הם לא רצו שהוא יעסיק את הבדואים. בעזרת איגוד מגדלי-הכותנה ומועצת פועלי מגדל-גד, ניסו להשביט את העבודה בחחה. חשבונם הפשוט: ילין-מור מוכרח לקטוף את הכותנה לפני הגשמים, יאלץ להיכנע. להפתעת מועצת-הפועלים, סרבו פועלי ה'קבועים של ילין-מור להישמע להוראת-הש'ביתה. הם המשיכו לעבוד. נוכחותם של ה'בדואים לא הפריעה להם.

סוציאליזם בלי מיקרוסקופ. אולם שרות-התעסוקה לא היה מוכן להפסיד את הקרב. הוא החליט לנקוט באמצעים אחרים. בעזרת ארגון מגדלי-הכותנה תבע מילין-מור להפקיד 45 אלף לירות, כערבון שהוא יש'לם לבדואים את שכורתם. לאברהם שפי'ר, רא' איש אחדות-העבודה בשרות-התעסוקה, לא היה אכפת שדרישה זו נוגדת את החוק. הוא חשב כי ילין-מור עסוק יותר מדי ב'עבודתו החקלאית, לא ימצא זמן לעיין בחוק האוסר דבר כזה. הוא טעה.

העקשנות של המנהל הממושקף, המרבה לעשן סיגריות, הכניעה את שרות-התעסוקה. שלא יכול היה לספק לו את הפועלים הדי'רושים, שבועו שעבר נתבע לילין-מור לדין, הוצא נגדו צו המחייב אותו להפסיק את עבודת הבדואים עד לברור משפטי. תמורת זה התחייב השירות לפני שופט-השלום ה'אשקלוני אהרן חייבי לספק פועלים אחרים. הלחק החשוב לא הוזכר במשפט. ההסדר'רות, שהכריזה לפני חודשים אחדים על הכ'נסת הערבים לשורותיה, המשיכה להילחם בהם כמו כימים הטובים, אך הפעם היא קוראת להם „בלתי-אורגנים“ במקום „ער'בים“. „אחרי המעשה הזה של ההסתדרות כלפי חלקת הבדואים הקטנה“, קבע ילין-מור בחיוך, „יוכל חרושציב למרוד את הסוציא'ליזם בישראל, גם בלי מיקרוסקופ.“

דת

כנסת בבית כנסת

בית-הכנסת במושבה השרונית מגדילא היה מלא. זה עתה הסתיימה תפילת שחרית. לפני תחילת תפילת מוסף עמדו לחלק את הכיבוד הרגיל של ראש-השנה: המפסיר. איש לא גילה התעניינות מרובה במתרחש על הבמה, כי כמו בכל שנה ציפו שבכבוד זה יזכה ראש-המועצה הלא-דתי במיוחד, צבי זמיר, איש מפא"י. עוד לא קרה שמישהו יקום וינסה לגזול ממנו את הכבוד הזה. אולם כאשר שמעה ההכרזה השיגרתית בדבר מכירת המפסיר, עבר רחש בין קהל המתפללים. יאן פייסט, איכר שופט-דיאל אמיד, הכריז על רצונו לקנות את המפסיר בסכום ההכרזה הראשונה, ארבע לירות. כולם ציפו לראות איך יגיב על העזה זו ראש-המועצה. זמיר עצמו לא אמר דבר, אולם להפתעת כולם קם צדוק יעקובי, הבנאי הגיבן וה'אהוד על כל החוגים, הכריז כי גם הוא רוצה במפסיר.

כדי כך, שמלבד היותו בעל קיוסק ברחוב הרצל, הינו גם בעל חברה להפצת סרטים. בשבוע מסויל לאירופה לפני שנתיים, יחד עם אשתו, התפאר שרכש סרטי-קולנוע ב'יותר מ-20 אלף ל"י.

כל רמו של ביקורת שהושמע מצד חברי האירגון הוציאו מכליו. פעם, כדי ללמד לקח, נעל משה יצחק את משרד האירגון, סרב לפתוח במשך חמישה חודשים. עד שנקרא אל נתן להב, מזכיר מפא"י בעיר. ב'נוכחות כמה מחברי ועד האירגון, נוף להב ביצחק: „האירגון איננו עסק פרטי שלך, עליך לתת את המפתח בידי חברי הועד!“ יצחק קיבל את הדברים בהכנעה. אך משי'יצא להב את החדר, סרב היו"ר למלא אחרי הוראת מזכיר המפלגה. „מי הוא בכלל?“ התרעם, „הוא עוד קטן מדי בשבילי!“ היתה דרושה התערבותו של אבא חושי, כדי להכ'פיל את יצחק המרדן לצוית להוראות ה'מפלגה. בהתגבר תסביך חשיבות-העצמית, העליב גם את סגן ראש העיר צבי ברזילי (אחדות-העבודה) בפומבי: „מי אתה? אתה לא מפתיד אותי, אתה כלום בשבילי!“

הדיקטטור שצפלה. לפני חמישה חוד'שים הגיעו למשטרה תלונות של רוכלים, כי משה יצחק הוציא מהם כספים בטענות שוא. המשטרה, שבלישה שמעו האשמות כאלה לא אחת בשנים האחרונות, ניגשה ה'פעם לפעולה. הפעולה התממה בכל-יאות חודשים רבים, עד שראשי חושיסטאן החלי'טו כי משה יצחק שוב אינו רצוי כמשרת. צבי ברזילי קם במועצת העירייה, הטיח הא'שמות חריפות נגד יו"ר הרוכלים. למשטרה לא נותרה ברירה אלא להביאו לבית-המשפט. לפתע התפרקו כבלי הפחד, בהם החזיק משה יצחק את קרבנותיו, ואלה החלו מגלים נכונות לדבר. אחת מקרבנות אלה היתה שרה משיח (40), בת-דודתו של משה יצחק. כאשר ביקשה לפני שנה להעביר על שמה את רשיון דוכן-הפרחים של אמנה, סירד לה זאת יצחק, מותרת 200 ל"י. כעבור תקופה קצרה דרש ממנה תרומה של 100 ל"י לאיר'גון — אחרת תסולק עם דוכנה מהמקום. היא שילמה.

קרבן אחר הוא ליאון קונפינו, 38, יוצא בולגריה, אינסטלטור שאיבד את כושר עבד'ותו. כאשר סרב לשלם 500 ל"י ליצחק, כדי שסירד לו רשיון, דרף אותו יו"ר איר'גון הרוכלים עד חרמה. בין השאר: הת'ערב אצל אבא חושי, נגד קונפינו. „אני מוכן לומר את כל הדברים האלה בבית-המשפט“, הכריז קונפינו, ועשרות רוכ'לים עשוקים הצטרפו להכרזתו. כי בראותם את הדיקטטור שלהם כורע תחתיו ומתמוטט, נשבעו שלא יתנו לו לקום שנית.

עבודה

חלקת הבדואים הקטנה

מכונות-שיטור הסתובבו השבוע בחוות'מרים ליד אשקלון. הן דאגו כי הפועלים הבדואים, שמצאו בה את פרנסתם, יוצאו מן החוה, יתחזרו אל שדותיהם הסובלים מב'צורת, בנגב המערבי. היה זה סיכום של קרב ארוך בין מי ש'היה מפקד הלחי'ומנהלה הרוכחי של ה'חוה, נתן ילין-מור, לבין שרות-התעסוקה של הממשלה. היה זה גם אחד הקרבות הארוכים והמוררים שניהל נתן ילין-מור, סוס-מלחמה ותקי. הוא החל לפני חודש וחצי. כמנהל ה'-

ריבית, שלא יוכלו להשתלם מרווחי הכר'מלית עצמה, יושלמו מכל הקציב שיימצא. כבר היום הוצאו לצורך זה כספים שנועדו לצרכים אחרים, כמכון לטיהור מי שופכין ועוד.

הרוכל של אבא

ערב יום הכיפורים פרצו אלמונים את משרדו על המשמר ולמרחב בחיפה. הם חיטטו בכל המגרות, הסתלקו מבלי לגעת בציד המשרדי היקר. מה חיפשו האלמונים? השיב חבר מערכת על-החשמו: „את החומר שאנחנו מתכוונים לפרסם על משה יצחק.“ שבוע לפני כן נעצר משה יצחק (34), יושב-ראש ארגון הרוכלים בחיפה, על קב'מת-שוחד ומעילה באימון — תופעה של מוזכבך במציאות של 1959. אולם משה יצחק לא היה סתם מועל. הוא היה אחד הגלגלים הפועלים ביותר של מכונת השלטון של אבא חושי. בחושיסטאן, היה משה יצחק שמדבר.

האיש שהיה פעיל המפלגה הקומוניסטית בבולגריה, הפך במהרה איש מפא"י נאמן. הוא הביט סביבו וגילה קרקע-בתולין ה'מצפה לכשרונו הארגוני. הקרקע: מעמד ה'רוכלים ובעלי-הדוכנים של חיפה. הוא איר'גון אותו. חושי, הידוע כאוהב סדר ואירגון, שמח לראות את הכנסתם של הרוכלים ל'מגרת משמעתית תקינה, תמך ביצחק בכל לב. בין השאר, כפי שיצחק עצמו גילה פעם בחוסר-זהירות: על-ידי הקצבת מספר צרי'פים בשוק הרוכלים החדש. משה יצחק הע'ביר את הצריפים לנוקקים להם — תמורת תשלום.

יצחק התזיר את החוב לאבא חושי בצורת באימנותו המוחלטת. כאשר החל העולם הזה במיסרסום סידרת הגילויים שלו על חושי-סטאן (העולם הזה 917 והלאה), נכנס ראש הרוכלים לפעולה. הוא עבר בין הדוכנים, איים על מכירתם במעשי-אלימות אם לא יצ'טקו את מכירת השבועון. האיומים לא יצ'רו, כאשר יצאו כל העיתונים בהתקפה חרי'פה על נסיון מחפיר זה לפגוע בחופש ה'עיתונות.

התעורבות אצל פקה. יושב-ראש ה'רוכלים אהב לעזור לאנשיו. במקום שאלה יחכו שנים לקבלת רשיון לדוכן, היה ה'יו"ר מסודר להם את העניין במהרה. תש'לום השוחד נע בהתאם למצבו של המבקש, גם ידע לעשות טובות מבלי לבקש תמורה. כאשר היו פקחי העירייה רושמים דו"ח לאחד מחברי האירגון, היה יצחק מופיע במקום, משיפע על הפקח לקרוע את הדו"ח לגורם, לעניי הרוכל שלבו התמלא תודה ליו"ר אירגונו. אותו רוכל לא ידע כי היה זה יצחק עצמו ששלח את הפקח לרשום דו"ח, כדי לספק לו הזדמנות לשחק את תפקיד אביר הרוכלים הדפוקים.

תסביך החשיבות העצמית. רוכלי חיפה לא היו עיוורים, גם לא טיפשים. הם רק היו והירים. הם ידעו בדיוק מה מתרחש, וכיצד מתעשר משה יצחק על חשבונם. אולם הם ידעו כי היו"ר הוא בן-חסותו של מנג'נון חושיסטאן, ולא פעם איים גלויות כי יגררו לשלילת רשיונו של רוכל זה או אחר שהימרה לא פיו. מצבו הכספי התבטט עד

אלה פני משטר מפא"י

לא רק מבקר המדינה יודע את זאת, אלה גם ראש מפא"י, בצאתו (בפעם הראשונה) לשדה בוקר, הכריז: "כך שלטון ממושך מביא לשחיתות אבסולוטית"

למען טוהר המידות, עקירת הפרוטקציוניזם, השרירות הביורוקרטית והשחיתות - הורד את שלטון מפא"י הממושך. הקם ממשלה לאומית - ליברלית

ה הצבע ה

הופיע גליון מס' 22 שד

גמד

הירחון המצויר לבידור והומור
 דו"ח מיוחד:
 הם רוצים שיבטיחו להם
 נוסף לכל המדורים
 הקבועים והקריקטורות
 64 עמודים • 500 פרוטה

תה
תסס
 תקבל פרס

- מיטב האיחולים לשנה החדשה מאחל ויקטור, חנות ההלבשה האלגנטית לגברים בתל-אביב, רחוב בן-יהודה 6 (ליד מוגרבי). בחנות ויקטור הופיע לקראת השנה החדשה מבחר עשיר ומודרני של הל' בשת גברים: סוודרים לסתיו, חולצות פלאנל וצמר, מכנסים וחולצות קאמגארן. מבחר רב-גוני של עניבות לחגים במחירי רים עממיים.

- המומחה לקטנועים ואופ' נועים מנחם מתל-אביב, רחוב הרצל 82, שולח לכל מכריו ולקוחותיו את מיטב האיחולים לשנה החדשה. לקראת עונת הסתיו תוכלו לצייד את הווט' פות שלכם במגדרוח מעולה או כסא לאופנועכם אצל מנחם ותבטיחו לעצמכם סיולים נעימים.

הידון

(המשך מעמוד 3)

של הצבאי, שם היא שולטת בעזרת מכשירי הכוח שבידיה.

אולם הקלפי הנסיונית הוכיחה לפחות דבר אחד: מפא"י היא המפלגה הראשונה בארץ גם בלי כל שימוש באמצעי-כפייה. ליד שולחן הקלפי הנסיונית - ברחוב, ברכבת או באוטובוס - אין המושל הצבאי או מזכיר לשכת-העבודה משפיע. בכל זאת זכתה מפא"י ברוב המקומות למספר בוחרים שנע בין 30 ל-40 אחוז.

משמע, שיש בארץ מחנה גדול של בותרים המאמינים בכנות כי מפא"י היא כיום המפלגה הטובה ביותר. אישיותו של דויד בן-גוריון, ואולי הברק הזמני של הכוחות הצעירים שגויסו למערכה, תרמו תרומה ניכרת למצב זה.

בבחירות להסתדרות ירדה מפא"י ב-2.3 אחוזים. אפשר לשער כי בממדים ארציים, כשירוגש משקל הערים הגדולות, תהיה הירידה גדולה קצת יותר, תגיע לארבעה או חמשה אחוז מכוונה, או שני ח"כים.

דבר זה אינו בטוח, ואין להתפלא אם מפא"י תפסיד רק ח"כ אחד. אולם גם כך, ירידה של שני ח"כים אחרי ארבע שנים נוספות של שלטון היא כמעט נצחון. 38 מנדטים. ● ננחש: מפא"י, 38 מנדטים.

כך נותרו רק 30 מקומות לשתי מפא"י

לגות הימין, שיש להן כיום יחד 28 מקומות בכנסת. עליה ניכרת של חרות יכולה להיות רק על חשבון הצ"כ. שינוי כזה נראה כודאי, אך השאלה היא: בכמה?

הקלפי הנסיונית הוכיחה כי הפעם הלשים הצ"כ אפילו בערים הגדולות, שהיו בעבר מבצרים. אפילו ניקח בחשבון כי חסידי ה'צ"כ הבורגניים אצים אל הקלפי הנסיונית פחות מאשר החסידים המשולבים של מנחם בגין, הרי יש מקום לדאגה במחנה הצ"כ. בבחירות לכנסת השניה עלו הצ"כ באופן מפתיע, בגלל מדיניות-ההסדרה של הצנע הדוביטובי מ'ל-23 ח"כים. בבחירות ל'כנסת השלישית, אחרי ישיבה ממושכת ב'ממשלה, עדיין נתן להם זוהר זה כמה וכמה אחוזים מעל לאחוז שהיה להם בכנסת הרא'שונה. הפעם, כאשר הם כבר נכנסים למאבק הבחירות בתור מפלגת-ימין שניה, הם עשויים להפסיד אחוזים אלה.

יש המאמינים כי הצ"כ לא יפסידו יותר משני ח"כים, ויש המחזירים, המאמינים כי יפסידו אפילו חמשה. הניחוש הבטוח ביותר הוא בין שני קצוות אלה - הפסד של שלושה או ארבעה.

● ננחש: הציונים הכלליים, 10 מנדטים.

אם נכון חשבון זה - ולא יכולות להיות בו טעויות גדולות - הרי מילא

נו 100 כסאות בכנסת, ולא נותרו אלא 20 מקומות לעלייה של תנועת-חרות. עליה נוספת של חרות יכולה לבוא רק מירידת הצ"כ במנדט אחד או שניים נוספים, או בירידת הדתיים במנדט נוסף, או בכש' לון גמור של כל הרשימות העדתיות, או בירידת מפא"י במנדט נוסף. כל אחת מאס' שריוות אלה באה בחשבון, אולם היא רחוקה מלהיות חדאית.

● ננחש: חרות, 20 מני דמים.

הו ניחוש ככל ניחוש אחר, ואינו

תובע לעצמי את כתר הנבואה. אולם דומני כי השיטה הכללית של ניחוש זה היא ההגיונית.

נניח לרגע כי תוצאות אלה נכונות, מה תהיה רמות הממשלה הבאה?

אין אפשרות של קואליציה ימנית. ברית כזאת, מחרות ועד הפרוגרסיבים, כולל כל הדתיים, תוכל לשלוט רק על 51 קולות בכנסת. אפילו נניח כי הקולות הדתיים יצטרפו לקואליציה, וכי גם הערבים יבגדו ברגע המכריע במפא"י (ואיך תשתתף חרות בממשלה תלויה בקולות ערביים?) - לא יצטברו יותר מאשר 57 קולות, ארבעה פחות מן המינימום הדרוש.

לעומת זאת, יעמדו לרשות דויד בן-גוריון האפשרויות הבאות:

- קואליציה מפא"י-פרוגרסיבים-צ"כ-דתיים לאומיים: 64 קולות, בתוספת 3 הערבים (אשר בן-גוריון לא רצה בעבר להיות תלוי בהם לצורך יצירת רוב).
- קואליציה מפא"י-מפ"ם-אחדות-העבודה-פרוגרסיבים: 65 קולות, בתוספת 3 הערבים.
- הנ"ל עם הדתיים הלאומיים - 75 קולות והערבים.
- כך או כך, שלטונה של מפא"י בתקופת כהונתה של הכנסת הרביעית בטוח.

בן התקופה. (רומן מאת שארל דה קסטיליה, הוצאת לדורי, 316 עמודים) הוא דהיקסטילו עצמו, שבגיל ארבע אהרן ל- שידורי אמו הקומוניסטית ברדיו מררית, ה' לוחם במורדי פרוק, בילה את ששת השנים המכריעות בילדותו במתנת ריכוז צרפתיים ונאציים, סיים את תינוק בבית-ספר סגור לעבריינים צעירים, שנהל על-ידי גזירים סאדיסטיים, מצא את עצמו ואת האמונה באדם, לאחר תקופת זועות מרוכזת, שהיוו תה את המצית ההיסטוריה של האנושות הנאורה בשלושים השנים האחרונות.

שלא כנערה יהודיה, אנה פרוק, שסיימה את חייה במחנה-ריכוז נאצי, עלתה לכותרות לאחר שיומנה הדרמטי הועלה על במות העולם, אין דהיקסטילו מרבה בספרו במלים מצועצעות. ספרו, היכול לשמש תעודת אמת לכל היסטוריון החפץ להכיר את ה' תקופה הנדונה, יבש בלשונה, מרוכז ויעיל כפצצת בזוקה משוכללת. כמוה חודר הוא כל שריון של ציניות שהקורא, האמון על ספרות-הזוועה, העלה על עצמו.

"הכל לבזבז שנאה" דהיקסטילו, בן לאב צרפתי מוגלב ואם קאסטייליאנית, בת לאחת המשפחות העשירות בחצי האי האיברי, שלחמה מגיל צעיר מאוד בשורות הקומוניסטים בארצה, חסר, כמו שאר ה' צעירים בני דורו, כל זיקה לאידיאלים ש' הניעו את זור האבות. במחנה-ריכוז נאצי, כשהקור מתחת לאפס השורר בחוף משגר כל לילה גחיות נוספות למשרפות המתנה, לומר הוא להכיר את תמצית החיים כמו- שהיא: אם אינך אוכל אתה מת, מוטב ש' הגולל את מונו של חברך, תגרם למותו — אך תאריך לחיות.

אולם דהקא במחנה-ריכוז זה, לומר הנער מזה-הרעב אמינה נוספת: ידיו היחיד ב' מחנה, גרמני אנטי-נאצי בשם גרונת, מלמד אותו כי הכוח היחיד המניע עדיין את העצירים במחנה הריכוז, השנאה, גם היא חסרת-עם. "הכל לבזבז רגשות כאלה על שכניך", אומר גרונת לאחר שהעצירים חסרי-התקווה מתעללים בו, נציג העם ה' גרמני, ובנער החלוש, "הם אוימלים כמוך וכמוני".

שמש תקווה עצבה. לאחר שש שנים של אילוף בבית-ספר תיכון זה של זועה והשכלה אקדמית בביל חינוך ל' עבריינים, נותר דהיקסטילו עם תקווה אחת בלבד: לגלות את אמו שנופרה ממנו בת חילת המלחמה ואת אביו שכמעט ולא ראה מימיו. הוא מוכר את גופו למבריה-מכס צעיר, עובר את הגבול בין ספרד לצרפת, יוצא לחפש את הוריו. כאן מצפה לנער חסר-האשליה האכזבי של חייו. לאחר שתי פגישות קצרות עם שני הוריו בנפרד, הוא מגלה את האמת — אמו נזנח אחר בידו הנאצים מתוך נוחיות ואילו אביו, שהסגירו יחד עם אמו למשטרה הצרפתית, אינו מוכן להכיר בו כשהוא חוזר אליו, 14 שנה ל' אחר מכן.

ריק מכל תקווה מסיים יציר הזוועות ה' צעיר של המאה העשרים את ספרו באקורד אופטימי. אחי אביו, שלומיאל ארצילצה, נותן לנער חסות וביט, מבטיח לרפא אותו מכל הסבל שעבר עליו. זוהי קרן של שמש תקווה עצבה, שרק כפילה של אנה פרוק, שחזר ממחנות-הריכוז, עלול להת' נחם שח.

לכסיקונים

ספורט הידיעה

מי ומה בספורט. (מאת אורי זמרי ויהודה פז, ספרית-פועלים; 512 עמ'). לפני כשנה הדהים שופט הכדורסל אורי זמרי אלפים ממאזיני קוץ ישראל. היה זה בעת שידור התכנית הכה את המוסחה מאולפני קוץ-ישראל מתערוכת-המשור. הנוכחים ב' מקום יכלו לשאול את זמרי בן 35, כי שאלה הקשורה בספורט שעתה בדתם. איש מהם לא הצליח להכשילו, לשאול שאלה שלא ידע את התשובה עליה. הוא התגלה כבעל זכרון פנומנלי, לכל מה שנוגע לתא- ריכים, שיאים, שמות ומספרים הקשורים בספורט.

בישותף עם כתב-ספורט ישראל פז, כינס זמרי ידע זה בלכסיקון המקיף את כל שטחי הספורט בארץ ובעולם, ומכיל אוסף שמות של מי הוא מי בספורט. למונה — עסקן ספורט ישראלי — אין בלכסיקון כל הגדרה או הסבר.

כדים ארכיאולוגיים ומנוחין

איזו ליארת אריסטוקרטית יש ב(118/1150): "...ראשית אציין מספר פרטים אודותי, ותחילה את מה שאינני אינני טרונט, ואף בעל רכב אינני, אין לי נערה שתופסת אצלי חשיבות כלשהי, ואינני אוהב ויכוחים על האכספרסיוניסטים מאמני הציור, ואני מתעב ויכוחים על כדים ארכיאולוגיים. לפני שנים מספר מצאתי כד במחסן ביתי. הבאתי אותו לאחר מומחה, וקשה היה לו להחליט אם זה מלפני 600 או 800 שנה. משהתקשה ל' תת את התשובה המדוייקת, הקלתי עליו וגיליתי לו שאמי קנתה כד זה לפני 10 שנים ליד שער שכם בירושלים. הוא מאד כעס עלי, למען האמת.

"אני שוא את אותם בני התמותה המת' כחשים לאני שלהם, לתודעתם וחיותיהם האישיות, וחיים כאילו למען השני. ישבתי פעם בקונצרט שהסוליסט בו היה יהודי מנו' חין. לצדי ישבה נערה שנודמה באמצע. שיום הקונצרט, היתה היא בין דורשי ההדרן הנלהבים ביותר.

"אלמונית: אינני רוצה אותך כפי שהיית רוצה שתהי. רצוני שתהי בדיוק כפי שאת. שתחייכי כשהדבר יצחיק אותך, ולא מתי שהנימוס מחייב זאת. שתורידו דמעות כנות, ולא דמעות תנין, אם את תואמת את דרי' שותי, או לפחות קרובה להן, הרי אין סיבה שלא תכתבי לי. רצוני שתהי ירושלמית. אם גילי עלול לגלות קצת את המעטה מעל פני, הרי עומד אני על סף ה25, ועוד ידי נטויה."

דווקא לא

לא בא בחשבון. היא מסרבת לפרט דבר על מראה. לא משום שהיא מכוערת (119/1150). דווקא לא נכון. אבל זה פגש לא לענין, אתם מבינים. היא פשטת רוצה ל' חן לה קצת את הזמן בשביעית, בהתכת' בות עם צעיר תלאביבי בן 19. היא רוצה השכלה תיכונית ותמונה.

מה אני מתעבת עליה כל כך, בעצם?

עתיד מזהיר

כל שני חושב שהוא נורא מבריק אם הוא כותב משהו פקחי כמו: "אינני צנוחן ואינני טרונט". זה משעשע אולי פעם או פעמיים לכל היותר. מספיק. מישהו אמר ל(120/1150) בצחוק, כנראה, שמצפה להם עתיד מזהיר ושניהם מאמינים לו בכל הרצינות. פרט לציור עתידים, הם מודיעים לי שהם רוצים להכיר שתי נערות

בנות 19'17 עם "חוש-הומור ונפש הרפת' קנית."

נערת השבוע

סמה יפה, אבל זה לא חשוב. היא לא אוהבת את סמה. היא רוצה שיקראו לה ארונה, או טקאמפולו. פעם היתה חברה בלהקת הפנטומימה של ג'וקי ארקין. עכשיו היא שוב חולמת ועל אותו הדבר. היא עומדת לנסוע לג'וקי לאמריקה, ולהופיע יחד עמו בקטעי פנטו' מימה בטלביזיה. וגם ללמוד.

אכתקוס ארותי

זהו, בדיוק, מה שנוחץ לנערה שתרצה לכתוב להם.

עדיין

עושה רושם חבוב מאד, (1121/1150) קודם כל היא מודיעה שאין לה כל חשק להתכתב על קולנוע, שחקנים, שחמת או ספורט. היא אמנם מזכירה את המלה פסיכולוגיה, אבל בקול עלות חלושה. היא רוצה להתכתב עם חבר הכשרת נח"ל, ו/או קיבוצניק. חשוב שיהיה לו זקן. היא חברת גרעין, אומרת היא, וחיי השיתוף קרובים ללבה. יש לה חוש הומור, האמינו לי. מייד אחרי שכתבה כמה שתייהשיתוף קרובים ללבה, וכמה ש' היא נאמנה להם, הוסיפה את המלה "עדיין", בסוגריים.

חיילי שני שרה בכומתה ארומה

כל מה שאני יכולה לומר על (1122/1150) שחבל מאד שהוא לא השתתף שלי. זה עלול היה להיות נחמד:

"...אני בוגר של תנועת נוער חלוצית ומשרת עכשיו ביחידה של הנח"ל המוצנת. אני מוצא את עצמי משועמם בצורה די רצי' נית ולכן נתפנית לכתוב אליך במגמה להמי' שיך ולכתוב אל מישהי מעניינית, ולא לפי דעתה בלבד.

"אני מעוניין להתכתב עם בת בערך בגי' לי, שחושבת עצמה מתאימה להתכתב על כל נושא שבעולם ובעיקר על ספרות — עברית, וצוערה במיוחד — תיאטרון, ושירה. חוץ מאלה אני די מפותח כדי להתכתב על הרבה נושאים מגוונים למדי. כדי לדעת עם מי אני מתכתב, טוב היה אם נחליף תמונות אהרדי.

"מחוי' למכתבים קשה לי לקבוע בשעה זאת כל פגישה, כי כפי שנאמר כבר בשיר, אינני אלא חייל של שדה בכומתה ארומה. ומתי אוכה כבר להיות במצב של (צ'יסטה מאותו זמר): (והבוקר זמן לככר ה' הומה... טרם נודע עדי.

"בכל זאת, אל יאוש, לא לעולם בלי חופש."

הנערה שהתעשרה מכתובה על אהבה ושיעמום

ממנה לעובדה שאיכשהו "נפלת", בומן המתאים. יתר עשרת האחווים הם, כנראה, ערך ספרותי.

ספרי הם רביימכר במקומות רבים בעולם, ואני התגברתי על האגדה עלי (שלאמיתו של דבר דווח אותי). פשוט משום שבני' אדם ממששים לאהוב לקרוא את ספרי. אולם האם הם ספרים טובים ביותר?

"אינני חושבת בהחלט שאני הנערה הטיפוסית בת זמננו. אלהים ישמרו, מדוע, בכלל, מחפשים כולם סמלים? ישנם כאלה החושבים אותי למטרפת. אינני מטורפת כפי שהם חושבים. ייתכן שאני קשה. אני מכבדת את המוסכמות במידה שאין הם מסככים את החיים. למשל, אני מתגלגלת תחת השולחנות במועדוני-לילה, משום שאו אצטרך שוב לקום.

אולם אני מתעבת אנשים שלא כל סיבה, פרט לטפשותם, מעמידים את עצמם כשופטי המוסר. אני בוחלת באנשים הבטוחים בעצמם. לעולם אינני בטוחה בעצמי. אני מרחמת על הגברים. יש להם יותר בעיות מאשר לגנים. בין השאר עליהם להתחרות בנשים. כיום, יש לנשים הזכות לעשות כל דבר שגברים עושים. ונוסף על כך הן יכולות להישאר נשים. בעוד שעל גברים לטקסן בעבודות שמידי עסקו בהן, ואף להוכיח את גבריותם.

"אני אוהבת גברים הנוהגים כגברים. אני אוהבת אותם חזקים ועד כמה שיראה הדבר מוזר — לידותיים. למה לא? ואני אוהבת אותם אינטליגנטים. אני אוהבת שגבר יגן עלי, אך לא שיכחן אותי. מכל הדברים הנאים לי כנכספים — אהבה, כבוד, הערכה — אני משתוקקת ביותר לאהבה. אומר לכם מה הן, לדעתי, תכונותי הטובות ביותר. אני סובלנית, ובעלת ביקורת עצמית. ויש לי אופי נוח. אך מצדו השני של המטבע, אני עצלה להחריד, ואדישה למדי. אך מאידך אינני יכולה להתחיל לעשות דבר המשמעם או מרגיז אותי, כמו להודיע לידדי, ערב נישואי, שגמרתי אתו.

העובדה שאני כותבת ספרים על אהבה אומללה, איננה חייבת להוכיח שאני חיה באומללות נצחית. יש לי רגעים של אושר עילאי. אני יכולה להרקיע שחקים רק בעצם קיומי. שאיפתי הגדולה ביותר, היא לרכוש בית עם המון חדרים גדולים. אני רוצה בעונג, בטחון ומקלט. אינני פוחדת למות, אולם כל פעם שאני מצטננת אני מתחילה לדאוג.

"אני לוקחת את החיים כפי שהם. אני מסתכלת בעליות לעבר העתיד משום שאני עלויה, אך לא מאושרת. אני צופה קדימה ללא כל דאגה."

כדורגל

שיבת הקוסם

על המשחק, בו ניצחה השבוע מכבי תל-אביב את מכבי חיפה בתוצאה 4:1, ועל חזרתו לנבחרת ישראל בכדורגל, כותב שייע גלזר:

ביום בו התפורתי מסגל הנבחרת, החל-טתי לקחת את העניינים ברצינות, ולהוכיח כי היחס כלפי ב-נבחרת, וההצעה ש-הוצעה לי מאחורי-הקלעים לפרוש, לא היו צודקים. לא היה לי הרבה זמן לכך, בסך הכל שבועיים-שלושה. שחקן לא יכול לבנות את עצ-מו בזמן זה. שחקן שלא שוה פרוטה לא יכול להפוך תוך שבועיים ל-קוסם כדורגל, כפי שקראו לי השבוע אותם העתונים ש-קודם קראו לי "נקודת תורפה".

באתי ברציפות לאימונים, ונשארתי מהת-חלה עד הסוף. השתדלתי להוכיח את יכול-תי במשחקי עם קבוצתי. בהתחלה זה לא הלך. אבל לבסוף ראיתי שהאימונים היסודיים והפרטיים, שנתן לי מאמני יוסלה מיר-מובין, נשאו פרי. ההזדמנות האחרונה לי הוכיח את עצמי הייתה לי השבת במשחק נגד מכבי חיפה. לא אמרו לי שמאנדי יהיה במשחק, אבל ידעתי שהוא בסח יבוא לראות את המשחק הכי חשוב השבת. זאת הייתה בשבילי השעה האחרונה לפני השעה ה-12. התחלתי לחיות חיים ספורטאיים והתכו-ננתי למשחק.

את המשחק נגד חיפה לקחנו ברצינות. כמה ימים לפני זה הם שיחקו נגד הפועל פתח-תקה והראו את אחת ההצגות הגדו-לות שנראו במדינה בשנה האחרונה. הת-חלנו לשחק ותיכף ראיתי שהמאמן והרצון עושים את שלהם.

בראש, לא רק ברגלים. במחצית ה-ראשונה של המשחק התקפנו כמעט כל הו-מן, מכונת ההתקפה שלנו פעלה במהירות וביסודיות. אבל גולים לא היו. רק דקה לפני תום המחצית הרמתי כדור לרפי לוי, והוא הבקיע את השער הראשון. בתחילת המחצית השנייה הצליחו החיפאים להשוות באמצעות פנדל, ואז נכנסו לאמביציה. את-רי שכבשנו את שער-היתרון, שבא גם כן ממסירה שלי, נלחמתי על כל כדור. ידעתי שלא יהיו לי עוד הרבה הזדמנויות כאלה. ובסוף המשחק הצלחתי בשני מבצעים להב-קיע שני שערים. ואם הולך אז הולך כבר לא רק ברגלים. את אחד השערים הכנסתי בראש, דבר שאני לא זוכר שעשיתי כבר הרבה זמן.

הרגשתי את עצמי קל ווריו. הקהל ששכח לצעוק לי "שייע הביתה!" עמד על הרגליים, ורק יום מזהיר של השוער לויץ מחיפה, מנע ממנו עוד כמה שערים. אחרי המשחק ידעתי, מבלי שאף אחד אמר לי, שיבקשו ממני לחזור לנבחרת.

מאנדי בא אלינו לחדר-ההלבשה ולחץ לי כולם את הידיים. הוא לא אמר לי אף מילה. אבל הוא לא היה צריך להגיד. תזכינו 20 רגע עד שהקהל יתפור. אם לא נפצצתי ב-מגרש, לא רציני להיפצע מהאוהדים בחוץ. אבל זה לא עזר. הם חיכו וסחבו אותי עד המכונית על הידיים. קיבלתי כלי-כך הרבה נשיקות שאפילו זוג בירח-דבש לא מקבל. היו אנשים שעיצו לי לא לחזור לנבחרת. אבל אני יודע את חובתי הלאומית. לא הייתי חוזר לולא הוכחתי את עצמי כשחקן. אני מקוה שכיום נשכח את העבר, ונעשה הכל כדי לייצג בכבוד את ישראל. אם יותן לי לשחק נגד היוגוסלבים, אני מקוה להו-כיח שהיום הגדול שהיה לי השבת לא היה מקרה. ובהזדמנות זו אני רוצה רק להגיד מלה אחת לכל אלפי האוהדים, שרק בעידוד שלהם הישגתי מה שהישגתי — תודה!

טניס

בקור ארבעת האלופים

רק לעיתים נדירות ביותר עולה בידי חובביהספורט בישראל לחוות בתחרויות ובמפגניספורט הנערכים בארץ, שאפשר ל-הגדירם "מהטובים ביותר בעולם." הזדמנות מעין זו תהיה להם בתחילת השבוע הבא, כאשר בתום טורניר הטניס שיתחיל ביום שישי הקרוב באינדיווידואל, טניס ברמת-גן, ב-השתתפות טניסאי ישראל, יחן ותורפיה, תיערכנה תחרויות-ראויה בטניס על-ידי לה-קת כוכביהטניס של ג'ק קרמר. אין כיום ויכוח על כך שטניסאי של ג'ק

עורך-הדיון ברוך עוזיאל, אחד המועמדים הראשונים של המפלגה הפרוגרסיבית לכנסת, מביע בראיון מיוחד את דעתו כי מפלגות מסו-יימות הפכו את בעיית העדות לעניין של מקח וממכר בשוק הפוליטי וחובע לתת לכל העדות, בכל שטחי החיים :

שוויון של הזדמנויות

עוגה, אלה היושבים קרוב לעוגה — יכולים לראות אם אכן נעשית החלוקה

מר עוזיאל, אתה, כידוע, אחד הלוחמים הוותיקים נגד הפיצול הערתי. אולי תנמק את עמדתך ביתר פירוט?

הרי לא לכל הספרדים ויוצאי עדות המזרח אותן הדעות בכל העניינים. הרי הכנסת מטפלת בכל השאלות ה-ממלכתיות. לא שאני, חלילה, מחייב את טישטוש פרצופן הרוחני של ה-עדות. ההיפך. לכל עדה ועדה בישראל יש הרבה לתרום לתרבות העברית החדשה ההולכת ונוצרת בארץ. לכל עדה יש חסרונות ויתרונות. אך כל עדה יצרה משהו מקורי בגולה ויש לאסוף את כל הניצוצות האלה ול-מזגם. אלה הטוענים כי עדות המזרח עומדות בשפל המדרגה, טועים ומט-עים. הם אינם מבינים תרבות מהי. לעדות המזרח תרבות עברית יס-ית-כוננית יפה היכולה להתחרות בתרבו-תה של כל עדה אחרת בישראל.

אם כן, אתה ממליץ לבחור יוצאי ספרד לבחור במפלגה הפרוגרסיבית בית?

כמובן. כי המפלגה הפרוגרסיבית היא, לפי שלוש נקודות מוצא יסודיות של המפלגה, ממש גזורה לצרכם של הספרדים ויוצאי עדות המזרח. אל-ף: המפלגה הפרוגרסיבית דוגלת באח-דות לאומית — וזוהו נובעת מייד לא רק התנגדות למלחמת מעמדות, אלא גם התנגדות לסכסוך עדות על-ידי תקון מצבן הסוציאלי, החינוכי וה-כלכלי של עדות המזרח. ב"ת: ה-מפלגה הפרוגרסיבית דורשת פשרה לאומית ומיווג גלויות אמיתי, ללא טישטוש הפרצוף של כל עדה ועדה. גי"מ: המפלגה הפרוגרסיבית תובעת דמוקרטיה אמיתית — אפשרות לחו-פש המצפוני והמחשבה והבעתה. שהם פתח להגשמת אידיאלים. הספרדים, שהם לפי טבעם שקולים בחיים הצי-בוריים ושחיו בגולה חיים כמעט מדי-ניים ונהגו תמיד מאוטונומיה פרסו-נאלית רחבה, מסוגלים להבין את עק-רונות מפלגתי ולהעריכם.

עורך-הדיון עוזיאל, והאם כוחה של המפלגה הפרוגרסיבית יעמוד לה לכל ההכרעות האלה?

תרשה לי לסיים במשל: בשעון, רוי-אים רק את שני המחוגים ואת הת-רוצצותם בגאווה. אבל מי מפשר ביי-ניהם, מי מכוון אותם? מחוג די צנוע בפנים — הרגולטור, שבלעדיו נוע ינוע השעון כשיכור.

עורך-הדיון ברוך עוזיאל, יליד המטרופולין של יהודי 1906, סא-לוניקי שביוו, עלה ארצה בגיל 13, והנו בוגר אחד המחזוריים הראשונים של בית המדרש למו-רים בירושלים. הוא ממגיני ירו-שלים במאורעות 1920, מחיסדי העובד הציוני והיה חבר הועד הלאומי האחרון (שלטון הישוב בטרם קום המדינה) והנו כיום חבר המועצה המשפטית והוועד הפועל הציוני המצומצם. היה זה הוא שארגן בשנת 1933 את עליית 300 עובדי-הים היהודיים (ספנים, סווארים וסבלי-נמל) מסאלוניקי, אשר כבשו את נמל חיפה החדש לספנות העברית ואשר איפשרו את הפעלת נמל תל-אביב במאורעות 1936/39. עורך-הדיון עוזיאל הוא הוגה הרעיון המדיני של ברית ה-פריפריה — ברית בין ישראל וה-עמים הסובבים את עמי ערב.

וכיצד תסביר שכמעט כל מפי-גנה מרגישה את המומנט הערתי לקראת הבחירות לכנסת?

כמובן שאין להרכיב את הכנסת לפי עדות, אבל יחד עם זה לגמרי לא טבעי שבין 120 חברי הכנסת הנוכחית יש רק כמניין ספרדים. לו היתה כל מפלגה שולחת לכנסת רק אנשים בעלי תכונות מסוימות שהספ-רדים משום מה לא ניחוו בהן — הייתי אולי מבין. אבל אין זה כך. ל-כנסת נשלחים אנשים לא יותר טובים — ולא פחות טובים — מכל מועמד ספרדי פוטנציאלי ממוצע.

אך המפלגות אינן נותנות די מקום לעסקניהן הספרדיים ובני עדות המז-רח ברשימותיהן ודבר זה נוטל את האמון בהן ומביא לידי הופעתן של רשימות עדתיות. הלא אי-אפשר ל-השאיר חלק גדול של העם בשולי ענייני המדינה.

ומה באמת בדבר הרגשת אי-השוויון והאפוזיטופות הקיימת בי-לב חוגים רחבים של ספרדים ויוצי-אי עדות המזרח?

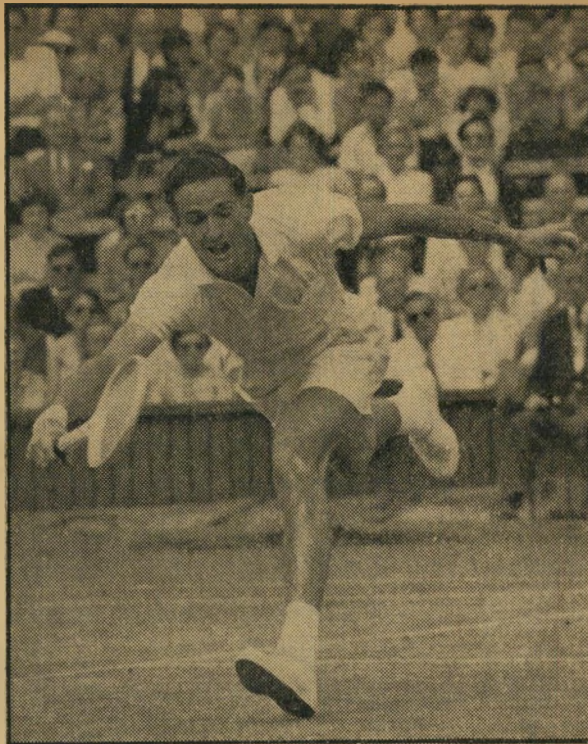
יש הרבה מן הנכון בהרגשה זו. או-לם בין שהרגשה זו מבוססת ובין ש-היא מדומה, דומה הדבר כמו בחלוקת

איוה חטא שעשה במשך השנה האחרונה הוא מבקש כפרה. השיב נאמן: "על חטא שהייתי נאמן מדי למוסינזון ופחות מדי נאמן למחזה הישראלי המקורי" . . . כאשר ראה מזכיר כפר האמנים עין-הוד **אליצ'ה ממבוש** את ידו **זאב יוסקוביץ**, מיד אחרי שנה האחרון צירף את שמו לרשימת הבלתי-מפלגתיים של מפא"י, שתבעו בחי-רות אווריות, נד לו ממבוש בראשו: "יוס' קוביץ, יוסקוביץ, לאן הגעת?! תראה עם מי אתה נמצא ברשימה אחת — עם שלושה אורטופדים!"

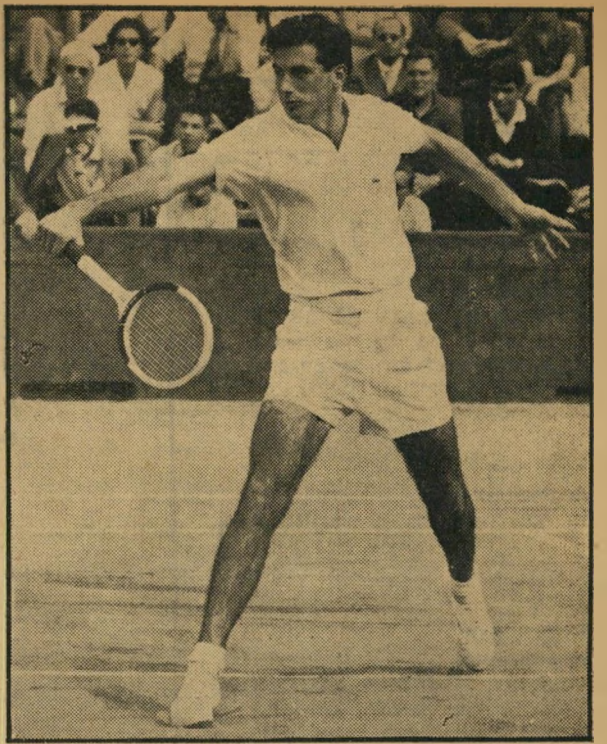
★ ★ ★

ידידה על טיפוקורדר

פרסום ספרו האוטוביוגרפי יביא לאיש השרירים **רפאל הלפרין** לא רק פירוטומת כי אם גם משבר אישי חמור. בשיחה עם ידיד גילה הלפרין השבוע כי עקב התלטותו לכתוב בגילוי-לב מחלט גם על חייו ה-משפחתיים, בניגוד לרצון אשתו, עומד ה-זוג להתגרש. להלפרין בן ה-36, חמישה יל-דים מאשתו . . . **עמוס מוקדי**, שחקן הסרט עמוד האש, ובנה של הגברת מרגוט קלאונר ברנדשטר, מנהלת אולפני ההסר-טה בישראל, חזר השבוע לארץ, אחרי ש-בילה חצי שנה בחוץ-לארץ. בין הדברים שמוקדי, העוסק גם בציור, הביא עמו: ירו-שה בסכום עצום בלירות שטרלינג, ש-הורישו לו סבתו, ואשה צעירה אותה נשא באנגליה . . . חתונה עשירה צפויה גם, בי-נתיים רק לפי שמועה, לשחקנית **דינה דורון**, אנשים שהגיעו מארצות-הברית, שם שוהה כיום דינה, מספרים כי היא עומדת להינשא למיליונר יהודי צעיר ממשפחת גר-גנהיים. אמה של דינה טוענת כי הסיפורים, שהגיעו גם אליה, הם חסרי-יסוד. אם אמנם יתאמתו, יהיה בעלה של דינה נכדם של זוג המיליונרים ממשפחת גוגנהיים שטבעו באנית הפאר טיטאניק, ושדמותם הנוצחה גם בסרט הלילה שיזכר לעד, המתאר את טביעתה של האניה . . . כשהצלחה מאירה פנים, היא עושה זאת בסיטונות. אל שורת השחקניות הישראליות ההופכות לאחרונה לכוכבות ה-ליבריות נוספה גם שחקנית הבימה **אילנה קופר**, אילנה, שהייתה מועמדת לתפקיד ה-ראשי לסרט רות המואביה, יחד עם עוד 20 מועמדות אחרות, כולן שחקניות וכוכבות ידועות שם בהוליווד, וכתה בתפקיד ברוב דעות גדול של יצרני הסרט. למטרה זו היא תחליף את שמה לאילנה עדן . . . לא כל כך מאושרת הייתה שחקנית המועמדת לתפקיד מרי הבלונדית היפהפיה **גילה אלמגור**, גילה, שסברה לתומה כי ימי המשיח הגיעו, איכסנה בדירתה גם כלב וגם זוג תוכים. אחרי שנעדרה בתמיכה, הופתעה לראות יום אחד כי כלבה הפיל את כלוב התוכים, הוציא אותם החוצה והשליך אותם לרחוב, מתים . . . שחקן צעיר אחר של התיאטרון הקא-מרי, **ענדר תאומי**, עסק בעניינים יותר משעשעים. אחרי שידידתה של אחת משכני-תו הטייה אותו תכופות בקראה לשכנה בקולי קולות, הקליט עודד את קולה של החברה על גבי טיפוקורדר, השמיע את הסרט בהודמנויות שונות, נהנה לראות את שכנתו יוצאת למרפסת ומחפשת את ידידתה לשוא . . . עוד שחקן צעיר המופיע בחד-שות הוא **אריק אינשטיין**, לשעבר כוכב למחנת הנחל ותיאטרון סמבטיון. אריק, ה-17 בן, הופיע בתכנית פזמונים במועדון התיאטרון, מעריך מאוד את הזמר הצרפתי איב גונטאן, טוען כי זמרתו של זה עושה לו דברים כמו לבחורה. סיפר אינשטיין על סדר יומו: "אני קב בצהרים, שם תקליט של איב. מצחצח את השיניים — שם תקליט של איב. שותה קפה — שם תקליט של איב."

טניסאי אנדרסון

טניסאי קופר

מלכת יופי לולנסיון

אנשים

ריקוד חסידי סביב ח"כית

דוקר פוסי מיוחד ערכו ביניהם שני ח"כים, דרך רמקולי אספות הבחירות שלהם. אחרי שח"כ מפא"י **יוסף אלמגור** ניסה לשכנע את קהל שמעיו כי הארץ שופעת כל טוב, וכי כיום רצים עשרה רוכלים אחד רי כל אשה בשוק, לא נשאר ח"כ חרות **שמשון יוניצ'מן** חייב. "הארץ היא ארץ ובה חלב ודבש", הודה, "אולם אין לאנשים כסף לקנות אותם" . . . כאשר נשאל באי-פתיחות מה דעתו על אבא אבן, השיב ח"כ חרות **אריה בן-אליעזר**: "איוה מין מפא"ייק הוא אבא אבן, שעוד לא התרגל ללבוש חולצה בלי עניבה" . . . אמצעי מקר רי להפרעה באספת-בחירות גילו חסידי ה-מפלגות הדתיות בכפר אתא. כאשר במוצי אי ראש-השנה עמדה להיערך שם חתת כיפת השמים אספת בחירות מטעם אחדות-העבודה, הופיעו קבוצות חסידים בתלבושת קרב כוללת שריומלך, קיפפו את ח"כ אחד דות-העבודה **רות הקטין**, החלו לרקוד מסביבה בהתלהבות ריקודים חסידיים תוך שירה קולנית. רק בעזרת הרב המקומי נער-כה פשרה בין הצדדים. החסידים שיחררו את הח"כית ואילו האסיפה נערכה באולם סגור . . . בעל-פה הצביע **דן בן-אמון** כשעבר בין המבקרים על העתונים השונים, הודיע להם: "אתמול כתבו עלי ביקורת טובה בעל המשמר. אם לא תכתוב עלי ביקורת עוד יותר טובה, אצטרף להצביע מ-**דובינר** יכול לשכוח מונחים כלכליים. הם שבוע שיגר לאחד מידידיו בארץ גלוית בר-כה מספרד, שהייתה מקושטת בתמונתה של סניוריתה ספרדיה יפהמיה. כתב דובינר: "ניסיתי להשיג רשיון יצוא לדגם חי, אבל לא הצלחתי. תצטרף להסתפק בתמונה" . . . שגריר איטליה בישראל, הרוזן **ג'ובאני רברלי**, וכל עוד דה סאן מארטינו, נחלת אחרונה בהליקופטר על פסגת מצדה, הת-פעל מהנוף במקום והצהיר: "אני הורמאי הראשון על פסגת המצדה, מאז כבשו את המקום מידכם לפני אלפיים שנה."

★ ★ ★

עם 3 אורטופדים ברשימה

בשבתו מבוסס כרגיל בפנינו בקפה נסית, ניגש אל המשורר **נתן אלתרמן** אחד מי ידידיו הצביע על הכוס שלפניו ושאל: "מה יהיה הסוף, אלתרמן?" השיב המשור-ר: "עוד חזון למועד!" כשתמהו ידידיו על התשובה שלא במקום, הסביר אלתרמן: "עוד חזון לאיש המועד" . . . מנהל הסמל-נד למורות ונגנות על-שם לוינסקי בתל-אביב, **אוריאל עקביא**, נראה באחד ה-ימים כשהוא מנסה לחפש שרברב לתקין בביתו. כאשר פגש אותו ידיד יומיו: "הרי אשתך חברה ספר עשה זאת כמו יוד וא-תה נזקק לשרברב?" השיב עקביא גבה הקומה: "אשתי כתבה את הספר כדי שיהיה מה לשלם לשרברב" . . . כתב הארץ **מרי**

קמר הם הטניסאים הטובים בעולם. כי כל מי שמצטרף ללהקה חייב היה קודם ה-טרפתו ללהקה המקצוענית. הלימונת בין שלושת הטניסאים החובבים הטובים בעולם. **אלוף בגיל 15**. ג'ון אלברט (ג'ק ה-גדול) קמר (38), יליד לאס ואגאס שבאר-צות-הברית, היה שם דבר בעולם הטניס ב-משך אחת-עשרה השנים שבין 1936 ל-1947. הוא זכה כמעט בכל תואר שטניסאי יכול היה לרכוש בעולם, החל מאלוף ילדי ארצות-הברית באלוף 15 וכלה באלוף ארצות-הברית בשנים 1946-1947, ואלוף העולם במשחק וימבלדון ליחידים וזוגות (עם טראברט) ב-1947.

מיד אחרי שזכה באליפות העולם הרכיב קמר, בתמיכתה הכספית של חברת ייצור הצמיגים דונלופ, המייצרת גם כדורי טניס ומחבטים, קבוצת מקצוענים שהיתה מורכבת מארבעת הגדולים בטניסאי העולם. במשך השנים גדלה להקתו של קמר. בכל שנה הצטרף אליה כוכב חדש, שזוהייתה זכה ב-פירוטום עולמי.

כיום כוללת להקתו של קמר, מלבדו, עוד תשעה טניסאים, בתוכם שמות כמו פורק סדג'מן האוסטרלי, אלוף העולם ב-1952, ולואיס אלן הוד האוסטרלי, אלוף העולם ב-1956. השחקנים עובדים על בסיס של משכורת שנתית, מסכום של 25 אלף דולר לפחות מפורסמים שבהם, עד 60 אלף דולר לשנה לטניסאי כהוד. אולם כדי להג-ביר את המחש במשחקים ביניהם, הם מת-חיים ביניהם בכל משחק על פרסים נוס-פים, בסכום שבין 15 אלף דולר ל-30 אלף. **ארבעה עם רקמה מום 1**. לישראל יגיעו רק ארבעה מכוכביו של קמר, בתוכם הטניסאי הנחשב לרקטה מספר 1 של הקבר-צה — **אשלי קופר**. הארבעה הם:

אשלי קופר, בן 23, יליד מלבורן שבאוסטרליה, נשוי למלכת היופי של אוס-רליה בשנת 1958. קופר, הנחשב ל"ולנטיו של הטניסאים", הוא בן לזוג מרים העוסק בטניס מילדות, כרוב ילדי אוסטרליה, אולם לא הצטיין במיוחד עד הגיעו לגיל 19. תוך שנתיים עלה בבתי-אחת, זכה בשנת 1958 באליפות אוסטרליה, ארצות-הברית, והעולם במשחקי וימבלדון.

מקולם אנדרסון, בן 24, יליד אוסטרליה, שהחזיק במחבט הטניס החל מ-גיל שמונה. לפני שנתיים זכה במפתיע ב-אליפות ארצות-הברית, כשאישי עדיין לא ידע את שמו. אנדרסון מכונה כביש-מול. לפני כשנה היה מועמד לתואר טניסאי מספר 1 במשחקי וימבלדון, אולם נקע את רגלו ונאלץ לפרוש.

מרווין רוז, יליד אוסטרליה בן 29, אלוף אוסטרליה וצרפת, בעל משחק רשת יוצא מגדר הרגיל, נחשב כרקטה השלישית בעולם הטניסאים המקצוענים אחרי קופר ו-אנדרסון.

פנצ'ו סגורה, בן 38, יליד אקו-דור. סגורה היה בנו של שומר מגרש טניס, שהיה אוסף כדורים ותווה שנים במשחקים. הוא התפרסם בין-לילה, נשלח לארצות-הב-רית, שם דורג פעמיים במקום השלישי. סגורה הוא להטוטן המצטיין במשחק הכר-בש את לב הקהל.

פסוקי השבוע

- **ח"כ יגאל אלון**, באסיפת בחירות: "מסופקי אם שמעון פרס, שהוא פקיד מוכשר המצטיין במסחר בנשק, הוא בר-סמכא בשאלות מדיניות. איש צעיר זה מצא לו תמיד גיבובים במלחמת השרור, ואף פעם לא ראתיו לא בהפירות ולא בשנות-הקרב."
- **פרופסור יגאל ירון**, על משה שמיר, שהתרעם על השתתפותו של ירון במאבק למען בחירות אזוריות, וטען שמוטב שירון יצא בקריאה לאנשי המדע להעתיק את מושבם לנגב. ולספר: "ידידי שמיר, אין אני נוהג להטיף לאחרים מה שאני מגשים בעצמי. אילו חיתתי בנגב, היית מטיף לכן. אולם ליושבי בירושלים (ואפילו שהיא יותר ספר מאפקה — שם גר שמיר), איני מרשה לעצמי להטיף לאחרים שילכו לנגב."
- **שר המשפטים פנחס רוזן**: "אינני נפגע מזה שמפא"י מאשימה את המפלגה הפרוגרסיבית שהיא מפלגה הגונה."
- **פרופסור בנימין אקצין**: "בכל מפלגה יש מטבח. לא תמיד מההה המטבח מראה אסתטי, ולפעמים אף מעלה הוא ריחות גרועים. אף-על-פי-כן המטבח הוא חלק חיוני של הדירה, חיוני יותר מאשר טרקלין, ואי-אפשר בלעדיו."
- **חיים בר-מנחם**, מנהל משרד-הדואר, בתשובה לתלונות דובר ניפוח חש-בונות הטלפון: "אם לא נמצא כל דופי במערכת הציוד, על המינוי לתת אמון במשרד הדואר ולחפש בסביבתו את הסיבה לריבוי השיחות."

היי אודרנית

ככל אשה מתקדמת גם את פונה אל החדיש. לא רק בתלבושת ובתסרוקות אלא גם בנהול משק הבית.

היום אין מטבח מודרני בלי שמן "עץ הזית" אקסטרה - היחידי המזוקק בתהליך האמריקני החדש C. D. לכן שמן "עץ הזית" אקסטרה הנו מזוקק יותר, טעים יותר, בריא יותר.

הנסיון יוכיח לך שאין כמוהו לסלטים, לטגון, לבשול ולאפיה.

דיאטה + בריאות במטבחך

עץ הזית

אקסטרה

ח. לייבוויץ ובניו בע"מ

הווי

התנערות

ב תדיאביב, ניער משה זק את כיסיו כמיצחת תשליך, איבד מצית זהב יקר.

★ ★ ★

אמן, פלה!

ב תדיאביב, הסתכסכו יעקב כ"ץ ואלעזר כהן על מקום עמידה בשעת ברכת כהנים של ראש השנה, שברו ספסל בתיגרתם, נלקחו לבית חולים.

★ ★ ★

דרך גבר

ב צהלה, הודיעו רחל ומשה גבר על הולדת הבת, אחות לליאורה.

★ ★ ★

הים האכזר

ב אוקיינוס האטלנטי, התנגשה הי צוללת האטומית האמריקאית דרקון הים עם לחיתן, חובלה באחד ממנועיה בעוד הי המלצות על רשימתם להעדת הבחירות של העירייה.

★ ★ ★

הגרשת וגם ירשת?

ב חיפה, אספו נציגי מפלגת העבודה הערבית הישראלית, הקשורה באחדות העבודה, חתימות על פטיציה להתחרות הי פליטים הערביים לישראל, הגישו אותן כי המלצות על רשימתם להעדת הבחירות של העירייה.

★ ★ ★

חסום שור כדישו!

ב כד הארץ, התבקשו חברי ועדות הקלפי לשמור ביום הבחירות על נימוס, לא להתרשל בהופעתם החיצונית ולא לאכול בפני הבוחר.

★ ★ ★

הצגת פרידה

ב תדיאביב, תוך כדי הריסת אולם קול-נע בית העם, נגנבה מתא המכונות מכר גת'הסרטה בשווי 7000 ליי.

★ ★ ★

תענוג עדי-נאי

ב נצרת, הורשע צעיר בן 25 בעשיית מעשה מגונה באשה בת 53, נידון לשבוי עיים מאסר על-תנאי.

★ ★ ★

סכנה, מתח גבוה!

ב קהיר, מצריים, נאלצו מוכרי-דגים לשתמש בסכנים בעלי קתות מעץ, לאחר שחמישה מהם התחשמלו בנסיון לנתח צלוי פח חשמלי.

★ ★ ★

נס כנאמרי

ב נאפולי, איטליה, חננה המשטרה לכבוד חגו של פרנסואה הקדוש, פטרון החיות, 20 כלבים משוטטים שעמדו להיות מומתים בתאי-גזים, שלחה אותם לחפשי.

★ ★ ★

איזו הייתי רוטשידד

ב פאריס, צרפת, נמצאה גזיתו של קלוי שאר שמת מרעב ואפיסת-כוחות ביער בולון, כשהוא נושא בכיסיו תעודת-זהות על שם ז'וליאן רוטשילד.

★ ★ ★

מסך חברוד

ב רמת-גן, התקינה התאחדות הכדורגל איצטדיון קונצרטינה כפולה, הידועה כגדר רוסיית, כדי למנוע בעד מסתננים לח' דור למגרש.

תזכורת!

הדבר הראשון שאני צריך לעשות זה למלא טופס „טוטו בחירות“.

מאורע בענף הטניס

אלופי הטניס הבינלאומי:

- אשלי קופר ● מרווין רוז
- פרנצ'סקו סגורה ● מלקולם אנדרסון

תחרויות בינארציות בטניס יוון-ישראל-תורכיה 16-17-18 באוקטובר, בשעה 2.00 אחה"צ באיצטדיון הטניס ברמת-גן, על-יד מועדון הכדורת.

כרטיסים: „לאן“, פסג' דינגוף 101; „כרטיס“, אלנבי 31 - ובכל משרד למכירת כרטיסים.

20
22
באוקטובר
בשעה
2.00
אחה"צ
באיצטדיון
הטניס
ברמת-גן
על-יד
מגרש
הכדורת.

ציור

הציור האירוטי

גבר צעיר בעל רעמת שערות סבוכה ומצנח נוטה להקריח, נע השבוע בגלריה לציור על שם צ'מרונסקי בתל-אביב. הוא הירבה לדבר. למבקריו תערוכת-היחיד שלו סיפר על נסיעתו הקרובה לאיטליה. לכל מבקר הסביר את כוונתו האמנותית. נראה מרוצה מעצמו. כי דויד שריר (21), שזכה השבוע לגל אוהד של תשבחות, השיג את התואר הנכסף של הצעיר הישראלי בעל העתיד הגדול בשטח הציור.

לא היתה זו תערוכת הציור הראשונה של הצבר התל-אביבי. לפני שנה וחצי הציג באותה גלריה את תערוכת-היחיד הראשונה שלו, הקרוי אותה לחרקים.

חטא למוסיקה. שריר נאלץ להבין דבר רים רבים עם התפתחותו. כילד חובב אומי נות גילה נטיה גם למוסיקה, אירגן מקהלות רבות של חובבים. מוריו נבאו לו עתיד מזוהר. היר בשטח זה רק בשנים מאוחרות הבין כי לא יוכל להתמסר לשתי האמנויות. הוא בחר בציור. "כשאני ניגש עכשיו לפעמים לנגן על הפסנתר", התודה השבוע, "אני מרגיש כי אני עושה חטא למוסיקה".

את עיקר גיבושו האמנותי קיבל שריר בתקופת שירותו בצה"ל. הוא גילה לפתע עולם חדש, שלא ידע עליו בימיו הסוביים, כשישב תחת סיגור המסכה של האם. מיד עם סיום תקופת הסיגורנות שלו, שלחה אותו

תיאטרון

בלי השמצות

החייק פנקה (אהל) - אחת מאותן הציגות שהפכו את אהל לשמיר ולשום דבר.

מאחורי הקלעים קרבן הבחירות

הבחירות המתקרבות הן שגרמו לי מכשלה בלתי-צפויה לתיאטרון הקאמרי. שינוי סיווגי להשלים את בנינו החדש לתאריך שנקבע מראש, היו באפריל 1960, הולכים ונעשים קלושים מיום ליום: התיאטרון נאלץ להפסיק את העבודה בבניין החדש, משום שלא קיבל את ההקצבה המובטחת, בסך רבע מיליון ל"י, מעיריית תל-אביב, אף כי התיאטרון עצמו דאג לכך שהעירייה תקבל למטרה זו הלוואה בסכום זה מבנק הלוואה וחיסכון. הוא לא קיבל את ההקצבה, משום שועדת הכספים של העירייה לא כונסה על מנת לאשרה. ועדת הכספים לא כונסה, משום שראש העירייה היוצא, חיים לבנון, חושש ששניים מאנשי הקואליציה הנוכחית בעירייה, ששמותיהם לא נכללו הפעם ברשימת הצ"כ לעירייה במקומות ריאליים, יפגינו את מחאתם עלידי הצבעה נגדו. . . . שני שמועות חדשים בהחלט בעולם התיאטרון הישראלי עתידים להופיע בתוכניה של הציגות ביקור הגברת הזקנה בהבימה: נסים בן שמעון ובנימין צמח (שאינו כל זהות בינו

דו.ב.ק

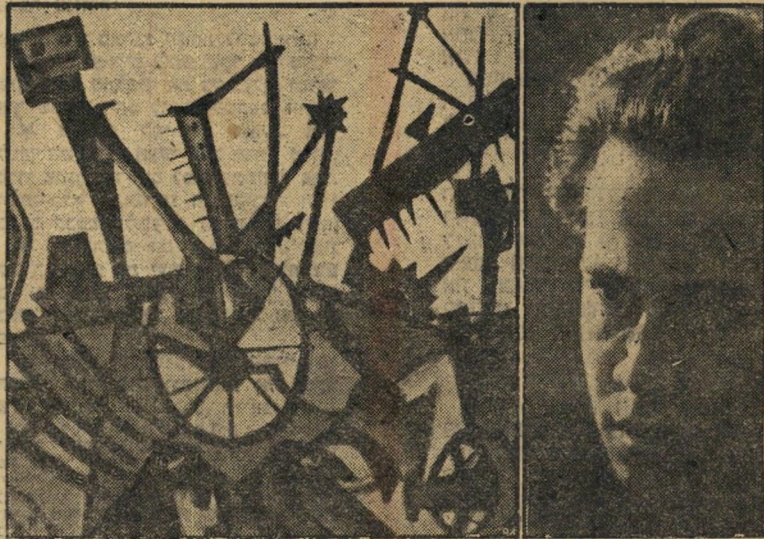

הנדרשת ביותר בישראל

תשבץ העולם הזה 1150

		7	6	5		4	3	2	1	
12					11	10		9		8
	16				15			14	13	
		20		19		18				17
	25		24	23			22			21
		29		28				27	26	
			33		32	31			30	
39	38			37	36			35		34
		43				42	41			40
	48		47			46		45		44
		52		51				50	49	
				54						53

- מאוזן; 1. אבי אהרון; 5. מדבר; 9. שר החוץ הב-ריטי; 13. יהיר; 15. מילת צער; 16. סרדיניה; 17. משקה אלכוהולי; 18. עץ צעיר; 20. יסוד כימי; 21. מתון; 22. גבוה מטנוך; 23. הג-בול המערבי; 25. אונטרמן; 26. שור-שנה; 28. קבוץ בחבל מנשה; 30. מצביא גרמני ב-מלחמת העולם ה-1; 33. אלפית שניה; 34. דורון; 35. האות החמי-שית; 36. מול-חודש ניסן; 38. רקיטה; 12. אנך; 14. סמכות; 16. מפקד פקוד הדרום; 18. לא; 19. ניתן לתווה; 22. קרקע; 24. עיר בספרד, ידועה ביינותיה; 27. רוב, ללא סוף; 29. שיר, ללא ראשית; 31. יצירתו של פיארברג; 32. סופר; 34. הספר השני בתורה; 37. מטבע ישראלי; 39. מחבר כי עירום עתה; 42. עט, גוף שלישי, יחיד; 45. טובה; 47. נכרי; 49. התבור; 50. חצי שור-טה; 51. פרקי דניאל; 52. נע.

צייר שריר, "תור הזהב" מלחמה בין פלדה ושמיים

לביך בנימין צמח, אשר היה מנהל בית הספר הורמתי של הבימה לפני שנים אחרות. השניים פועל בניין וסבל, נשכרו על ידי התיאטרון על-מנת לשאת על הבמה, ל-עני הצופים, את האפיריון בו משתמשת ה-גברת הזקנה (אלישבע מיכאלי) כאמצעי תח-בורה. פועלי הבמה הקבועים של הבימה לא הסכימו להופיע על הבמה בתפקידים אלה. . . קיצוצים תקציביים מרחיקי-לכת נערכו השבוע בתיאטרון אהל, לאחר שהתברר מהר מאוד כי אין לצפות לישועה כספית מהצגת החייק פנקה. . . הצגה דרתיאטרונית תיערך בעוד חודשים אחרים, אם התגשם תוכניתו של מנהל הבימה ארי הרצברג להעלות על במה אחת את חנה רובינא ואהרן מסקין עם שחקני הקא-מרי יוסף ירון ועודד תאומי. הארבעה י-תפתו, לפי התוכנית, בהצגת מחזהו האחרון והארוך-מאד של יוג'ין או'ניל, מסע היום הארוך אל תוך הלילה, שיתורגם לעברית בידי יעקב אורלנד. . . בפני שואה מיו-חדת במינה עמדה השבוע להקת בצל ירוק, כאשר ערכה חזרה כללית ראשונה על תוכ-ניתה החדשה. . . שלוש נקודות, בבימ-יו של אורי זוהר. בחזרה זו התברר, מ-הוצגו לראשונה כל חלקי התוכנית בזה אחר זה, כי התוכנית קצרה הרבה מן המינימום ההכרחי. מחבריה, דן בן-אמוץ וחיים חפר, הוזקקו מיד להוסיף ללשוש הנקודות עוד נקודה רביעית. . . התוכנית החדשה של סמבטיון סובלת מהסרון הפוך מזה של בצל ירוק: היא ארוכה מדי, משום כך, עורך סמבטיון השבוע חזרה כללית בת ארבע שעות לעיני מספר מצומצם של מוזמנים, שיציעו בסופה קיצוצים כדי מחצית. . . פיירון גארת, במאי הסוחר חונוציה, ישוב לישראל בעוד כחודשיים כדי להפיק את הסרט הדיבוק, בהשתתפות רוב שחקני הבימה.

הכשרת-הצופים להדריך בצרפתי תנועתו ב-תל-אביב. דויד ניצל את ההזדמנות הקדיש את כל זמנו הפנוי לציור. או נולדו ראשוני החרקים של מכחולו.

אולם הוא ידע כי החרקים הראשונים חייבים להוליד משהו גדול יותר. הצייר בעל הגוף הרחב, המוכר כבעל יכולת לבקר את עצמו, לא נסחף בשכרון ההצלחה של ה-תערוכה הראשונה. הוא עזב את החרקים לנפשם, הפסיק אף להדריך את הצופים ה-צעירים. במקום זה התמסר לציור דמויות של אבירים.

מזחמה במזחמה. היתה זו השפעה משנית של שירותו הצבאי. גם האבירים וגם החיילים המודרניים נלחמים בטחנת רוח, הסביר שריר, "מבדל אחד: לעומת המזים האחרים של החיל המודרני, היו האבירים לבושים בשלל צבעים מרהיבי-עין".

שריר, הלבוש תמיד בחולצה שחורה ושואג את חיי הבהמה, החליט ללחום במלחמה. מיטב ציוריו הם על נושאים אלו. לכל אדם שביקר בתערוכתו בגלריה צ'מרונסקי, הסביר שריר בסבלנות: "יש כאן תמונה אחת, ש-אני קורא לה: שואה. זוהי שואה שבאה מידי האדם, איזו התפוצצות אטומית. זוהי גם התמונה שמסכמת את התערוכה".

איזה מין מין? בתוך מסר הביקורות האוהדות וההצלחה המסוימת של הציור לא שכח הצייר הצעיר גם את הטענות הרבות שהושמעו נגדו. סיפר הצייר המרצין, בעומדו ליד תמונתו תור הזהב, התמונה המציאותית היחידה שלו, שצייר ברחוב החשמונאים פינת דר-פתח תקוה בתל-אביב: "מבקרת אמנותית אחת גילה לביתי, אמרה שציורי מלאי מי-ניות. בנה בטון בובון, "יתכן. אני בכל אופן לא מרגיש בכך כשאני מצייר".

פקידים! תלמידים! סטודנטים!

הרשמו עוד היום לקורס ל-**קצרנות** עברית ו/או אנגלית (שני חודשים, פעמיים בשבוע) ב-אולפן גרג' (GREGG). המנהל: ח. ברקמא (קמפינסקי) תל-אביב, רחוב גורדון 5. ה-צ-ל-ח-ח מובטחת!

חליפות הריון קיצרה מיוחדת

תנאים

ת"א שדר' מסדיק 19 62, 19, 13, 12

